

Ե Ա Տ Ի Կ Ե Ա Ր

ՍԷՎԿԻԼԻԻ ԶԷՎՃԷՄ ՆԱԶԵԼԻ

ՎԷ

ՕՂԼՈՒՄ ՀԱՅԿԱԼՈՅՍՈՒՆ

ԶԻՔՐԻ ՃԷՄԻԼԼԵՐԻՆԷ

ՄԻԿՆԻՓԻ ՎԷ ՆՈՂԻՐԻ

ՍԵՐՈՒՐ ԵՎ ԹԻՄՈՒՐԵՆՆԷ

ԼՈՍ ԷՆՃԵԼԵՍ ԴԱԼԹՈՐՆՈՒ

1936

THE ARMENIAN EVANGELICAL CHURCH
152 EAST 84th STREET

THE ARMENIAN EVANGELICAL CHURCH
152 EAST 34th STREET
NEW YORK, N. Y.

ԵՆՏԻԿԵԱՐ

ՍԷՎԿԻԼԻԻ ԶԷՎՃԷՄ ՆԱԶԵԼԻ

ՎԷ

ՕՂԼՈՒՄ ՀԱՅԿԱԼՈՅՍՈՒՆ

ԶԻՔՐԻ ՃԷՄԻԼԼԵՐԻՆԷ

ՄԻԿԷՂԻՓԻ ՎԷ ՆԱԶԻՐԻ
ՍԵՂՐԱՔ Յ. ԹԻՄՈՒՐԵԱՆ

ԼՕՍ ԷՆՃԸԼԸՍ ԳԱԼԻՖՕՐՆԻԱ

1936

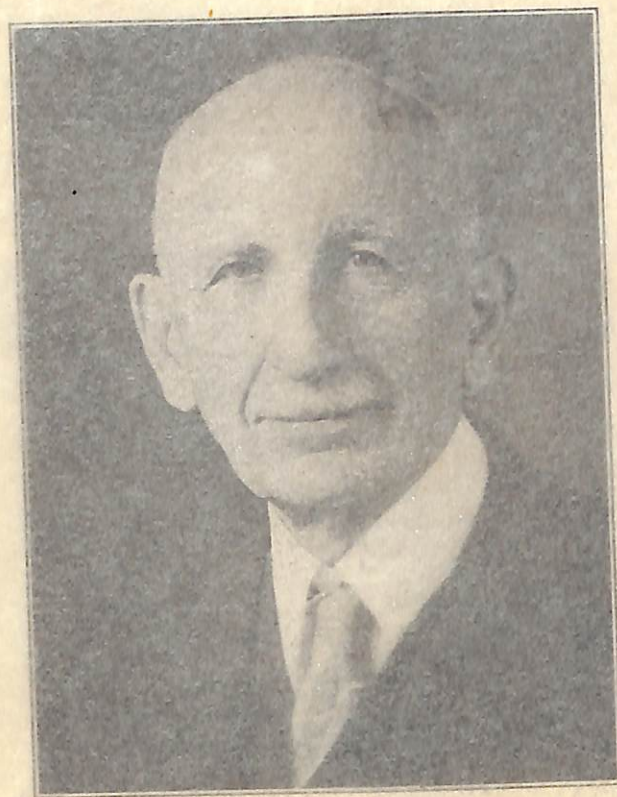
946 2h

130-2012

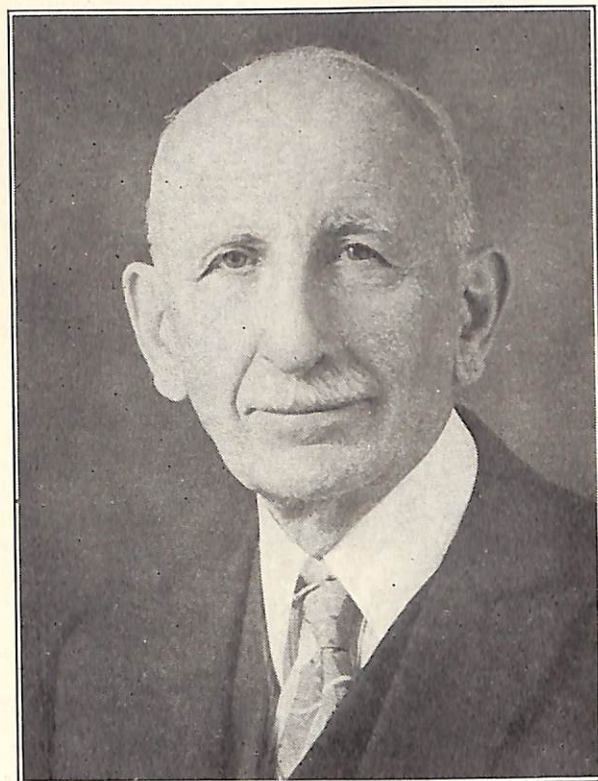
ՄԱՅՐ ՆԱԶԵԼԻ ԹԻՄՈՒՐԵԱՆ

ՀԱՅՐ ՍԵՂՐԱՔ ԹԻՄՈՒՐԵԱՆ

ՄԱՅՐ ՆԱԶԵԼԻ ԹԻՄՈՒՐԵԱՆ

ՀԱՅՐ ՍԵՂՐԱՔ ԹԻՄՈՒՐԵԱՆ

ՖԻԶՐԻՍԹ

Մասնակիք	Սահիփէ
ՊԻՐ ԳԱԶ ՍԷՕԶ — ՄՈՒԳԱՏՏԵՄԷ	4
ՄՈՒԽԹԱՍԱՐ ԹԷՐՃԵՄԷԻ ՀԱԼԻՄ	5
ՐԱՊՊ ԱԼԼԱՀԸՆ ԱՏԵՄԷ ՍԷՕՅԼԵՄԷՍԻ	10
ՎԱՍԻՅԵԹԻՄ ՄԻԼԼԵԹԻՄԷ ՎԷ ԷՎԼԱՏԼԱՐԸՄԱ	14
ՐՈՒՀԱՆԻ ՄԻԻԼԱՀԱԶԱԹ	18
ՐԱՊՊԸՄԸԶԸՆ ԳԸՅԱՄ ՎՊԱԶԸ	20
ՆԷ՞ ԻԶԻԻՆ ՔՐԻՍԹԻԱՆ ԻՄ	29
ՍԷՐՎԷԹ ՆԷ՞ ՏԻՐ (Եախում Ալքում)	30
ԹԷՃՐԻԻՊԷԼԵՐՏԷՆ ԷՅԻ ՍԷՕԶԼԵՐ	33
ԵԷՏԻ ՆԱԳԼԻՅԵԹԼԵՐ	64
ԳԸՍՍԱ ՆԱԳԼԻՅԵԹԼԵՐ	75
ԻՇԻԹՏԻՅԻՄ ՎԷ ՖԻՔՐԻՄՏԷ ԳԱԼԱՆ ՏԱՐՊԸ ՄԷՍԷԼ ՎԷ ՇԻՐԼԵՐ	88
ՊԻԼՄԷՃԵԼԵՐ	95
Խ Ա Թ Է Մ Է	96

Մ Ո Ւ Գ Ա Տ Տ Է Մ Է

ՊԻՐ ԳԱԶ ՍԷՕԶ

Մագսէտիմ՝ դալէմ մէյտանընտա կէօրլւնմէք, եատա քէնտիմի հէր քէսէ թանրթմադ, վէ եա մատտի պիր մէն-Փա՛աթ թա՛ղըս էթմէք տէյիլ: Իլլա թապ՝ էտիլմիշ վէ պաղը դայրի մաթսու իշարաթրմը ուֆադ պիր քիթապ հալընտա ճէմ էտիպ դարիյունա թագտիմ էթմէք տիր:

Պիլիրիմ՝ միւթէալլէմ պիր Փիւքը վէ կէօղ օնլարը նա-վարը տըգգաթա ալտըղընտա, ուսուլու քիթապէթճէ չօղ դուսուրլար պուլաճադ տըր, լաքին Փարգ էթմէղ, ասըլ մէսէլէ օնլարը օղույուս անտէ օլան հագիպաթ վէ թէճ-րիւպէտէն կէշմէ սէօղլէրտէն միւթինէպպիհ օլարադ պիր թէք էօլմէղ ճան իսթիֆատէ էտէր քէնտինէ կէլիր իսէ, իշթէ թամ օլ վաղըթ մագսէտիմ հասըլ օլմուշ վէ իւճըէ-թիմի ալմըլ օլուրում:

Իշթէ պու տիւշիւնկէ, իման վէ իւմիւտ իլէ սէվկիւլիւ միլլէթտաշ վէ տօսթլարըմա եատիկեար վէ դիքրիյէթ օլ-մադ իւղրէ իշպու քիթապը թագտիմէ միւթէճասըր օլ-մուշում:

ՍԵԴԻՐԱՔ Յ. ԹԻՄՈՒՐԵԱՆ

ՄՈՒԽԹԱՍԱՐ ԹԷՐՃԷՄԷԻ ՀԱԼԻՍ

Թիւրքիանըն էնդարէ վիւայէթի տախիլինտէ Գայսէրի-տէ 1860 Մայիս 15 (29) տա տիւնեայա կէլմիշիմ:

Իւք թալիմիմ 6 եաշընտան պաշլայլու օլ վաղթըն փէք դալիֆ մէքթէպլէրինտէն պիրի, Թօփալ Կարապետ նամ դաթտան պաշլամըլ տըր 7-8 եաշընտա Ս. Լուսաւորիշ Ժամընըն մէքթէպլինտէ Աբրահամ խալֆէ նամ դաթտան օլուս, տիւղ օղուճադ վէ Աւետարանը թիւրքճէյէ թէր-ճէմէ էտէրէք օղուճադ, պիր աղտա թիւրքճէ օլմուշ տըր: Օնտան սօնկրա 9-10 եաշընտա Աբարկիրլի Սեպուհ էֆ. տահա սօնկրա Իսթանպօլտան կէլմիշ, ասլէն Գայսէրիլի Գարթալեան Գիւտըգ էֆէնտիտէն օլարադ պու սօն մէք-թէպտէ աղ չօղ պիր շէյ էօյրէնտիյիմի իթիրաֆ էտէ-րիմ: Թա՛լիմիմ պէս պու դատար օլմուշ տըր:

Պու վաղթտա փէտէրիմ վէֆաթ էյլէտիլինտէն՝ ասլէն չօղ դէնկին օլուս սօն վաղթլարտա սէրվէթ տիւքէնմիշ օլտուղընտան, 12 եաշընտա մէքթէպ վէ թա՛լիմ ու թէր-պիյէյի ունուտուս փարա դաղանճադ մէճպուրիյէթինտէ պուլոււնտում: Ալթը այ դատար Զէրշի Ալէ Կէօղեան Յուվ-հաննէս աղանըն թիւքեանընտա խըղմէթտէ պուլընտում:

1873 սուլարընտա փարա դաղանճադ Փիքրի իլէ Իս-թանպօլա կիթտիմ, դիւա արա սըրա փէտէրիմտէն իշի-տիր իտիմ քի Իսթանպօլուն սօգադ վէ դալտըրըմլարըն-տա ալթուն վար:

Պէն Իսթանպօլա եէթիշտիլիմտէ պու ալթունլարը կէօրմէտիմ: Պէշ սէնէ հաֆթատա 10-20 դըշ. (պիր տո-լար կիպի) իւճըթ իլէ պատի հավա չալըշտում: Իթիրաֆ էթմէլիլիմ քի, պու հալ սանա պիր Ալի Մէքթէպ դատար Փայտէլի օլտու:

Կէնճիւք ճէհալէթինէ պիր նասիհաթըմ օլմատըր, օլ վաղթըն մօտասը տինսիլիք աղընթըսը, չափուգ Փիքրի-

մի տօլտուրտու: Իթիրաֆա մէնպուրըմ քի տինսիլլիք նէ տիր, օնուտա պիլմէզ իտիմ, անճաղ Իսթանպուլտա հիւքմ սիւրէն քիւրէն հալա շու իտի. Ազըլը ատէմլէր տինսիլլ օլուր, պօզ վէ մանասը սէօզ:

Ալլահնն աճաիս պիր դըլաղուլամասը իլէ Գայսէրիյէ կէրի տէօնաիւմ, փէտէրիմտէն գալան պիր էվ, էշեա, 1 թիւքեան, 3 պաղ վար իտի: Պուշլարը պիրատէր վէ գըզ գարտաշլար իլէ թաղսիմ էաիս, միրաս մէսէլէսինի հալլ էյլէտիք: էվտէն էշեատան 7 լիրա(30 տոլար գատար) նաղտ փարա, պիր դըսմ պաղ, պիր դըսմ տա թիւքեան՝ պանա իսսպէթ էթտի: Պիր սէնէ գատար տա Գայսէրի-տէ ճահլանէ պօշ ալարէ էօմր կէշիրտիմ, կիւնահլը, եալան վէ քիրլի: Լաքին համտ էտէրիմ Բապըմա, Անըն ինայէթի իլէ, վասըթա գուլլանտը պանա աղբապամտան Հաճի Յովհաննէս Թիւֆէնքճեանը, օլ դաթըն վասըթա-սըյլէ 1870 տէ Աւետիս էֆէնտի Երէցեանըն քիւշատ էյ-լէմիլ օլտուղը «Լուսաւորիչեան» նամ ընկերութիւնա ա-դա եաղըտըմ 1880 տէ: Օլ ընկերութիւնտա օլ պէօյիւք դաթըն վաղարը վէ շաիսի իպրէթի իլէ միւսրիւֆ օղուլ կիպի քէնտիմէ կէլիս Բրիսթիյանըզ նէ՝ իտիյինի անկ-լայըզ օնա կէօրէ եաշամաղա պաշլատըմ:

1860 Պէնիմ էօմրիւմիւն թարիխ պաշը սալըմաղա շայան տըր: Զիրա աղա օլտուղտան սօնկրա ընկերութիւ-նա, Գործադիր Մարմինէ պիլ ինթիխապ Գանճապետ թա՛յին էտիլտիմ: Վէ ալնի պու թարիխտէ 7 լիրաի օս-մանի սէրմայէ իլէ, փէտէրտէն գալմա թիւքեանտա գա-ղէզլիյի պաշլատըմ: Կէրէք բուհանի հայաթըմ, վէ կէրէք սէրվէթիմ պէրապէր պէօյիւմէքտէ օլտու:

1882 տէ էյի գանի օլտում քի, էյի պիր Բրիսթիյան օլ-մաղ իշիւն պիր կէնճ տէլիգանը, Բրիսթիյան պիր գըզ իլէ էվլէնմէլի տիր: Պու սէպէպտէն թանտըղըմ վէ Բը-րիսթիյան տէյու գանտըղըմ Կարապետ աղա Թէլֆէեանըն գըզը Նաղէն իլէ նշանլանտըմ: Վէ 1882 տէ Սիւլասա կի-տիս 6 ալտա էփէյի պիր սէրվէթ գաղանարազ կէրի Գայ-սէրիյէ տէօնէրէք 1883 Յնա. 13 (27) տէ էվլէնտիմ:

Օլ վաղթտա եէնի պաշլամըզ օլան էսկի անթիգ խալը, քիլիմ իշինի տահա քեարը պուլուպ՝ գաղէզլիյի պրազ-տըմ քեամիլէն վէ խալը իշինէ տէվամ էյլէտիմ: Պիր գաշ սէնէ տէ Թիւրքիատա դէնկին սալըլանլարըն սըրասընա պէնտէ կիրտիմ: Օնտան սօնկրա գայն փէտէրիմ Իսթան-պուլա կիթմիլ օլտուղընտան՝ անըն իլէ հօլ սէյլ խալը ի-շիմիլ տէվամ էյլէտի, թա 1895 Նոյմ. 18 ալաթուրքա, Շարաթ կիւնիւնտէ օլան մա՛լիւմ էրմէնի Գըլթալընա գա-տար: Պէն դուրշունլար իլէ վուրուլտում, համտ Ալլահա էօլմէտիմ, սաղ գալտըմ: Օլ վաղատա Գայսէրիտէ 600 էրմէնիլէր գուրպան օլտուլար:

1896 Մարտ 18 տէ մա՛ Փամիլեա Գայսէրիտէն չըզըպ Իսթանպուլա կէլտիք: Սապըզ օրթաղըմ Հաճի Մեղօն վէ օղուլ Յակոբ Թօփալեան իլէ հօլ սէյլ խալը իշինէ տէվամ էյլէտիք, Գայսէրիլի Կարապետ Նազգաշեան իլէտէ ճէ-ճիմ օրթաղըղըմ օլարազ:

Իսթանպուլտա իշիմիլի քէմալը մուվաֆֆադիյէթլէ ի-լէրի կէօթիւրտիւք, հալ շու քի 1896 տա թէսատիւֆ էյ-լէտիք Իսթանպուլ «Պանգա վազասընա», օնտան սօնկ-րա տաիսի մա՛լիւմ Երլորդ պօմպա վազասընա: Շէօյ-լէ քի Համիտ տէվրի էսնասինտէ էրմէնիլէրին հէր հալի դայէթ կիւնէլէմիլ իտի: Հիշ պիր սէպէպ եօզ իքէն՝ (101 կիւն խասթալըզ չէքմիլ օլուպ), տահա եէնի իշիմէ կիթ-մէյէ պաշլատըղըմ դէման 19 կիւն տէ Զապթիյէ Պալու-սու հապիսանէսինտէ հապա էտիլտիմ: Թիւրքիատա էր-մէնիլէրին եաշամասը դայէթ միւշքիւլ պիր հալէ կէլմիլ իտի: Զօղլար պիւլա սէպէպ հապա էտիլիս թահգըղաթ-տան կէլմէքտէ իտիլէր: Օլ սէպէպտէն Թիւրքիատան չըզմաղա գարար վէրիս հաղըրլանըր իքէն 1909 տա Ա-տանա վազասընտա իւսթէ կէլինճէ, 1910տա պիր տէ-Փա, 1912 տէ մա Փամիլեա Իսթանպուլտան չըգտըմ, կէլ-տիք Ամերիգայա: Զաթէն Անաուիկ վէ Օննիկ էփլատա-րըմ իլէ Ամերիգատա պաշլամըզ օլտուղում հօլ սէյլ խալը իշինէ քէմալը դայէթ իլէ տէվամ էյլէտիմ, թա 1914 մալիւմ ճիհան մուհարէպէսինէ գատար: Իշիմիլ մու-

վաճառքի իրերի կիթմիչ խտի, հալ չու քի Ամերիկա հիւ-
քիւմէթի Էմպարիո գօտու, խալը լըճըրի սալըտը, Ա-
ճէմիսթանտան մալ կէթիւրէմէզ օլտուդ, օլ սէպէպտէն,
վէ սաիր 10 դատար սէպէպէրտէն, Գալիֆորնիայ
կիտիպ պաղ ալմազլըդ թահրիք օլունտուդ: 1818 տէ
Ֆրէնչիայ կիտիպ օրթազլըդ 600 էյքը պիր պաղ վէ 60
էյքը տա պաղպա պիր փահալը պաղ սաթուն ալտըդ, 600
էյքը օրթազլըդ, լաքին 60 էյքը պիղիմ խտի:

Պիր իքի սէնէ պաղ իշիտէ էյի կիթմէքտէ խտի, լաքին,
պէօյիւք փրոպ իւսթէ կէլտի, պիր կիճէտէ 100,000 տո-
լար դայալ էյլէտիք: Անըն արդասընտան, իքինճի տահա
պէօյիւք պիր Ֆէլաքէթ կէլտի: Շմէնտիֆէր մաքինիսթ-
լէրի սքրայֆ էթտիլէր, գար շօքթէյն օլտու, դար պու-
լամատը մալիմիլի իսքէ կէօնտէրմէյէ, տահա պէօյիւք
պիր զիյանատա պու եիւզտէն օլրատըդ: Էնճամ դայալ էյ-
լէտիք պաղլարը, դայալ էթտիք խալը իշիմիլի, դայալ էթ-
տիք սէրվէթիմիլի, դայալ էթտիմ սէվկիլէլի գէվճէմ Նա-
դէն հանըմը: Ղայալ էյլէտիմ 28 եաչընտա գոլէճտէն չըդ-
մըջ Հայկալոյս նամընտա օղլումու: Տիւնեա պանա դա-
րարտը: Կէօղիմիւն եաչը իլէ պէրապէր կէօղիմտէն չըդ-
տը տիւնեա: Լաքին ատէմլէր չօդ տէֆա էօմրտէ էյի,
փարլազ, մէսո'ւտ վէ մուվաֆֆազլէթլէ տօլու կիւնլէ-
րինի հիսապա ալմազլար, իլլա տար, սըդընթըլը, տէրտ,
քէտէր վէ մէրազլը հալ ու վադաալարը, դարարմըջ կիւն-
լէրի հիսապա գօրլար: Հաղիլաթ վէ պիթարաֆլըդ հաղ-
դը իչուն չունու տա տէմէլիլիմ քի, սահիւ չօդ տէհէթլի
մուզալլամ կիւնլէրիմ օլտու: Ամմա տիկէր թարաֆտան,
մէտալըն օլ պիր թարաֆընտա տա չօդ էյի մէսո'ւտ էյ-
լէրիմ տէ վար իտի: Օնլարը թա'ատատ էտէյիմ:

1.- Էյի պիր ֆամիլեատան թէվէլլիտ էթմիչիմ: Սիւ-
սիլէ թարիլիմիլտէ պէօյիւք պիր աիւլազսըզլըդ, իֆլա-
սիլէթ կիպի հալլէր օլմատըղընտան, շայրլէր պիղէ
Թէմիր Զատէ տէմիչլէր:

Պաշտա եէշիլ կէօրիւպ գանն էթմէյին քիւրֆ,
էօքէտէն պէրու Էմիր գատէյիզ,

Քիւշիւֆտէն պէօյիւք կիյինիլիզ ֆիւրֆ,

Էպ ու Էնտատտէն Թիմուր Զատէյիզ:

2.- Էօ եաչընտա Ալլահըն գըլազուզլամասը իլէ Իսթան-
պօլտան Գայսէրիլէ տէօնտիւմ, օրատա պուլտում պիր
լնիւրութիւն թէչլիլ էյլէյէն Աւետիս Էֆ. Երէցեանը, օլ
պէօյիւք ատէմի: Անըն վա'ղլարը վէ էօմրիւ պանա չօդ
թէէսիր էտէրէք դարձա կէլտիմ Էէնի պիր ատէմ օլտում:

3.- Գայսէրիտէ, Իսթանպօլտա վէ Ամերիկատա չօդ է-
յի իշիմ օլուպ, օլտուդճա էյի պիր սէրվէթէտէ մալիւք
օլտում:

4.- Էյի պիր ֆամիլեամ օլմուշ տրը, Նաղելի Թէլֆէեան
Քրիսթիյան, տիւտար, չալըզդան վէ մուհապպէթլի:

5.- 1895 Գայսէրի գըթալընտա, մալճա, ճանճա հիչ
պիր դայաթըմըզ օլմատը:

6.- Էյի էյլատլարմ օլմուշ տրը, համա Ալլահա:

7.- Գայսէրի վէ Ամերիկատա էյի էյլէրիմ օլմուշ տրը:

8.- Գայսէրի վէ Իսթանպօլտա էյի օրթազլարմ օլտու:

9.- Էյի պաղլարմտա օլմուշ տրը:

10.- Էյի պիր օրթօպլիլիմտէ օլտու:

Պունլարը մուֆասսալ զիքը էթմէքտէն մադսէտիմ պու-
տրը, քի Ալլահըմ պանա տէմէք իսթէյօր. Պունլարըն
քեաֆֆէսինի կէօրտիւն, թատրնը ալտըն, իշթէ պու տրը
տիւնեա պէօյիլ, ապ սա'ատէթ վիճտան րահաթլըղըն-
տա տրը: Էօմրտէն մադսէտ' օլմազ, թէճրիպ'էր էտին-
մէք, տահա եիւքսէք պիր հայաթա հաղըրլանմազ տրը:
Պիր սէօղ իլէ ատէմ կիպի ատէմ օլմազ տրը:

Մէզար պու էօմրիւն սօնու, խիթամը տէյիլ տիր, հա'ւ-
շա, իլլա մէզարտան սօնիլա տահա եիւքսէք պիր հայա-
թըն մուզատտէմէսի տիր պու տիւնեա: Ալընճազ տէրս
պու տրը: Ատէմ պունու էօյրէնիլտէ օլ վազըթ էօմրիւն
մադսէտիլի անկլամըջ օլուր:

Իմտի, համա ու չիւքըլէր օլուն Բապա Ալլահա, Անըն
իհսան էյլէտիլի իման սէլամէթինէ: Իշթէ օլ միւսպրէք
սայէտէ պու կիւնէ դատար հայաթտա իմ:

ՐԱՊՊ ԱԼԼԱՆԸՆ ԱՏԷՄԷ ՍԷՕՅԼԷՄԷՍԻ

«Ալլահ գէմանը դատումտէ փէյղամպէրէր վառըթասը իլէ սէօյլէտի, պու վազըթտա քէնտի Օղլու իլէ սէօյլէտի.» (Բսր. 1. 1):

Ալլահըն աղղը վա՞ր մը, Օտախի ինսան կիպի սէօյլէ՞ր մի: Պու սուալը չօղլար, վէ պու վազըթըն կէնճէրի էտի-յօրլար: Իսթէյօրլար քի փէշին փարա, չիմտիտէ սէօյլէր իտիյինի անկլասընլար, էսքի վազըթըն իլհամլարընա չօղ էհէմմիլէթ վէրմէյօրլար:

Ալլահըն ինսան կիպի աղղը, տիլի հօղ, լաքին թէքրար պու վազըթլարտա Չ սէօյլէր վէ սէօյլէյօր: Պուսու իսպաթ հալինտէ չու գիյրտէքի իւշ սահիհ վաղաալարը՝ պու կիպի սկիպտիկէրէ նազլ էթմէք իսթէրիմ:

Պատուելի Ա. Կոստանդեանը թանըյանլար չօղ տըր, Բիլիսլի, Մարաշ Իլմի Իլահիսէնտէն միւնթէհի, Մարաշ Բիլիսսանտա վաղղ վէ չօղան, սօնկրա Բիթապը Շէրիֆ Շիրքէթինտէն Իսթանպօլա չաղըրլտը, մա Փամիլեա օրատա ուզուն վազըթ Բիթապը Շէրիֆ թէրճէմէսինտէ չալըշտը: Պու զաթ էրմէնի Պատուելիլէրինին իշինտէ էն պախթիյարը, էն չօղ մա՛աշ ալանը վէ էն գէնկինի իտի: Այտա 20 լիրա գատար Բիթապը Շէրիֆ Շիրքէթինտէն վէ ալթը լիրա տա Կիրաիլէրի Պալլա Հաուզտա թիւրքէ վա՛ղը իշիւն ալըր իտի:

Պիր Կիրաիլ կիւնիւ կէճէսի Իսթանպօլտան Պօղաղ Իշինտէ հաւատար Պօյաճը քէօյիւնտէ Փամիլեա տուա-սընտա հէրարէթլէ սէօյլէր իքէն, պիրտէն գանէրանըն իւսթիւնէ երզըտը տիւշտիւ, անիտէ տօղթօր չաղըրլտը: Տամլա էնմիշ օլտուղու անկլաշըտը: Պիր գաշ հաֆթա հիշ սէօյլէյէմէտի, սօնկրա հաւաշ, հաւաշ սէօյլէյէմէյէ պաշլատը: Նէ վազըթ սէօյլէմէյէ պաշլատը, հանընա կէլէնլէրէ իլք սուալը չու օլտու. Պու հալ պանա նի՞չուն

օլտու, պէն 30 սէնէ տիր Ալլահըն իշինտէ չալըշըրմ: Բիթապը Շէրիֆի թէրճէմէ էյլէտիմ, Կիրաիլէրի Բէլամը վա՛ղ էյլէտիմ, հաթթա օլ կիւն իւշ էէրտէ Ինճիլի վա՛ղ էտիպ սէօյլէտիմ: Պու պանա նի՞չիւն օլտու:

Պու սուալ ուզուն վազըթ քէնտինի կէօրմէյէ կէլէնլէրէ օլտըր իտի: Լաքին քէնտինի դանտըրաճաղ վէ մէրա-դընտան դուրթարաճաղ պիր ճէվապ օլամատը, հաթթա մէյլու իտի, — Պու պանա նի՞չիւն օլտու—:

Գօմշուսու օլտուղըմտան, պիր սապահ քէնտինի կէօրմէյէ կիթտիմ: Տահա ուզաղտան պէնի կէօրիւնճէ թաթ-լը պիր թէպէսիւմ իլէ կէ՛լ, կէ՛լ Սեղրաք էֆ. կէ՛լ, պէն սիւալլըմն ճէվապընը ալտըմ: էյ, նէ՞ իմիշ Պատուելի—:

Ալլահ պանա տէյօր քի, 30 սէնէ սէսին վէ սէօղիւն իլէ պէնիմ Բէլամըմը վա՛ղ էթտին, չիմտէն սօնկրատա սիւ-քիւթիւն վէ սապըն իլէ վա՛ղ էտէճէքսին: Իշթէ պու տըր հազղ ճէվապ: Սահիհէն օնտան սօնկրա դաշ սէնէ տահա հաշատը իսէ, շէն վէ չաղ իտի:

ԻՔԻՆՃԻ ՊԻՐ ՀԱԳԻԳԻ ՎԱԳԸԱ

Սարը սաշլը, մալի կէօղլիւ, կիւզէլ չէհրէլի պիր կէնճ թանըրմ: 20 հաշընտա միւսըիւֆ օղու կիպի քէնտինէ կէլտի 22 հաշընտա Սիվասա էսքի խալը քիլիմ ալմաղա կիթտի, պիր սապահ հաթթա իքէն հօրղան գալտըրը-լըպ պիր էլ պիր մէքթուպ պրաղըպ զայպ օլտու:

Կէնճ մէքթուպու օգուտու, միւնտէրիճաթը՝ Բետար-րեսին դարըսընըն Յոլսեփէ էթտիլի թէքլիֆ կիպի իտի աշըղանէ: Կէնճ անիտէ տուա իլէ օլ գարըյա Բրիսթի-յանճա կիւզէլ պիր մէքթուպ հաղտը: Գարը պու բէտտի ճէվապ վէ նասիհաթտան միւթէնէպլիհ օլմատը: Թէք-րար իքիւնճի մէքթուպ տահա հաղտը քէնտինին պաղը իստիլէթլէրինի թատատ էտէրէք: Կէնճ պու մէքթու-պատա տահա միւլսսիր ճէվապ իլէ պիրտէ Աւետարան վէրտի, վէ անիտէ ատէթի իւղրէ սապահ տուաւսընը էթ-մէք իշուն Բիթապընը ալտը: Աճէպա նէ՞րէտէն օղույա-յըմ տէյու տիւշիւնիւր իքէն, պրաղայըմ Բիթապ նէրէ-

տէն աչրլըրսա օրատան օգուրում տէտի: Գիթապ աչըլ-տըղընտա, Յայտնութիւն Քիթապընըն 14 նճիւ պապը դարչըսընա տիքիւտի: Անճի ալէթ «Պունլար նիսա իլէ նա-փաք օլմամըլ օլարադ թահիր տիրէլէր,» պուլուրուլօր ի-տի: Պէն ինանըրըմ քի, պու հալ օլ կէնճէ կէլէն Ալլահըն պիր սէտասը իտի:

ԻԻԶԻԿՆՃԻԻ ՊԻՐ ՎԱԳԸՄ. ՏԱՀԱ

Թիւրքիստա, Գայսէրիտէ 95 վազասընտան զուր-թուլտուդ: 96 Պանգա վազըսընտա զարարսըղ չըզտըղ, սօնկրա Նըլտըղ պօմպա վազըսընտան, զարարա կէլտիք քի Թիւրքիստա էրմէնիլէրին եաշամասը չօւ: Կիւճ վէ հէ-ման գապիլ տէլիլ: Չաթէն Ամէրիկատա խալը իլի պաշ-լամըլ իտիք, 1912 տէ մա Փամիլեա Ամէրիկայա կէլտիք, խալը իլիմիղ վուլաֆֆապ իտի: Պիլէ տէտիլէր քի Ամե-րիկայա կէլէն պիր տէֆ'ա էօլիւր սօնկրա տիրիլիր: Լա-քին պիլգէ իլք տէֆ'ա էօլլէ օլմատը: Պաշլատըլըմըտա իլէրի կիթաիք:

1914 ճիհան մուհարէպէսի չօղ ուզանտըղընտան, խալը կէթիլէմէտիք, Ֆրէզնօյա կիտիպ պաղլար ալտըղ, պիր իքի սէնէ էլի կիթաի: Օնտան սօնկրա ֆրոսղ, սոքալք, գար յօրթէլն լէր Ֆիլաթիարըն տիւլմէսի վէ սաիր սէ-պէպլէրտէն՝ զայպ էթաիք պաղլարը, խալը իլիմիղի վէ սէրվէթիմիղի, զայպ էթաիմ կիւզէլ էվիմի, խասթալըղ-լար, էօլիւմ իւսթէ կէլտի, զայպ էթաիմ սէվկիլիւզէլ զէվ-ճէմի, օնտան սօնկրատա զայպ էթաիմ 28 եաչընտա, գօ-լէճտէն չըզմըլ իւմիլտիլ օղլումու: Տիւնեամ զարարտը: Էթրաֆըմը զուլմէթ գաւիստը, պէն տաիլի քէնտիմէ չու սիւ'այր էտիյօր իտիմ: Աճէպա Ալլահըն մազսէտի նէ'տիր: Պունլար պանա նի'չիւն օլույօր: Պէնտէ 40 սէնէտէն Փաղլա Ալլահըն իչինտէ չալըլմագտալըմ: Իքի սէրչէ պիր ժուլա սաթըրմ'գ մը, օնլարտան պիրի պիլէ Ալլահտան իղինսիղ եէրէ տիւլմէղ: Էօլլէ իսէ նէ' տիր մագսէտ:

Տօսթլարըմ, գօլայ տայանըրըր թէճըրիւպէ տէլիլ պոււն-լար: Շադա տէլիլ, պու գուլմէթ իչինտէն նա'սըլ, վէ նէ'րէյէ ատըմ ալմալըլըմ: Արասըրա Շէյթան տա գուլա-

ղըմտան Փըսըրտալըպ, պէյնինէ պիր տապանչա սըղ պի-թիր, տէր: Պու չալըանթըլար արասընտա պիր կիւն պիր-տէն պիրէ չիմչէք կիպիլ Ֆիքըրիմէ չու սէօլլէր կէլիյօր ի-տի: Սեղըաք, 40 սէնէտէն զիյատէ սէնի մուլաֆֆապը-յէթէլէր իլէ պէսէտիմ: (Սահիհէն տէ 40 սէնէտէն պէրու-հէլէ պիր տէֆ'ա պիւթէմի զարար իլէ գաւիմըլ տէլիլ իտիմ:) Պունտան սօնկրատա մուլաֆֆապըլէթաիլլէք, տարըլըղ, սըղընթը վէ կիւճիւլէլէր իլէ սէնի սընայաճա-ղըմ, պաղալըմ պու թէճըրիւպէ տէն նա'սըլ չըզաճագսըն:

Էվվէթ, պու իտի Ալլահըմըն սէսի: Օնտան սօնկրա բա-հաթ վէ Ֆէրահ իտիմ, մէսէրըլէթտէ իմ: Չիրա, Սահիպի Մէզմուր կիպիլ պէն տաիլի տէյէպիլիյօր իտիմ: Տէրտէ տիւլալիլիւմ հազըմտա խալըլը օլտու:

Անըն իւմինէ էպէտէն համտ օլտու: Էվվէթ, Ալլահ չիմտի տէ սէօլլէր: Շարթ չու տըր քի՝ առէմին բուհանի գուլաղը Անըն սէսինի իլիթմէյէ աչըղ օլա:

ՎԱՍԻՅԵԹԻՄ ՄԻԼԼԵԹԻՄԷ ՎԷ ԷՎԼԱՏԼԱՐԸՄԱ

Պու 'էօմր մուհարէպէ մէյտանը տըր. կիւճլիւքէր, վէ մ'անիլէր, տէրտլէր, դօյու դարանլըդ պուլուլթլար, վէ եաղմուր, Ֆուրթունալը տիւնեա տըր:

Պու 'էօմրիւն եօլու՝ չօգ տէֆ'ա վէ չօղլարա տիւքէնիլ թարլարտան կէչէր, սարի, տիք եօղուլար վէ թաչը օվալարտան միւրուր էտէր: Խասթալըդ, մուվաֆֆադիլ-յէթսիլիք, մէ'յուսիլյէթ, էնտիլէ վէ շիւփհէլէր տէրէսի իշինտէն կէչմէք լաղըմ:

Իմտի, պու հալլէր սիլէ վազը օլաճաղ տըր, էօյլէ տար սըրատա նէ՞ եալիաճաղսընըդ, չարէնիլդ նէ՞ տիր, գուվ-վէթ մէնպա'ընըդ վա՞ր մը, վէ քի՞մ տիր:

Պէնիւմ չարտի թէճրիւպէմ՝ Ալլահ, վէ Անա դափի իման վէ Անըն Բէլամը, Բիթապը Մուգատտէս օլմուշ տըր:

Օլ սէպէտէն՝ սիլլէրէ էն էյի թափսիլէմ՝ վէ վասիլյէ-թիւմ՝ քիթապլարըն Բիթապը, Բիթապը Շէրիֆ օլաճաղ տըր: Պաշալար նէ տէրլէրսէ տէսիլէր, սիլ, սիլին էճտատընըդն պա թէճրիւպէ ալտըղը գուվվէթ մէնպա-ընտան ապա չաչմայընըդ: Օ էսքի պիր Բիթապ տըր, լա-քին էօյլէ պիր անթիքա Բիթապ տըր քի, անըն էմսալի՝ վէ գըյմէթի՝ եօգ տըր: Աճա'իպ տիր քի էսքիտիքճէ տա-հա զիյատէ գըյմէթլէնիր:

Քիթապը Մուգատտէս խարիթա տըր, սէն պու 'էօմրիւն եօլլարընտա տար հալլէրտէ չաչըրըպ գալտըղընտա, Օնա պաղ, եօլունու տօղրուլտապիլիրսին:

Օ Ըբըզ վէ Նուր տուր: Պէլքի դարանլըդ, դօյու տիւ-մանլը եօլլարտան կէչիօրսուն, վէ տօղրու եօլտան սափ-տին, ատըմլարընր տօղրու աթամայօրսուն: Ինսան գուլ-մէթտէ եիւրիւյէմէդ: Գօրգու, տէհէլէթ էթրաֆընը սար-մըշ իսէ, օլ նուրա պաղ, ըըդ կէօրիւրսին, վէ Օ ըըդ

սէնի տօղրու եօլա գըլաղուլար: Այաղլարընա նուր, վէ եօլունա չըրաղ օլուպ՝ սէնի սէլամէթէ 'իսալ էտէր:

Քիթապը Մուգատտէս Այիմէ տիր: Պէլքի քէնտի քէն-տինի կէօրէմէդ հալէ կէլմիլսին, քիպիր, զուրուր, դէն-կինլիք, շան ու շէրէֆ հէվէսլէրի քէնտինի կէօրէմէդ հա-լէ կէթիլիր չօգ տէֆ'ա: Թամ պու սըրատա, պու Այինէյէ պաղ, օլ վաղըթ լէքէ, քիր, վէ սաիր նախօշ հալլէրինի օնտա կէօրէմէքսին:

Օ Խօնա տըր: 'Ալիւմ օլմաղ իսթէր իսէն՝ պու մու'ալլի-մին էօնիւնէ տիլ չէօք, Օ սանա էօյլէթսին, տինլիլէ: Ա-նըն սէօղլէրինի հըֆղ էյլէ, պիր չօճուգ կիպիլ, էօյլէնմէ իսթէյէն պիր թալէպէ միսալի: Անտէն միլթէնէպպիհ՝ օլ, Օնտա օլան ախլաղի մէպտէլէրի սանա էօմր նիլանկեաճը էյլէ, վէ անլէրին իճրասընը իհմալ էթմէ, ազիլ օլուրսըն:

Օ՝ Մօտէլ վէ Ղիւմնէ տիր: Անա պաղ, անըն կէօսթէր-տիլի կիպի ատէմ օլմաղա պէնկղէթ քէնտինի, անտէ էն խալիս, թամ ատէմլիլին մօտէլի օլան Խէլասքեար Յի-սուսու կէօրէմէքսին: Իշթէ Անըն 'էօմրիւ կիպի եաչամա-ղա սայ էյլէ:

Օ Ղըտա տըր: Թէն աճ գալլըրսա էօլիւր, ճան բուհանի զըտատան մահրում գալլըրսա էօլիւր: Իշթէ ճանա էն էյի զըտա՝ Բիթապը Մուգատտէս տիր, օնտան զըտա ալլը-սըն, ճանըն սէմիլ իլիքտէն կիպի տօյար:

Օ Վա'իլ տիր: Սանա վ'աղ էտէր, թ'ալիւմ էտէր, վ'աղ՝ Ֆիքրի եիւճէլտիր, իտէաչարը կէնիլէնտիրիր, քուրը-ղուն Ֆիքրէ Ֆա'ալլէյէթ վէրիպ՝ սէնի զայյուր վէ միւս-միր գըլար:

Օ Թէսիլիիմի տիր: Բի՛մ պիլիր նէ չէլիտ տէրտ, քէ-տէրլէր տէրեասընտա պօղուլմաղ հալլէրինտէ պուլունա-ճաղսըն, տօսթլար ուղաղլաչըր, իըսըմ ու աղրապալար սէնտէն չէքիլիրլէր, պ'աղէն դարտաչ, գըդ դարտաչլար պիլէ չարէսիլ գալլըրլար: Սէրվէթ տիւքէնիր, իշին պօ-ղուլուր, պին պիր միւսիլյէթ հալլէրէ թէսատիլէ էտիպ եարտըմսըդ գալտըղընտա, Անա միւրաճա'աթ էյլէ, թէ-սէլլի պուլաճաղսըն: Տու'ա իլէ օղու:

Օ Գլխադուգ, Առաջնորդ տըր: 'Էօմբ Եօլճուլուղընտա՝
Եօլու շաշըրմաղ, դայալ օլմաղ թէհլիքէլէրի վար տըր,
սանա տա վաղը օլապիլի: Գլխադուղուհու առաւ պրազ-
մա, վէ Անա իթիմատ էյլէ, չօգլար պու Գլխադուղ իլէ՝
սահիլի սէլամէթէ չըզմըշլար տըր:

Քիթապը Մուգատտէստէ Պուլամագսըն՝ Աբրահամը,
օնտան՝ իսալիս իման, սաիմաղ իթիմատ էօյրէնիրսին:
Մովսէսի, օլ պէօյիւք առէմի, հալիմլիք, Ֆէրասէթ, վէ
իտարէ էօյրէնիրսին:

Յովսէփի, փաք ալաղ, սիյրէթ, նէթիճէսի պէօյիւ-
մէք, վէ կէնճիլք թէճրիպէլէրինէ, չէսվանի հէվէսլէրէ՝
ճէսարէթլէ դարըր դօմաղ լութֆուհու էօյրէնիրսին:

Սամուէլի, Փարզընտա, իշինտէ էմին, զօրդուսուղ պիր
վազֆիլէթ: Դաւիթ փատիշահ կիւնահա տիւշտիլիւնտէ
մահճուլլուգ, իզրար վի իթիրաֆ, Ալլահա իլթիճա, շէ-
ճա՛թ, ճէսարէթ, ըուհանի հայաթ վէ շա՛իրլիք էօյրէ-
նիրսին:

Սօղոմոն, էն յալիմ առէմ, Իլթին պաշը Բապալ զօրդու-
սու տըր, հիքմէթ վէ հաղըր ճէվապլըգ էօյրէնիրսին:

Նօղիտան, Եհօվանըն իշինտէ աթէշի դայրէթ, վէ իճ-
րա՛թ էօյրէնիրսին:

Նօղիտէն՝ ուղաղը կէօրմէք, կէլէճէյի քէշֆ էթմէք:

Նօղիկիս փատիշահտան՝ իսլահաթ իճրասը, ինթիպահ
վէ թէվպէ էօյրէնիրսին:

Նօղիս վէ Նէհմիտան՝ հաղիգի միլլէթ փէրլէրլիք,
վէ իճրա՛թ էօյրէնիրսին:

Նօթեր թաղուհի տէն՝ միլլէթի իշին էօլիմէ պիլէ
րաղը օլմաղ վազֆիլէթինի:

Յօրտան՝ լուղէթին թամ մանասընճա սըզընթըլար-
տա՝ սապըր վէ Ալլահնա քեսամիլ իման էօյրէնիրսին:

Եսայիտէն՝ Պէլաղաթ, Ֆէսահաթ վէ իլհամ:

Նօղիկէլտէն՝ Սէմավի ըույալար, սիւրկիւնտէ միլլէթի
իշին փէյղամլար:

Դանիէլտէն՝ ըիւյալար թապիրի, իտ սրէ, ճէսարէթ,
վէ կիւնահար իզրարը էօյրէնիրսին:

Սեղրաք, Միսաք, վէ Յարեթնաքովտան՝ տին վէ հա-
ղիգաթ իշին՝ էօլիմէ, հաթթա աթէշտէ Եանմաղա րա-
ղը օլմաղ, սէպաթ վէ դուրպան օլմաղ էօյրէնիրսին:

Ինճիլլէր՝ աճայիպ, նատիտէ ինճու տիլիլէրի տիրէր:
Բապարմըզ Յիսուս Քրիստոսուն լէքէսիլ հայաթ վէ էօմ-
րիւ, էմսալարը վաղ ու նասիհաթլարը, օլ էն աճայիպ
թէմսիլլէր, Անաուկ Որդի վէ Բարի Սամարիալը, պի-
րինճիսինտէ՝ Ալլահ փէտէրիմիլ օլուպ պիլի պրազմաղ
վէ թէրք էթմէղ, սապը իլէ թէվպէ էտիպ քէնտինէ տէօն-
մէմիլգէ պէքէր: Իքնինճիսինտէ՝ դօմշուճուղ քի՛մ օլուղը
վէ պիւթիւն ինսանիյէթ Եէքաթիկէրինին դարնտաշը օլ-
տուղընը էօյրէնիրսին:

Բապարմըզըն Ալթուն Գանուն նամըր ալան աճայիպ
մէպտէսինի: Պօղոս Բէսուլտան՝ իմ, Ֆէյսէֆէ, տօլդուն
տիրտարլըգ վէ էմսալարը սայ ու դայրէթ վէ Քիլիսէյէ
մու՛նալէնէթլիք, Պետրոստան՝ աթէշիլլէք, ըուհանի ճէ-
սարէթ, վէ կիւնահընը կէօրիւպ աճը կէօղ Եաշը վէ հա-
ղիգի թէօլպէ էօյրէնիրսին:

Մատթէոստան՝ Իլհամլար Եաղմաղ, միւնիլէլէրէ Ե-
նանմաղ, Յովհաննէստէն՝ Քրիստոսուն Ալլահըղընըն
իսալիս կէօրիւք վէ Օնա քէամիլ իթիմատ, հալիմլիք վէ
մուհապպէթ էօյրէնիրսին:

Թաղէոս Բարթոլոմէոստան՝ միլլէթիմիլգէ օլան պէշա-
րէթի, Թովմաստան՝ հէր շէյի էյի թէֆթիլ էտիպ սօնկ-
րա ինանմաղ էօյրէնիրսին:

Ինճիլտէ պուլաճագսըն՝ սէնին վէ պէնիմ կիւնահըմրոյ
իշին էօլիմէ, հաթթա իտաշ էօլիմիւնէ րաղը օլան Խէ-
լասըԵար Յիսուս Քրիստոսուն՝ պիլի կիւնահըլըմը-
տան Եըլդայրոյ փաքլէյէն, դանը իլէ քէֆարէթինի, վէ
Փէտէր Ալլահըն վաթֆա կէլմէղ մուհապպէթինի, քի պի-
ղէ էվլատ ուլլահ օլմաղ սէլահիյէթինի վէրէքէք, պիլիմ
իլէ պարըմըշ, վէ պիլի մուգատտէսլէրին նասիլի վէ
արգատաշըղընա նա՛իլ էյլէյիպ, Ալլահըն սէմավի Փա-
միլիտ աղալըղընա դապուլ էյլէյէն աճայիպ միւթտէսի-
նի պուլուսուն:

130-2017

ՐՈՒՀԱՆԻ ՄԻՒԼԱՀԱՋԱԹ

Պու սապահ չաղըմ, չիւնքի սրանա նախօշնուտի վէ տիւշմէնլիքէրի օլանլարա 'աֆիլ էթմիչիմ:

Պու կիւն քէյֆլիիմ, չիւնքի ինթիզամը տէֆ' վէ բու-հունու գալլիմտէն աթմըշըմ:

Պու ազչամ մէսրուրըմ, չիւնքի էպէտիլիք վէ էօլմէ-մէղլիք խայալը իլէ կիւղէլ ույգու ույոլոյուալ' ույանտը-ղըմտա սիմաստըն նուրունտան տօյաճաղըմա գանի իմ:

Պու սապահ չօդ քէյֆլիիմ, չիւնքի տիւշլիւն գա'իֆ-լէրէ, միւհթաճլարա, եարալմա իհթիյաճը օլանլարա' մուհալէնէթ վէ իշթիւրաքը հիսս գարալը իլէ եիւրիւմէք իչիւն ույանտըմ:

Պու կիւն վէք մէսրուրըմ, չիւնքի կիւնլիւն հէր սըղըն-թը վէ գահմէթլէրի իշլէրինտէ, թէճըրիւղէլէրինտէ, Բապըլըմ ինայէթիլլէ գալէպէ էտիւլ վաղիֆէմի էմին թարդտա իճրա էթմիչիմ տէյու հիսս էտիյօրում:

Պու կիւն չօդ չաղ ու խէնտան օլմուշըմ, չիւնքի տիւշ-տիւշիւմ թէճըրիւղէլէր կիրտապընտան աչաղը եուլար-լանտըմ խէտէ, Գատիրին էլի պէնի թութուտ, թէքրար գալգապիլտիմ, պանա նէճաթ, գուվլէթ, 'աֆիլքեանի օլան Բապըլըմ իլէ պարըշտըլըմը ճան ու տիլտէն հիսս էթմէքտէ իմ:

Պու սապահ չօդ Ֆէրահ իմ, չիւնքի պէնտէն գա'իֆէ' հիւճմ էթմէյէճէյիմ, պէնտէն գուվլէթլինին էօրֆիւն-տէն գօրղմայաճաղըմ, հայաթ վէ մէմաթ աչնիսի:

Պու կիւն չօդ բահաթըմ, չիւնքի պաշգալարըն ուճու-րունու տախի պէնիմ կիպի սայարաղ իլէյէճէյիմ, գօմ-չուճ պէնիմ մուհալէնէթիմէ միւհթաճ տըր, պունու ան-լատըմ:

Պու սապահ վէք բահաթըմ, չիւնքի գանա'աթ իլէ տին-տարըլը' չօդ գէնկինլիք տիր Գէլամընա իման էտէրիմ, նասիլիմ օլան էքմէք' հաղլըտա օլսա, հալանտա օլսա

քաղիլիմ, գէնկինլիլին չօդ թէճըրիւղէլէրի օլտուղընը պա թէճըրիւղէ կէօրաիւմ:

Պու կիւն չօդ սաքինիմ, չիւնքի 'էօմրիւն հօլու տայմա տիւղ, չայըր չիմէնլի օլմայըպ, պ'աղէն տիքէն, թաչլըդ հօղուշու վէ տէրէլի թէփէլի օլսատա, օնլար պէնի 'ա-լիմ վէ ճէսուր էթմէք իչիւն թէճըրիւղէ միւնթաղալարը, փօթալարը օլտուղընը անկլատըմ:

Պու կիւն չօդ սաքին վէ էմին իմ, չիւնքի պէնի սէվէն Գատիր փէտէրիմին պէքճի մէլէքլէրի ույգուճաա պանա մուհաթըր օլաճաղլարընա ինանարաղ բահաթ հաթաղը-մա տու'ա իլէ կիրէրիմ:

Պու սապահ չօդ մէսրուր ու չաղըմ, չիւնքի ինճիթիւ-յիմ Բապըլըմը, վէ դարար ու դիյանա սօղտուղուճ հէմ ճինտիմին ճիւմլէսինտէն 'աֆիլըդ ալըպ, գէլանլարընը թաղմինէ բաղի իմ: Վէ Բապըլըմընտա 'աֆիլընա չիւվ-հէմ հօդ:

Պու կիւն չաղըմ, չիւնքի 'էօմր միւճահէտէսինտէ օլա-ճաղ պիւթիւն սըղընթըլար, վէ կէչիճի մուղլիմ պու-րութլարըն արգասընտան լէմ'ան էթմէքտէ օլան նուրուն դիյարարընը կէօրէ պիլիյօրում:

Պու կիւն սաքին վէ տօլղուն իմ, չիւնքի պիւթիւն ճի-հան' պիր Ալիմ Գատիրի Մութլաղին եէտի գապթընտա իտարէ օլտուղընա վէ հէր ճանըն, պու 'ատիլ Հաքիմին գաչըլմաղ հուղուրընտա մուհաքէմէ օլաճաղընա գանա- 'աթը քեհմիլէ հասըլ էթմիչիմ:

Պու կիւն բահաթըմ, չիւնքի տիւնեստա իճրա օլու-նան տէհէթլի գատտարըլը, դասպ ու դարաթ, գաթլ, հաղմա, ինսաֆսըլըլը վէ 'աղլտան խարիճ վահշիյաթ, խուսուսա գա'իֆ միլլէթլէրէ օլան էօլլիսիւղ հագսըլ-լըրդարտա, նիհայէթ վէ կնճամընտա ճիհանըն թալիդի-նին 'աճաիպ մաղսէա վէ փլանլարընտա պիր Գատիր վէ Ատիլ թալիդին 'ատալէթի իճրա օլուղ հաղիգաթըն գա-լէպէ էտէճէյինէ գանի վէ էմինիմ:

ՐԱՊՊԵՍԵԶԸՆ ԳԸՅԱՄ ՎԱ՛ԶԸ

Քրիստոս թագրեպէն 2,000 սէնէ էվէլ Պաղեսի-
նին Բեթլէհէմ չհրնաէ Փաղիր պիր Ֆամիլեաւան տող-
տու: Անքն իւր պէշիլտէ հալմանյարքն մսուրու օրտու:
Եհնուտի փէյղամպէրլէրին իշարը իւղը, տողուշունուն
թարղը աճայիպ, պիր թագրմ քիթապտա օլան վաւարար
աճայիպ, մէլէքէր թարաֆրնտան օլան միւթտէ աճայիպ
սիւննէթիւտէ պիր դաշ իիթիյարլարքն, պու չօհուղ
հաղղընտա իթատէլէրի աճայիպ խոի: 12 եաշընտա հէյ-
քէլտէ բապպիլէր իլէ գօնուշմասը աճայիպ, վալիտէսինէ
«Փէտէրիմին խանէսինտէ օլմաղլըղըմ լաղըմ տէյի՞մ մի»
տէտիլի աճայիպ խոի:

Էաքին տահա մէրաղլըսը՝ պու աճայիպէր, քիւլ ալ-
թընտա դալան աթէշ, եախօտ դար ալթընտա դալան թօ-
խում կիպի 30 սէնէ սայքի ունուտուտու:

Վաղըթլարքն թէմամիլէթինտէ, նէ վաղըթ Յիսուս՝
Յովհաննէսին էլի իլէ վաֆթիլ օլունուպ, Գալիլիտան
պաշտարապ, քէօյ վէ չհրլէրի կէղիպ, թէօլպէ էյլէ-
յինիլ, զիրա Ալլահըն փատիշահլըղը եաղլաշմը տըր,
թէմէլի Քէլտմը իլէ վաղ ու նասիհաթա պաշտաղը, պա-
շընտա 12 պաղղըմ վէ կէօմրիւքճիւ թօփալըպ օնլարը
թալիմ էտէրէք իքիշէր իքիշէր վաղ ու թէպշիր իշին
կէօնտէրտի, պաշապ եէթմիլէրիտէ ալըրճա իրսալ էթ-
տի, չէօյլէ քի պիւթիւն Պաղեստին՝ օլ սաղլը քիւլ ալթըն-
տան չըգան աթէշ կիպի վէ պահարըն լաթիֆ հէրարէթի
իլէ էրիյէն դարըն ալթընտան ֆիլիպլէնէն եէլիլ հուպու-
պաթ կիպի օլտու: Եհնուտիլէրին ճանլարը թաղէլէնտի,
վէ հայաթ ալտը, զիրա միլլի աղատլըղլարքնը Բօմալը-
լար ալմըլար, Երուսաղէմտէ Բօմալը վալի Պիղատոս
հիւքմ սիւրմէքտէ խոի:

Գալիլիա թարաֆրնտա, պիր մըգտար եէրտէ Հերով-

դեսէ վէրիլմիշ օլտա պիլէ, օտա թէքրար Բօմա թէհսիրի
ալթընտա խոի: Շու հալտէ, փօլիթիքի վէ սիյասիճէ Եհ-
նուտիլէր քէնտիլէրինի էսարէթ ալթընտա հիսս էտիյօր-
լար խոի, հաղղլարընտա վար խոի:

Իշթէ պու տար վաղթտա պիր կէնճ Եհնուտի չըգմըշ,
պաշընա էփէյիճէ պիր խալղ թօփլամըշ, աճայիպ պիր
վաղը, թալիմ օլմամըշ իքէն թալիմլիտէն զիյատէ միւ-
թէ՛ալլէմ: Օղումամըշ իքէն՝ օղումուշլարտան զիյատէ
քիթապա, չէրի՛աթա աշինա, վէ տահա զիյատէ չէրի-
աթճըլարքն հարֆիյէն դանըշլարընտան չօղ եիւքտէք,
րուհճա հիւքմ ու նուֆուղա մալիք, քէօթրիմլէրի պիր
սէօղ իլէ ալաղա դալտըրան, թօփալլարը եիւրիւտէն, վէ
անատան տօղմա քէօրիւն կէօղիւնիւ աշան, սարալըլը,
ճիւրիլի՝ հուղուրու վէ թաղիլի իլէ շիֆաեապ գըլան
պիրի խոի: Ճիւղամլըլը՝ պիր տօղանմաղլէ փաքլէյէն,
էօլիւլէրի տիւրիւտէն, պինկլէրի՝ պիր դաշ էքմէք վէ պա-
լըղսը իլէ տօյուրան, ֆէրէսիլէրին քէօր վէ քիպիր
հալլէրինէ թաղիլի վէ թէվալիս էտէն պիր դաթ:

Եհնուտիլէրտէն չօղլար, փէք չօղլար՝ Հա՛ իշթէ նի-
հայէթ Ալլահըմըլ Եհնուպ Իսրայէլէ վատը մուհիպ զի-
յարէթ էյլէտի, պիր Խէլասքեար կէօնտէրտի, վատ օ-
լունան Մէսիհ պու տըր տէտիլէր: Իսրայէլի էսարէթ-
տէն դուրթարաճաղ Խէլասքեար էնճամ գուհուր էյլէտի,
իշթէ պու տըր Մէսիհ:

Հաղիղաթէնտէ Մէսիհ պուլունմուշ խոի: Չօղլար տէ-
յօրլար խոի. Մէսիհ կէլսէ պու գաթըն եափտղընտան
տահա զիյատէ պէօյիւք չէյլէ՞մ մի եափաճաղ:

Շայիլտլէր, կիղլի աշիքեար՝ թարաֆտարլար չօղալ-
տը, իմիւտլէր արթտը: Կիւնտէն կիւնէ նամ ու շանր
հէր թարաֆա եալըլտը: Խէլասքեար օլան փատիշահ պու
տըր, տէտիլէր: Վէ Անր փատիշահ էթմէք իշին պիր
կիւն պէօյիւք պիր դալապալըղ Անր իհաթէ էյլէտի, լա-
քին Յիսուս պիր եօլ իլէ կիլլէնիպ էյլէրինտէն գուրթուլ-
տու: Աւետարանլարտա նաղլ օլունան Յիսուսուն թա-
րիւնին էյի մէշղ էտէր իսէք, կէօրիւրիւղ քի, Յիսուս

տէֆ'ա պէ տէֆ'ա չափերովէրէ Գէնտինին ասոր մէ'մու-
րիյէթի՝ Փէտէրինին իրատէթինի իճրա էթմէք, Անրն է-
վինտէ օլմադ, Անրն իշինի իթմամ էթմէք, Անրն մէլէ-
քթիւնիւ վաղ էթմէք, կիւնաճքէարլարը խէլաս էթմէք
օլտուղընը եէրի կէլտիքճէ սէօյլէտի խէտէ, անլէր անկ-
լամատըլար: Միլլի վէ սիյասի ազատլըդ, Բօմալըլարըն
էլինտէն խէլաս օլմադ թաթլը վէ դուլաղա շիրին կէլէն
խիւլեալարը, Դաւիթին թախթընը իճեա էթմէք, Իսրա-
յէլին դայ օլմուշ դօյունլարընը թօլլալը պիր պէօ-
յիւք հիւքիւմէթէ մալիք օլմադ խօշ ըուլասը՝ չափեր-
լէրին պիւէ Փիքըրինի իշղալ էյլէմիշ խօի:

Ճիւմանի պիր փատիշահլըդ մէ'մուլ էտիյօրլար խօի:
Նէ՞ իշին օլմասըն, պունտան էյի փատիշահ՞ մը օլուր:
Թաղերի վէ թէ'սիրի իլէ բիւղկեար վէ ֆուրթունայը
թէսքին էյլէյէն, տէնիդ իւղէրինտէ ելուրիւմէք գուտրէ-
թինի հաիդ, պիր դաշ պալըդ վէ էքմէքլէր իլէ պինլէրի
տօյուրան, պիր էմր իլէ 38 սէնէլէք քէօթրիւմիւ իճեա է-
տէն, պիր տօգունուշ իլէ ճիւղամլըլարը փաքլէյէն, քէ-
լամտա վէ ամէլտէ գուլվէթլի պիր դաթ: Կէրէք չա-
յիրտլէր, կէրէք տօսթլար, վէ կէրէք Յիսուսուն թա-
րաֆտարլարը՝ պու մէ'մուլ վէ դանտա գուլվէթլի խօի-
լէր: Հաղլըլարտա վար խօի, պիւթիւն փէյղամպէրլիք-
լէր Անրն փատիշահ՞ օլուլ Դաւիթին թախթընա օթուրա-
ճադ, Իսրայէլի կիւտէճէք պիր էմիր, տէյու եաղլըլը-
լար իլէ տօլու խօի: Անրն իշին Յիսուսուն արտընտան
չօդ խալդ կիտիպ Օնտան ճէլպ օլունմայա պաշլատը:
Հաթթա սօնկ հաֆթա պիր մէրքէպէ պինիպ ալայ ու
վալա իլէ պինկլէրին էլլէրինտէ խուրմա տալլարը, ու-
սանալարլէ Նրուսաղէմէ կիրմէսի, հէյքլի փաքլէմէսի
ճիւմլէ տօսթլարը իւմիւտ վէ ճէսարէթլէ տօլտուրտու:

Պուրայա գատարը չօդ էյի, չօդ փարլադ, վէ չօդ իւ-
միւտպախշ՝ լաքին մա էթ թէէսիւֆ պունտան սօնկրասը
գարանլըդ, մէյուսիյէթ վէ իւմիւտսիւղլիւք իլէ տօլու:
Զիրա վաղըթ կէլմիշ խօի, պաշ քեահինլէր, քեահինլէր,
Փէրիսիլէր, Նէհուտի տինտարլար, վէ միլլիճիլէր, եէ-

թիշիր արթըդ, պու պէօյլէ օլմադ, պու հալէ խիթամ
վէրմէլի, պու կիտիշ պիղիմ միլլի խալալմըլը մահվ է-
տէճէք: Բօմալըլար կէլիպ թէքմիլ հիւրբիյէթիմիլ ա-
լաճաղլար, սիյասի տիւշիւնկէյի օրթայա աթուրլար, վէ
հաթթա պաշ քեահին, քի տինին մուհաֆըղը, շէրիաթըն
համիսի, հաղիգաթը դալմա թալիմ էտէն վէ խապէր
վէրմէք, հաղիգաթը սէօյլէյիպտէ անը իճրա էթմէք վա-
ղիֆէի մուգատտէսէսի իքէն՝ շէրիաթա զրատ օլարադ,
«Գալմ եօլունտա պիր ատէմին էօլմէսի միլլէթ իշին
խալըլը տըր» տէյէրէք դալմա վէ սանհէտրիմ մէճլիսինէ
սէօյլէտի: Վէ Յիսուսուն դաթլընա գարար վէրտիրտի,
հէմ իճրասընտա փլան վէ թէրթիպլէր հաղըլըլատը:
Սանհէտրիմ մէճլիսի Յիսուսու էօլտիւրմէք իշին թէր-
թիպ վէ գարարլարընը իճրա եաղլըլար թարաֆընա
կիթաիլէր, անճաղքի պայրամտա օլմասըն, հէմ պայրա-
մըն թէէսիլի դաշար, հէմտէ օլապիլի քի Յիսուսուն
թարաֆտարլարը չօդ օլուլ քէնտիլէր դայա էտիպ մաղ-
լուլ օլալար, տիւշիւնկէսի իշին պայրամտա օլմասըն
տէտիլէր: Յիսուս պունլարըն թէրթիպլէրին պիւմէքլէ
Նրուսաղէմտէն չէքիտի, պաշղա մահալլէրէ կիթաի,
լաքին պաշ քեահինլէր իլէ իւլէմա Անը հէլաք էթմէք ի-
շին պիր եօլ, պիր վէսիլէ, պիր սէպէպ արայօրլար խօի:
Ոտին Յուդանըն Անը էլէ վէրմէք թէքլիֆ վէ փաղարըլ-
ղը՝ իւլէրինէ չօդ գօլալըդ վէրտի: Ֆէրիսի իւլէմալարը
քեահինլէր, դալմըն իրթիյարլարը, պաշ քեահին օլան
Կայիափանըն դօնաղընտա թէճէմիւ էտիպ, Յիսուսու
հիլէ իլէ թութուլ դաթլ էթմէյէ հաղըլըլանտըլար: Նի-
հայէթ Անը Գեթսեմանի պաղչէսինտէ, խաին Յուդանըն
էլէ վէրմէսիյէ, պիր չօդ խալդ, ասքէր, սօլա վէ գը-
լըճլար իլէ Անը թութուլ քեահինի աղամըն գօնաղընա
կէթիւրտիւլէր: Նաղլիյէթի էյի պիլիւսինիլ, լաքին չու
վար խօի քի, Բօմա նըղամընճա պու գատարը եափապի-
լիլէր, ամմա անը էօլիւմէ հիւքմ էթսէլէր պիլէ, մայի-
նին բէյի օլմատըդճա Անը էօլտիւրէմէյլէր խօի: Օլ սէ-
պէպտէն պիր չօդ խալդ վէ քէնտի թարաֆտարլարը պիր

ճիւմհուրէ Բօմալը վալի Պէրքատոս կէօթիւրտիւէր : Սիյասէթէն իւշ պէօյիւք զապահաթ իւէ պիւ իթթիհամ՝ վալիյէ թագտիւմ էթտիւէր : Պէն փատիւչանմ՝ յէյօր . Կայսերէ խարած վէրմէք ճաիւր տէյիւ տէյօր . Գալիլիա-տան պաշլայիւ Երուսաղէմէ դատար խալիք աղտըրըյօր վէրիւ վէրտիւմէյիւ իսեանա սէվգ էտիյօր :

Պաշ քեահինլէր վէ Սանհէտրիմին աղալարը էյի պի-լիւլէր իտի քի , տինի մէսէլէ իւէ վալիյէ Քրիստոս հադ-դընտա շէքլա էթմէք պօշ վէ մ'անասը պիւր շէյ տիւր : Բօմալը վալի օ մադամտան անլամադ , լաքին սիյատի իս-եան , վէ Պէն փատիւչա իմ տէմէք՝ Բօմալը պիւր վալիին սինիրին տօգանմադ տրիւ : Անըն իշիւն Յիսուսու պու Յ իօթլարտան վալիյէ չաթտըրտրլար , լաքին Պիղատոս հէր նէ դատար Բօմալը հեթանոս իտի իսէտէ , Քրիստոսուն հուղուրընտան վէ Անըն պի կիւնահ սիւքիւթիւնտէն , վէ խուսուսա Պէնիւմ փատիւչալըղըմ պու տիւնեատան տէ-լիւ տրի , իֆատէսինտէն , էյի անկլատը քի Եհնուտիւէր հասէտտէն նաշի պու զաթը քէնտինէ կէթիւրտիւէր , վէ իսքեաթ օլտու քի , Քրիստոսուն էօլիւմէ միւսթահադ պիւր զապահաթը եօդ տուր , անըն իշիւն տէֆ'ա պէ տէֆ-ա՝ Անը դուրթարմադ իշիւն չալըշտը :

Լաքին տիշարտա պէօյիւք պիւր ճիւմհուր մուսըրրանէ Անըն զաթլընը թալէպ էտիյօրլար իտի , խուսուսա քեա-հինի՝ աղամըն վէ մէճլիս աղալարընըն չու սէօղիւ վալիյէ չօդ թէէսիւր էյլէտի . Էիկը պուլու սալը վէրիւր իսէն՝ Կայսերին տօսթու տէյիւսին , հէր քիմ քէնտինի մէլիք ատտ էտէրտէ Կայսերէ մուխալիֆ սէօյլէր , տէյու պա-ղըրտըլար : Վալիյէ տէմէք իսթէյօրլար իտի քի , սէն պիւր Բօմալը վալի վէ Կայսերին մէմուրու իքէն , օնա դարըր Պէն մէլիք իմ , տէյէն պիւր միւճըրիւմիւ սալը վէրմէք իս-թէյօրսուն : Էօյլէ իսէ սէն Կայսերին տօսթու տէյիւսին :

Վալի պուլնտան չօդ թէէսիւրլէնտի : Է'հ , նէ՞ եափմամը իսթէյօրսունուղ , սուալընա՝ Անը զալտըր , խաչա չըգար խաչա չըգար , պաղըրտըլար : Պիղատոս անլէրէ՝ Մէլի-լինիղի խաչլամալըմըլըմ տէտի : Պաշ քեահինլէր՝ Պիղիմ

Կայսերտէն մատա մէլիլիմիղ եօդ տուր , ճէվապընը վէր-տիւէր : Եալան վէ մուրաի սէօղիւ իտի պու : Զիւրա Բօմա Կայսերինէ լ'անէթ օղուրլար իտի : Լաքին հէյ վա'խ օլ վաղըթ Պիղատոս կէվէտի , ատալէթին քիւրսիւսինտէ օթուրան պիւր վալիին պօրճու ատիլ օլմադ , մաղլումու վիգալէ էյլէմէք մուգատտէս վաղիֆէսի իքէն , Յիսուսու անլէրին բրդատրնա թէսիւմ էյլէտի , խալիք վէ Եհնուտի-լէրի խօշնուտ էթմէք ալչադ տուլղուսու իւէ հագիգաթը սաթտը , վէ Յիսուսու անլէրին միւրատընա թէսիւմ էյլէ-տի , անլէր տաիսի Բօմալը ասքէրլէր իւէ Անը թահիր էթտիւէր , եիւղիւնէ թիւքիւրտիւէր , դամէր իւէ տէյ-տիւլէր , սիլլէ վուրուպ եիւղիւնիւ էօրթէրէք , փէյլամ-պէրլէք էյլէ , սանա վուրան քիմ տիւր , տէյու իսթիհադ պէրլէք էյլէ , սանա վուրան քիմ տիւր , տէյու իսթիհադ պէրլէք էյլէ : Պաշընա տիքէնլէրտէն թահ գօտուլար , օլ ա-ղըր խաչը օմուղուհա գօյուպ Գողգոթայա դատար կէօ-թիւրիւպ օրատա Անը խաչլատըլար :

Ա'խ , նէ՞ եիւրէք փարէլէյիճի սէյրան : Մարիամ , շա-լիւրտլէր , տօսթլար , Յիսուսա խրդմէթ էտէն դաշլար՝ աղլայըպ , եաս , Փիղան վէ մաթէմ իշինտէ իտիլէր : Լա-քին , պաշ քեահինլէր , Եհնուտի բապալիլէր , Ֆէրիսիլէր սէվինճտէ իտիլէր : Տահա զիյատէ տէնաէթտէ պուլու-տուլար , օլ աճըլը հալտէ օլան զաթա իշթիւրադը հիտա կէօսթէրմէտիքտէն մատա՝ իսթիհադ էյլէյիպ էյլէնտի-լէր , պաշ սալլայարադ , խաչտան էնտէ սանա ինանալըմ տէտիլէր : Պաշգալար , Պաշգալարը դուրթարտը , ամմա քէնտիւսինի դուրթարամատը տէտիլէր : Էնճամ ալա-թուրքա սաաթ 9 սուլարընտա գօյու պիւր դարանլըդ իճ-րաի հիւքմ էյլէտի : Յիսուս եիւքսէք սէսլէ «է'յ Ալլահըմ է'յ Ալլահըմ , պէնի նի'շիւն թէրք էյլէտին . է'յ փէտէր անլէրէ՝ աֆվ էյլէ , զիւրա նէ էթտիւրլէրինի պիւմէղլէր՝ հաղիգաթէն սանա տէրիմ քի պու կիւն պէնիմ իւէ պէ-րապէր ճէննէթտէ օլամագսըն . էյ խաթուն իշթէ օլլուհն . Յովհաննէսէ՝ իշթէ վալիտէն . Սուսատըմ . Թէմամ օլ-տու . վէ սօն օլարադ է'յ փէտէր բուհուսու սէնին էյլէ-րինէ թէսիւմ էտէրիմ» տէյիպ պու եէտի քէլամլարը

սէօյլէտիքական սօնկրա, պաշընը էյլիսլ թէսլլնի ըռէ էյ-
լէտի:

Տօսթիւուէ տար վազթաւս ալէլլի օլուր։ Արեւմտեան Յովսէփի պու զըրթիզալը վազթաւս, հէր տիւշիւնկէյի թէրք էտէրէք, ճէսարէթլէ վալինին հոգուրընա չըզըլ՝ Անըն ճէսէտինի թալէպ էյլէտի։ Գօրզազ Նիկողեմոս տա կէլիպ Յովսէփի եարտըմաւս պուլուեւտու։ Վալի ճէսէտի օնա պախչ էյլէտի, թաղէ քէթէն պէզինտէն քէֆէն կէ- թիրիպ, պահարըար իլէ Անը սարըպ քէնտինին դայատան օյամ հազըրլատըրը թաղէ մէզարընա գօյուսպ, պէօյիւքտէ պիր թաչ մէզարըն գաւիուսընա գօյաբաղ հէր քէս կիթ- տի։ Մէյուսիլէթ, իւմիւտսիւղլիւք, եաա, զամ ու քէտէր գարըլարը, շայիրտէրի, տօսթլարը, թարաֆտարլարը՝ իհաթէ էյլէտի։ «Պիղ իսէ՝ Իսրայէլի իտէլաս էտէճէք օ տուր տէյու իւմիւտ էտիյօր իտիք» տէտիլէր։ Լաքին, քեահնին ազամ վէ Ֆէրիսիլէր, թէքրար պօշ տուրմատը- լար, սօնիկ նօզթայա գատար իշին արգասընտա օլտուլար պիր մէճլիս էտիպ, գարար էթտիլէր քի, մէզարը պէքճի- լէր իլէ մուհաֆազա էթսինլէր։ Պու եօլ իլէ իրի նօզթա- տա իփին ուճուեւտ քէնտի էյլէրինտէ սազլամազ իտթէ- տիլէր։ Պիրինճի՝ նէ օլուր օլմազ, էմին օլտուլար քի՝ մէզար քէնտիլէրին հիւքմիւ ալթընտա տըր։ Իքինճի՝ Շայէտ Յիսուսուն տէտիլի կիպի սահիհէն գըյամ էտէր իսէ՝ Շայիրտէր կէլտի օնուն ճէսէտինի չալտըլար, տէ- սինլէր։ Պէօյլէճէ մէճլիս Պիղատոսուն եանընա կիտիպ տէտիլէր։ Էֆէնտի խաթրըմզա կէլիյօր քի, օլ իզալ էտիճի, տահա սազ իքէն, իւչ կիւնտէն գըյամ էտէճէյիմ տէտի, իմտի իւչ կիւն անըն մէզարընը պէքճիլէր իլէ մուհաֆազա օլտումասընը էմը էյլէ, օլմասըն քի շայիրտ- լէրի կիճէ իլէ կէլիպ օնուն ճէսէտինի չալալարտա, խալ- գա գըյամ էթտի տէյու եուտտուրալար, սօնկըաքի դէ- լալէթ՝ էվլէլէքինտէն պէտթէր օլուր, տէտիլէր։ Պիղա- տոս օնլարա՝ Սիդին պէքճիլէրինիզ վար տըր, կիտին, պիրտէյինիզ կիպի մուհաֆազա էյլէյինիզ տէտի։ Անլէր տախի միւնասիպ պէքճիլէրի թային էտէրէք մէզարըն

Թաւրեւորաւ միւսհարկէտիւէր, չէօյլէ քի հիշ պիւր չէք ու չիւրհիւնէյէ մահաւ պրազմատըլաւ: Ինսանի 'սպլ իւն վէ տիւշիւնիկէճէ էն էյիւսինի էափտըզ տէյու էմին օլտոււաւ: Վէ դալէպէ պիւզիմ Թարաֆըմըղտա տըր տէյիւս սէվլինճ վէ րահաթ պիւր դաւլալ իւն հէր քէս տաղըրտը:

[illegible]

Էյ տօսթլար, Քրիստոսոստա պիրատելէր վէ գրդ գար-
տաշլար. պէնտէ պու կիւն սիլէ օլ պէօյիւք ձիւժտէյի

թէպէր էտէրիմ. Քրիստոս Յարեալ ի Մեռելոց:

Պու թարիսի գըյամ վազաաւնտան պիր դաչ մուհիմ տէրպէր չըգարարագ սէօղիւմէ խիթամ վէրերիմ:

1.— Ինսան ճինսի պիր չօգ շէյլէրէ ալըմըլ տըր, տա-
յանըր, լաքին էօլիւմէ ալըմամըլ տըր. 7,000 սէնէլէք
թէճրիւպէ պուներ աշըգ խալաթ էյլէմիշ տիր: Ինսան օն-
տան գօրգար վէ տիթրէր. ճէսուրու տա գահրամանը տա
գալիֆիտէ, լաքին Քրիսթիյան՝ էօլիւմտէն գօրգմալ:
Ձիրա պիւրիքի, գըյամ վար, էօլիւմ՝ էօլմէք տէյիլ, իւ-
լա գապուղու տէյիշտիրմէք, պաշգա պիր տիւնեայա
տօղմագ տըր:

2.— Քրիստոս թուրֆանտա օլարագ գըյամը իլէ եէնի
պիր հայաթ, եէնի պիր տին տօղտու—Քրիսթիյանըլ:
Պու իսէ՝ եալլնըլ, թէքտէն պիր տին տիր տիւնեատա:
Կէլէճէք էօմրին հագգընտա ամէյի պիր խալաթ՝ գըյամ
տըր: Էքիլէն պուղտալըն չիւրիւյիւպ եէնի պիր թէն ալա-
րագ թէքրար գըյամ էթտիյի կիպի:

3.— Կիւնահտան գըյամ վուգու պուլտու: Հէր քիմ քի
Քրիստոսուն պու գըյամ միւթտէսինէ իման էտիպ ինան-
տը՝ էվլատուլլահ օլտու. կիւնահա էօլտիւ, սալահտա
գըյամ էյլէտի: Իսպաթ մը իսթէրսինիլ: Պու կիւնքի
երւդ պինլէրճէ Քրիսթիյան Քիլիսէլէր, վէ 500 միլիոն
Քրիսթիյանլարըն մէվճուտիյէթի՝ ինքեար օլունմալ տի-
րի պիր շահիտ վէ իսպաթ տըր, քի գըյամ վուգու պուլ-
մուշ տըր: Էօլիւմտէն սօնկրա հայաթ վար, էօլիւմ՝ էօլ-
մէք, մահվ օլմագ տէյիլ, իլլա չիւրիւյէն թէնի՝ չիւրիւ-
մէք թէնէ թէպտիլ էյլէմէք, տահա ալա պիր տիւնեայա
տօղմագ տըր: Էյէր Քրիստոս գըյամ էթմիշ օլմասա ի-
տի, Քրիսթիյանըլ օլմագ վէ օլմագ իտի:

Յարեալ Քրիստոս ի Մեռելոց

ՆԷ՝ ԻԶԻԻՆ ՔՐԻՍԹԻՅԱՆ ԻՄ

Քրիսթիյան միլլէթ եա ֆամիլեատան կէտիյիմ ի-
շիւն մի, խայր: Էն պէօյիւք վէ մէտէնի միլլէթլէր ֆը-
րիսթիյան տըրլար տա անըն իշիւն մի: Խայր: Ֆախտէ-
լի պիր տին օլուպ, 2,000 սէնէտիր թէգատտիւմ էտիպ
տուրտուղո՞ւ իշիւն մի: Խայր: Քրիսթիյանըլըն պաշ-
գա պիր չօգ տինլէրտէն զիյատէ տօղլալ պիր տին օլուպ
գա պիր չօգ տինլէրտէն զանտըղմ իշիւն մի:
Ֆախտէլի օլտուղըն կէօրէրէք գանտըղմ իշիւն մի:
Խայր: Քրիսթիյան թարիսինտէ միլիոնլարճա պէօյիւք
գաթլարըն իպրէթինտէն թէնէսիւրլէնտիյիմ իշիւն տէ տէ-
յիլ: Խայր: Շիւփհէսիլ պուլարըն ճիւմլէսինտէ տէ ալ
չօգ հագիլգաթլար վար տըր:

Լաքին, պէնիմ ճէվապըմ քիւլլիյէն Ֆարգլը օլաճագ
տըր. Ե'անի, Յուվհաննէս Ինճիլինին 9 պապ 25-ինճի խա-
նէսինտէ անատան տօղմա քէօրիւն վէրտիյի ճէվապ տըր:

«Պիր շէյ պիւրիւրիմ քի, պէն քէօր իտիմ, չիմտի կէօրիւ-
յօրում:» Պէնտէ պիր շէյ պիւրիւրիմ քի, պէն կիւնահէար
իտիմ, լաքին չիմտի Բապալ Յիսուս Խէլասքեարըմըն ի-
նայէթի իլէ խէլաս օլուպ, 'աֆվըղա նաիլ օլտուղըմա ի-
նանըր իման էտէրիմ:

Իշթէ պու տըր սըրը: Անըն իշիւն Քրիսթիյան ըմ. Քը-
րիսթիյան եաշայըլ տէվամ էտէճէյիմ վէ Քրիսթիյան
Ս. Յ. Թ.
էօլէճէյիմ:

Էյ օղլում, աճէպա սէն նէ՝ իշիւն Քրիսթիյան սըն:

չի՞նք մի գուլլանտուն: Եօգ էկէր անրն իւթիւնէ տահա քեար էտիպ հիսապտան տօղրու չըգտըն իսէ՝ «Աֆէրին էյի վէ սատըգ գուլ, աղտա էմին վէ սատըգ պուլունտուն սէնի չօգ նէսնէլէր իւղէրինէ նաղըր նասպ էտէճէյիմ» օլ միւպարէք Քէլամ սէնին իչիւն տիր:

Պաշգա Էանկլըզ պիր էֆքեար վար էհալի պէյնինտէ քի Քրիստոս ղէնկինէրէ գարըր տըր: Եանկլըզ տըր պու էֆքեար: Էօյլէ պիր շէյ Էօգ: Քիթապըր տօղրու վէ էյի անկլալամ: Բասպըմըգ Քրիստոս, ղէնկինէրէ գարըր տէյիլ տիր, Անըն շալիրտլէրինտէն Մատթէոս ղէնկին պիր կէօմրիւքճիւ խտի: Զաքէոս ղէնկին պաշ կէօմրիւքճիւ իտիր: Արիմաթիալը Յովսէփ, Քրիստոսուն տօսթու ղէնկին պիր խտի: Մաղթաղենալը Մարիամ, վէ սաիր գարըլար վարըգըր օլտուգլարընտան՝ քէնտի մալլէրի իլէ Բասպըմըգա խրղմէթ էտէրլէր խտի: Խէլասքեարըմըգ ղէնկինէրէ տէյիլ, իլա նէֆսի իչիւն ղէնկին օլուպ, Ալլահ իչիւն ղէնկին օլմայանլարա գարըր խտի: Աչ օղու Մատթ. 13 պապ 20 խանէյի «է՛յ աղըլաըգ, պու կիճէ ճանըրը թալէպ էտէճէքլէր, մալին քիմի՞ն օլաճադ», Ալլահ իչիւն ղէնկին օլմայան քիմսէ պէօյլէ տիր:

ԹԷՃՐԻՊԷԼԵՐՏԷՆ ԷՅԻ ՍԷՕԶԼԵՐ

Սէնէլէրտէն պէրրու իշիտիպ, օգույուպ, քօլիատըր-դըմ վէ քէնտի ալաշիւնկլէրիմին նէթիմէի Էսէրի:

Պիր կէօնիւլիւ Էափամաղ իսէն՝ Էըգըպ վիրան էյլէմէ:

Պիր կիւղէլին դալպինի դաղանամաղ իսէն՝ տիրէ տէս-թան էյլէմէ:

Պիր սարայ Էափամաղ իսէն՝ գուլիպէ Էափամաղը իհ-մալ էյլէմէ:

Պիր Ալլահա ինանմաղ իսէն՝ սէպէպ էսէր դախտէսինի Ֆիքիրտէն Փէրամուշ էյլէմէ:

«Զօգ տօսթլարտան՝ պիր տիւշմէն չօգ տուր», Սէն հիչ պիր քիմսէյի քէնտինէ տիւշմէն էյլէմէ:

Պօրճուսու թէէտիյէյէ գատիր տէյիլ իսէն, թաթըր լի-սանը աղըրնկտան էքսիք էյլէմէ:

Զօգ 'աղըրնկ Էօգ իսէ՝ օլանընը էյի գուլլանմաղ ու-թանկաճըլըր էյլէմէ:

Իֆրատ մօտափէրէսթըլիք թալիպէ շալան իսէ՝ հիչ մօ-տաճըլըգտա քիւսթախըլըգ էյլէմէ:

Պաշգալարըն տինի դանըշլարընը պէյէնմէյ իսէն, օն-լարա գարըր իլանը հարպ էյլէմէ:

Խայրը մաղսէտլէրէ չօգ վէրէմէյ իսէն, աղընը էյի գուլլանմաղտա քէնտինի թամ'աքեար էյլէմէ:

Թէնին թէմիղլէյի սըհհէթէ շարթ իսէ՝ ճանընը քիր-լէթմէյէ ասլա իրթիքեապ էյլէմէ:

Թանըմատրղըն գըղըն պինկ ալըպըր օլուր, թանըտըղըն գըղըն պիր ալըպընը՝ գուսուրունու՝ պէօլիւտիւպ շէօ-փիւ մէրթէք էյլէմէ:

Փաղարըլըգտան էվլէլ ասլա ութանմայըպ, կէօղիւնիւ աչ, աղընը գուլլան ալտանըպտա սօնկրա գալըպ էյլէմէ:

Պիր տինի գանըշը՝ քեամիլէն ճէրհ էտէճէք գալի իս-պաթըն Էօգ իսէ՝ անը Էանկլըզ տըր տէյու հիւքմ էյլէմէ:

Պաշտօնաւորն նաչէր՝ ի փարլադ մուփաֆֆադիյէթլէրին ի կէօրլէր իսէն, անկէրէ ասլա հասէտ էյլէմէ:

Ումտուղընկտան ումուպ տուրմա, ումմատըղընկտան իւմիւտ քէսէքլէրի էյլէմէ:

Քեարըն աղընա չօղուհա պազմա, սաթ, մալինի պէք-լէտիպտէ սօնկրա դարար էյլէմէ:

Սէնին գանըլ վէ էֆքեարըն էքսէրիյէթին Ֆիքրինէ դարըր իսէ՝ օնլարա դարըր տար Փիքրիլիլէք ճէհալէթի էյլէմէ:

Տ'ալէթ օլունտուղըն եէրէ կիթմէյի ար, տ'ալէթ օլունմատըղըն եէրէ կիտիպ եէրինի տառ էյլէմէ:

Չօդ տօսթու օլանըն՝ հիչ տօսթու եօդ տէմէք տիր: Խալիս տօսթուն սէօղլէրինէ ասլա յիսիհէ էյլէմէ:

Սէօյլէմէք կիւմիւլ իսէ, սէօյլէմէմէք ալթուն տէմիչ-լէր, լաքին հազիկաթա շէհատէթտէ ասլա սիւքիւթ էյլէմէ:

«Ալիմ տիւլինիլս սէօյլէր, ճահիլ սէօյլէր տիւլիւ-նիլը» սէն տիւլինմէտէն սէօյլէմէք տիպանէլիյի էյլէմէ:

«Չուլ իյէ ապատան օլան 'ատլ իլէ վիրան օլուր տէ-նիլմիլ տիր, սէն հիչ քիմսէյէ ասլա դուլմ էյլէմէ:

«Հէր աղբրտա հէօհմէ, հէր դալդատա հաքիմէ» գօշ-մադտա 'աճէլէ էյլէմէ:

Պիր իշտէ մուփաֆֆադ օլամադ իսէն՝ թէքրար չալըն-մադտա թէնպէլլէք էյլէմէ:

Եաշամադ իշիւն եէ, Փազաթ եէմէք իշիւն եաշամադ՝ օպուրլուղու (շիւ պօղադ) էյլէմէ:

Խըղմէթեար գուլլանմադ՝ մէճպուրիյէթինտէ իսէն՝ պ'աղէն կէօղլինիւ, պ'աղէն գուլաղընր, պ'աղէնտէ աղ-ղընր դափա, սօնկրա քիմսէյէ շէքվա էյլէմէ:

Լաղըմ օլմայան մատտէյի ուճուղ տըր տէյու ալմադ 'ատէթինտէ օլան՝ լաղըմլր ալէաթընը ուճուղ սաթմադա մէճպուր օլուր, սէն պու 'աղբրըղըղը էյլէմէ:

Ուճուղըղտա ալըճընըն, փահալըղտա սաթըճընըն՝ ինսաֆը օլմադ տէմիչլէր. սէն հիչ պիր շէյտէ ինսաֆ-սըղըղէ էյլէմէ:

Ֆադիրիլէր գէնկինիլքտէն, Էայանլըգ աթլըրըգտան, վէ պէքեարլըգ էվլիլիքտէն էյի տիր տէրլէրսէ, պու կիպի մասալլարա ինանմադտա սաֆլըգ էյլէմէ:

Մալինի փիրէ կէօթիւրէլը՝ կէօնլինիւ տէվէ կէօթիւ-րէմէզ, տէմիչլէր, սէն տուլ պու կիպի քիպիլիլէք էյլէմէ:

Գարա կիւն դարարըպ դալմադ, պուլուլար արդա-սընտա պիրտէ կիւնիչ նուրու օլտուղընա իմանսըղլըգ էյլէմէ:

«Սէօյլէմէ տօսթունա՝ սէօյլէր տօսթունուն տօսթու-նա», սէն սըր սաղլամադտա աղըղ կէվլէքլէրի էյլէմէ:

«Տիւլէնին տօսթու օլմադ. հէլէ պիր քէրէ տիւլ տէ կէօր:» Սէն դալդար իսէն՝ տիւլմիւլիլի խաթրտան ֆէ-րամուլ էյլէմէ:

Տամլա տամլա կէօլ օլուր. աղար կիտէր սէյլ օլուր: Սէն աղընը էյի գուլլանմաղըղը իղմադ էյլէմէ:

Չօդ տէֆ'ա ինսանիյէթ, ի'անէի նազտիյէտէն զիյատէ թաթլը տիլ, կիւլէր եիւղ, վէ իշթիրաղը հիսսէ միւհ-թաճ տըր: Պու կիպի ֆուրսաթտան իղմաղը 'այն էյլէմէ:

Ումուհա մուգալէմէթ՝ դուվլէի խաթա, սէն՝ էլին էօնիւնէ, սէլին էօնիւնէ, եէլին էօնիւնէ տուրմադ հերոս-լուղու էյլէմէ:

«Սու ուլուր, տիւլմէն ուլումադ», Տիւլմէնին վար իսէ հափուղ սուլս օլմաղըղտա դաֆլէթ էյլէմէ:

Թարմուտա եաղըմըլ տըր քի, սուլունու իշտիլին դուլույա թաշ աթմա, սէն սուլունու իշմէտիլին դուլու-յա պիլէ թաշ աթմադ սէֆիհիլի էյլէմէ:

'Ալիմ Սօղոմոն՝ հէր շէյիլն վաղթը վար տէմիլ տիր, սէն վաղթը վէ սըրասը կէլմէտէն սէօյլէմէքտէ աճէլէ էյլէմէ:

«Պիլտիլինի պիլէն ալիմ տիր, օնա բէֆիդ օլ, իսթի-ֆատէ կտէրսին. պիլտիլինի պիլմէյէն ուլգուտատըր, ուլանտըր օնտա իւմիտ վար, լաքին պիլմէտիլինի պիլ-մէյէնէ ճէհիլ միւրէքքէպ» տէմիչլէր, օնա բէֆիդ օլուպ՝ ճէհիլնէ իշթիրադ էյլէմէ:

Ալլահ իհմալ էթմէզ, իմհալ էտէր (միւհլէթ վէրիլ),

հազարավոր ճեղատուղ զալտողներ կէօրիւր իսէն, պէք-
լէ, սասորսըղըդ էյլէմէ:

Պիր կէնճին սիյրէթինին այարը՝ քիմէր իլէ բէֆիդ
օլտուղընտան անկլաշըլըր: Իմտի, սէն կէրէքսիդ կէնճ-
լէր իլէ ասլա իւլֆէթ էյլէմէ:

Կիւլիւն՝ բէնկ, գօգու վէ հիւանիւնէ հասրը տիղզաթ
էյլէ, տիքէնինի կէօրիւղ օնտան շէքլա էյլէմէ:

Քէնտինտէն տոււն ատէմլէրի եիւճէլթմէք իշիւն, ան-
լէր իլէ գօնուշան ալիմ, վէ ալի ճէնապ տըր, քէնտինտէն
եիւքսէք ատէմլէր իլէ իւլֆէթէ դայրէթ էտ'ն՝ 'ազիլ
տիր. եիւճէլիւր: Քէնտինտէն ալշադ սիյրէթտէ օլան-
լար իլէ բէֆիդ օլան՝ տիւշէր, վէ կէնկէնէշիւր: Սէն պոււն-
լարտան իպրէթ ալմադտան քէնտինի մահրուս էյլէմէ:

Կէօրմէտիլիմ Ալլահա ինանամամ, տէյէնլէրի իշիթ-
տիմ, էյ օղլուսմ սէն՝ կիւլլէրտէ, եափրադլարտա հի-
սասըղ հաշէրաթտա, կիւնէշ, այ վէ եըլտըղլարտա օ-
լան պի հուտուտ հիքմէթ վէ ինթիզամլարըն իշինտէ, ա-
ղիմ Ալլահը կէօրմէքտէ քէնտինի քէօր էյլէմէ:

Էն ֆէնա ատէմլէրտէ պիլէ էյի խասէլէր վարտըր,
սէն հէր շէյին տաիմա իյի թարաֆընը կէօրմէքտէ գու-
սուր էյլէմէ:

Չօգ տինկլէ, աղ սէօյլէ, տէնիթիշ տիր, լաքին սէն՝
ատէմլէր հազգրնտա տաիմա էյի սէօյլէմէք ատէթինտէ
նէքէպիք էյլէմէ:

Կէօրտէ կէն գօլայ շէյ՝ պաշալարա նասիհաթ վէրմէք
տիր, կէն գօր շէյ տէ, վէրտիյին նասիհաթը քէնտին իճրա
էյլէմէք տիր: Իմտի սէն իճրա էթմէտիյին նասիհաթը
պաշալարա սէօյլէմէքտէ ճէօմէրտիք էյլէմէ:

Կէլիյօր աղ եէ, կիտիյօր դադ եէ, պոււնտա օլան Կիզի
հիքմէթի անկլամադտա քէնտինի ահմադ էյլէմէ:

Նէրէտէն կէլտիյին մուհիմ տէյիլ տիր, մէս'ուլտա տէ-
յիլին, լաքին նէրէյէ կիտէճէքսին, վէ ն'ասըլ կիտէ-
ճէքսին, պու տըր էհէմմիյէթլի սուալ, դիրա շիմտի մէ-
սուլըն, պու խուսուստա ասըլ տիւշիւնկէսիլլիք էյլէմէ:

Պիր Ալլահա մէս'ուլլիյէթ հիսսինէ ինանմադ իսէն պի-

լէ, կէնկին վէ էհվէն Կօմր եաշալարադ, պիղզաթ քնտի-
նի քէնտի նազարընտա, ալշադ տուլմադա միւսաատէ
էյլէմէ:

Չատէ պիր Փամիլեայա մէնսուլ տէյիլ իսէն, գատէլի-
յի քէնտինտէն պաշլատաճադ Կօմր եաշամաղը իհմալ
էյլէմէ:

Պաղըլարը կօմիւրտէ վուգ'ու պուլան 'աճայիպ վէ
մուհիմ վազաալարտան իպրէթնապ օլուպ իսթիֆատէ է-
տէրլէր: Պաղըլարը իսէ, օլ մուհիմ վազաալարը պաշ-
ալարա ըիթիթըրլար կիպի անճադ նազլ ու հիքնայէ է-
տէրլէր, իմտի սէն քէնտինի սըրֆ նազլիյէթճիլէր սըն-
ֆընա իտիալ էյլէմէ:

Չօգ տէֆ'ա հազիզաթլար 3-է քէօշէլի օլուր, սէն քէնտի
քէօշէնտէն պազարադ պաշալարընքի եանկըշ տըր տէ-
յու ինատ էյլէմէ:

Կօմր պիր միճահէտէ վէ մուարէֆէ մէյտանը տըր,
մէրտանէ ճէնկ էյլէ, վուրուլուր իսէն կէօքսիւնտէն վու-
րուլ, սըրթընտան վուրուլուպտա քէնտինի նամէրտլէր
սընֆընա դայտ էյլէմէ:

«Հէր քէս իլէ թաթլը տափրան, լաքին, թիւմտէն պալ
օլուպտա քէնտինի սինէքլէրէ եէմ էյլէմէ:»

Ալիմլէրին, 'ալիմ սալըլանլարըն օֆիսյէրինտէ օթու-
րուպ եազաղըլարը քիթապլարտան անլէրին 'ալարընը
էօլմէ, իլլա ծնլարըն օտալարընտան տիշարը եաշատըդ-
լարը հայաթա, պրազտըղլարը թէէսիլէ վէ իպրէթլէրի-
նէ պադ: Պու խուսուստա եանկըշ թէրադի գուլլանմադ
թէհլիքէսինէ կէլմէ:

Կէօրտէ Փուրսաթլարըն ալթուն ղէնճիլի հէր քէսէ ու-
զանըր, թուլթանլար պալթիյար օլուր: Իմտի սէն՝ սա-
նա ուզանան ղէնճիլի թուլթ, Փուրսաթը դայալ էտիպ
քէնտինի պէտպալթ էյլէմէ:

«Սահիպի սէրվէթ իսէն, սէն անա ամիր օլ,» քէնտինի
անա ասլա էսիր էյլէմէ:

Էօվքէ իլէ գալլան, դիլան իլէ օթուրուր, տէնիլմիշ
տիր, սէն ալըրը հիտտէթլէնիպտէ քէնտինէ դիլան էյ-
լէմէ:

Քիւզիւք եաղմուր պէօյիւք ֆուրթունայը թէսքին է-
տէր, տէնիւմիշ տիր, շերքէթի պէշէրիյէտէ վուգուա
կէլէն ֆուրթունալարտա: Սէն եաղմուր օլմագ վազիֆէ-
սինտէ թէքեսսիւ էյլէմէ:

«Վազիթընտա վէրիլէն ազ շէյ՝ պէօյիւք հէտիյէտէն
մէրլուպ տըր,» սէն վէրէճէյինի վազիթընտա վէրմէյի՝
ասլա իհմալ էյլէմէ:

Քիւմքի կէլէճէյի հիսապա ալմագ, ասլա տէհրէ սա-
հիպ օլմագ, տէմիշէր արապլար. սէն կէլէճէյի հիսա-
պա ալմագտա տիւշիւնկիւսիւզլիւք էյլէմէ:

«Աեազընը սըճագ թութ, պաշընը սէրին, հալինէ միւ-
նասիպ իշ թութ տիւշիւնմէ տէրին:» Պազլասընա թամա
էտիպտէ մէրագ էյլէմէ:

Գըյմէթին՝ եէտիյին, իշտիյին, կիյտիյին, սիւրտիւ-
յիւն դէվէ ու սէֆալարտան տէյիլ, իլլա ինսանիյէթէ էյ-
լէտիյին իրլոմէթ, եարալմ վէ իշթիրաքը հիսստէն թ'ա-
յին էտիլէճէք տիր: Պու հաղգա իլմագ էտիպտէ սալիհ-
լէրին դըյամէթինտէ քէնտինկի չըպլաք պըրագմա:

Օգուտուզըն՝ քիթապ, դաղէթա. եէտիյին թա'ամ, վէ
իշտիյին իշկիլէր, կէյտիյին էլպիտէ, սէօյլէտիյին սէօզ-
լէր, սէնին սիյրէթիյին նապզը տըրլար: Իմտի, սէն պու
շէյլէրէ տիւզաթ էյլէ, քէնտինի ալսէրէ թէօքէզ սէպէպի
էյլէմէ:

Էյվէնէճէք իսէն՝ (հէր կէնճ էյվէնմէլի տիր) չու իւշ
նօգթալարտա տիւզաթլը օլմալըսըն: 1.— Սաղլամ պիր
վիւճիւտ. 2.— Ազլ վէ ֆիրասէթ. 3.— Փաք ալսապ վէ սիյ-
րէթ: Ձէնկինիլէ վէ կիւզէլիլէ պու իւշլէրի ֆրտա է-
տիպտէ էօմրիւնիւ պէտպալսթ էյլէմէ:

Տօսթուզ պաշընճա իւշ շէշիտ տիր. Կէօզ տօսթու,
Սէօզ տօսթու, Էօզ տօսթու: Կէօզ տօսթու՝ սէնի կէօ-
րիւրսէ խաթընա կէլիւր, Սէօզ տօսթու՝ պիրազ իլէրի
կիտիպ՝ ն'ասըլ սըն տէյու իսթիֆասը խաթը էյլէր,
Փաղաթ Էօզ տօսթու՝ տիւշտիւյիւնտէ, հէր քէս սէնտէն
պաշտըլլարընտա, խալիս իշթիրագը հիսս իլէ սանա եաղ-

լաշըր: Պէօյլէ պիր խազինէ պուլմուշ իսէն՝ անը ասլա
դայալ էյլէմէ:

Ասղատէ տիւշտէ դալլար, սէֆահէթէ դուլ օլմագ:
Ալթուն եէրէ տիւշսէ գըյմէթլի տիր վուլ օլմագ: Է'յ օղ-
լում սէն՝ էլատ Ուլլահ սըն, տիւշսէն պիլէ սըրա դալլ
քէնտինի իւմիւտսիւզլիւք կիրտապընա իլլա էյլէմէ:

Ձէշմի ինսաֆ կիպի ազիլէ միլան օլմագ, քիշի նօզ-
սանընը պիլմէք կիպի իրֆան օլմագ: Տէմիշ շաիր: Իս-
լահն նէֆա էյլէմէնին շարթը մութլագը՝ գաղահաթընը
թանըլըպ՝ թաղմինէ բազի օլմագ տըր: Սէն է'յ օղլում,
կիւնահընը իգրարտա ասլա թէէսիւր էյլէմէ:

Չօզ ազլ իլէ պաշլա ճիւլէ իշինի, սօնկրա ելթիւրիւսին
էթէք փէշինի: Տիւշիւնմէտէն պիր իլէ պաշլալըպտա,
սօնկրա քէնտինի փիւշման փէրուշան էյլէմէ:

Հիշ էօլմէյէճէքսին տիւշիւնէրէք չալըշ, պու կիւն էօ-
լէճէքսին կիպի եաշա, տէմիշ ալիմէր, սէն էօմրիւնտէ
պու մէպտէլէրի թաթպըգտէ թէքեսսիւ էյլէմէ:

Մէշհուր Եունան ֆէյլիսօֆ Սօլոն, մէշհուր իմփէրա-
թօր Կրէստա չու աճալիպ հազիդաթը սէօյլէմիշ տիր.
«Ատէմին միւսթագպէլ էօմրիւնիւն նէ՞ օլմագը թ'ային
էտիլմէտիւրճէ անա մէս'ուտ, մութլու տէնիլէմէգ:» Է'յ
օղլում մէս'ուտ, մութլու օլմագ ֆուրսաթը պու էօմրտէ
պաշլար, սէն ծոու ասլա թէէսիւր էյլէմէ:

Ձէնկինիլի՝ Ալլահ տիւշէնէ վէրիւ իմիշ, լաքին կիւ-
դէլիւի՝ քէնտի իսթէտիկինէ վէրիւ իմիշ: Է'յ օղլում,
շախսէն կիւզէլիլին եօզ իտէ, ֆիքրէն վէ ամէյէն կիւ-
դէյ օլմագ էլինտէ տիր, չալըշ, անը իհմալ էյլէմէ:

Ալըն թէրի տէօքիւլմէտէն կէլէն սէրվէթ, չափուզ այրն
թէրի տէօքտիւրէրէք կիտէր, մէսէլ տիր: Սու կէթիւրիւ
էէլ կէօթիւրիւր: Է'յ օղլում, չալըշ, թէրլէ, թիճարէթին
պադի վէ էմէյին թաթլը օլմագ տըր:

Տէնիւմիշ տիր քի, կիւնլէր կէլիւր քի, թաշ վէ տէմիր
դալի օլուր, եալընըզ էյի նամէլէր էպէտի գալրո: Է'յ
օղլում, ֆուրսաթ էլտէ իքէն, մուգապիլիւնի պէքէմէ-
յէրէք, ինսանիյէթէ էյլիւք էթմէյի իհմալ էյլէմէ:

Ատէմէր վար քեւ, էկէր պիր էյլիլքտէ պուռնուրլար
 իսէ՝ մուզապիլինէ պիր չօղ շէյլէր մաթլուպ էտէրլէր:
 Օլմազ իսէ՝ տըրաբըրլանըրլար: Հայկակաւն առակ պուռն-
 լար իշլւն շէօյլէ սէօյլէյօր:— «Մի ձու տալիս, փոխա-
 րէնի մի ձի է ստանում:»

Վատաբարը, բուհանի վէ ճիւղանի վաղիֆէլէրինի՝
ունութմա: Տէնիլմիշալէր, քի

Չարը կը մոռնայ, չէր չին կը քորնայ:

Գանաթը ետևար իր իշխանին: Տէնիլմիշ Թիւրքը
Աճ կէողլիւ ատէմ նէ գասար չօղու արգու էտէր, զէվլա-
լը ֆազիր գալլը, օլանըտա էլտէն կիտէր:

Աթ ալ, իթ ալ, ճընսընը ալ : Տէնիլմիշ տիր քի, Ֆէնա-
լլըք՝ մէմէտէն սիւտ իլէ վիճուտէ կիրէր իսէ անճադ ճա-
նը իլէ պէրտապէր. չըզար :

Աւանդութիւնն նապէլ Էտրիօր քի, Գուերտունն պիւրի մէր-
նէրտէն սանէմ ետպիան արթիստին տիւքեաննա կիտէր,
օրատա պիւր չօգ եարըմ սանէմէր կէօրիւս շաշարադ,
սիւսալ Էտէր ուսթայա. Պունլար քիմէրիւնն պաշը տըր:
Ճէվապ՝ Էօրիւշ ատէմէրին: Գուերտ տիւշիւնէրէք շէօյէ
տէմիշ տիր:—

Ի՛նչ եթէ դէմքն է աղուոր,

Գլուխն անխելք, պարապ կլոր :

էջ օղլում, թ'ալիւմ ալ, պաշընը պօշ պրազմա :

Ահազ ու իթատա մոռլաֆֆազիյէթին սըրբը վէ շարթ-
լարընտան պիր դաչ պաչըըմալարը շունլար տըր :

1.- Իշինտէ ասորութուդ : 2.- Էյի Էհլի հիսապ օլմադ :
3.- Պօրճուսուս սէրիէն թէէտիյէ էյլէմէք : Զիրա հալի-
կան առակ չէօյլէ տէյօր :- Առ ու տուր է . առ ու կուլ չէ :

Տիրբէշընտան մոռցտարըպ իմիւտսիւղլէրէ:—

Նէ գատար սօղունգ էսսէ կէօգիւմէ

Գար վե պուգ տեհչեթլե չարփսա եիւզիւմ

Գոյ էսսին փուրթունա, հէմտէ րիւզկէար,

Պիլիբիւմ վար տըր Էննամ պիր պահար :

Ի՞յ օղլում, իմ իւտին Ալլահտա օլումն, հէր սիյահ
պուլուժյար արգասընտա սիւրտէ ըջըզ վէ կինէնչ վար :

Զօդ սէօյլէյէնէրէն պօշ պօղաղ տէրէր: Պիր սէօյլէր ի-
տէն իբի տրնիկէ, զուղայրիքի էտէր իտէն, չէօյլէ տէր-
լէր սահա. — Մեծ է քաճը, պգտիկ է լաճը: Սէօզիւ
պէօյլիւք, դուլաղը քիւճիւք:

Սաալընն քեօքիւ ամը, մէյլէսի թաթլը օլուր ահնիմիշ
Համբերող սիրտն անուշ կ'ընէ ամէն լեղի նման մեղրի:

Լապրմբընտան գիյառէ սապը իշխւն տէ թէճըրկէկէր-
տէն՝ Էօյլէ տէնիմիշ տիը . Համբերութիւնը կեանք է ,
չատն ալ տանջանք է : Միտար չարին յաջողութիւն , քեզի
ի՛րնէ նախ չարութիւն :

Իշխելու համար չհարուժվեան :
 Իշխելը ինչու է մոռվաֆֆադ օլմադ իսթէր իսէն եալլընլը
 իւմիւս իլէ աուրմա, իլլա օ իշին իշինէ ազլ վէ ամէլտէ
 դօյ ըի՛ մոռվաֆֆադ օլասըն : Տէնիլմիշ տեր ըի, Եթէ մի-
 նակ յոյսով կ'երթաս՝ ամէն բանէն պարսով կ'ելլաս :
 Իշխելու համար չհարուժվեան : Իշխելու համար չհարուժվեան :

Լազըժ տար քի ատէմին իղզէթի քէնտի մաէլլէրինտէն
անկաշըլսըն: Պաշպասընտան սաթուն ալընճը իղզէթտէն
իքրաշին պիր շէյ եօդ տըր: Վար իտէ գապիլիլյէթ վէ ֆա-
ղիլէթին, նէ գատար տա գօլտան՝ նամ ու շանրն ար-
դանկտան կէլիր: Անլէր սէնտէն ալըլըմաղլար: Է՛յ օղ-
լում, պաշպալարըն իղզէթի իլէ տէյիլ, իլա քէնտի ֆա-
ղիլէթին իլէ պէօյլմէյէ չալըլ:

Միլլէթիէրվէրիւք հազարնոս հօդ իշիթմիւիդ, պա-
խուսուս կուտակցական ազդ վէ օրկանլարոտան: Շիւիհնէ
հօդ, ազգասիրութիւն հօդ էյի պիւր շէյ տիւր, լաքին հա-
զիզաթտան տիշարը չըգմամադ տահա ալասը տըր: Էյ
օլլուսմ, միլլէթիէրվէրիւիյի հազիզաթիւ էյիմէյի իհ-
մայ էյիմէ սէն:

մալ էլլեմէս սէնն :
Սէօզ վար, դալէմ վար, քի դալլլէրի շէնլէնտիւրի :
Սէօզ վէ դալէմ տէ վար, քի եիւրէյէ գան տօլտուրը :
Է՛յ օղլուս, սէօզլլէրինէ վէ դալէմինէ տիգգաթ էլլէ, ին-
տանիյէթ դամ ու քէտէր դատէհինտէն չօզ իշմիշ տիր,
մէսէրըթէ միւհթամ տըր : Ձալը քի հէրքէսէ. ֆէրահ-
պախ, օլտաըն :

Գրելով թիւան ըզգատ, (Աւետարանտաւ,) տէօրթ պէօյիւք
մէպտէլէր վար: Մուհասպսլթ, Միւսասլաթ, Ազատլիք,

վէ Կիւնարտան խէլաս : Է՛ջ օղլուժ , սէն պուէնլարա միւհ-
թաճ սըն , Քէլամը իհմալ էտիպ՝ պու պէօյիւք պէրէ-
քէթլէրտէն քէնտիրի մահրուժ էյլէմէ :

Աղլի թ'ալիմի իհմալ վէ ըէտտ էյլէմէք՝ 'աֆիլ օլունմազ պիւր զիյան տըրր: Հայկազան առաւ շէօյլէ սէօյլէմիշ «Զէոքը չէ՝ կը հրաշագործէ, ալլ խեղբը:»

Սաչլարը աղարթըչ, վէ էլպիսէսի էսքիմիչ, հին գլուխ տէյիպ՝ անըն նասիհաթլարընը իսթիհզա էյլէմէ : Առակ էօյլէ տէյօր . «Ծորերը հին է խօսքերը անդին է :»

Ախլաղսըղ ղէ միւթէհղիտէն սագըն, տիքէնլէրտէն իւ-
ղիւմ, սիյրէթի օրմայանտան մուհատպլթ պէքէմէ :

Պաշտարարն դուստրունու վարժարնա սարրալ շունա պունա չօդ սէօյլէմէ : Աւէրին վաւիլլիլի սանա Փաղիլէթ օյամադ :

Տէնիւմիւն տիր քի, գալիւ արասընտա եռմբուգ սա-
յըմազ, քէգալիք գամիւ արասընտա սէօյլէնէն հաղի-
գաթլար պիլէ շիւիհէլի տիր: Է՛յ օղլում, պունիւարտան
իսթիֆատէ էյլէ:

Սահմա էմնիյէթէն սէօյլէնէն սրբրլարը սաղլամադտա՝
էմրն օլ: Հայկական տաակ շէօյլէ սէօյլէյօր. Բերնէ բե-
րան հադար բերան, բերնէ բերան կ'ըլլայ գերան:

Պաշտպանություն հէր հայ ու վազաաւարընտան իսթիֆա-
տէ ձեթմէք՝ պէօյլը ֆիրասէթ տիր: Հայկական առաւ
չօյլէ տէյօր: Նալէ ինծի՝ իւրզմա քեզի:

Պիւթիւն թաղի'աթ՝ իշմար թաղի'ի տիր, պա խուսուս չիչէքէր, սէսսիդ մէլէքէր տիրէր, քի պիղէ Ուսլիդին հաստարդ 'իւմ, մուհասպպէթ, լէթաֆէթ վէ 'ինս-յէթլէր իլէ տօլու գուարէթնի 'իւան էտէրլէր: Է՛յ օղ-լում, կէօղլէրնի, ֆիքրնի վէ գուլաղլարընը աչ: Պուսճալիպ հիքմէթլէրի՝ կէօրմէք, իշիթմէք լութֆուհսան քէնտինի մահրում էլլէմէ:

Պատգը յարանուսնութիւնլար, քիւիսա եա Դառնա մէծ-
լիսինստէ Կալէնի շէհաաթէ կթմէլի գուպէթլի թարգաա
թէէքիա հաէլլէր: Լաքին սէն հ'ճ օղլում, էէէր Բուհուն
թէշփիդի իլէ աէլիլ աէ, շէհաաթէ կթմէք աաթթի իշին

պրունու հտէնէք իսէն՝ տահա էյի տիր եկրինտէ օթուր :
Էախօտ հտէնէյին շհհատէթ սէնաի վէ Ֆախտէսիզ իսէ՝
շհհատէթին Ֆիյէթինի ուճուզլանաւորմա : էիէր մէճլիւ-
տէ հտէնէյին շհհատէթի տիշարրտա էօմրիւնկտէ եաշա-
յլպ կէօսթէրէմէյէնէք իսէն , պաշպալարլնտան խաշա-
յլպ իսթինի ալմազտան իսէ էյի տիր սուս տուրասուն :
Գող իսթինի ալմազտան իսէն Էէօթի սէպէպի էյէմէ :

Իհնոյն իսկ պաշտօնապարհին թէքեղ սէպէսը ինչպէս
Իւզ չէլիս պէտքիւմէք վար, Թիգրէի, վէ Պէտէնի:
Իքննիւմէք սէքիւմէք, անպարտաբըն կէնիւ-
մէք: Իւզ ինչիւմէք, ապիւ վէ ախարի, պէտէրիւմէք
Ինչիւմէք վէ Եարտմէք պէտքիւմէք: Տինիւմէք չ'յ յալմէ,
պէտէն զարփիւմէք, սէքիւմէք կիւմէք, լաքիւմ վաք սիւ-
մէք: Ինչիւմէք, կ'սէտէն գալմէ: Սէն պաշտօնիւմէք
Ինչիւմէք, կ'սէտէն գալմէ: Ինչիւմէք, կ'սէտէն գալմէ:

[illegible]

յօրվար— Յիսուս Բրիտոս :
Պաշտօնավար սանա 'աֆիլ էթսէլէր պիլէ, սէն քէնտինէ
քէնտի կիւնաւարընկը 'աֆիլ էյլէմէ : Պաշտօնավարն նա-
ղարընտա կիլլի օլտա պիլէ, սէն քէնտինի քէնտի նաղա-
րընկտա ալշաղ տուլմայա միւնա'ատէ էյլէմէ : Պաշտ-
օնավար նէ տէրլէրսէ տէսինլէր, մու'ամէլէն հաղղ, տօղրու
վէ վիճտանա դարը տէյլլ էսէ՝ օնու իճրատա թէրէտ-
տիւտ էյլէմէ :

տիւտ էլէմէ :
Երբ դորձ յաջող է՝ դրպանդ է լեցուն, մարդկանց քով
ունիս պատիւ յարգութիւն : Իսկ եթէ աստե՛ք պակասին՝
քեզմէ, Լըսէս ծանր լսօք մէծէ պղտիկէ :
Եւ ի՞նչ արարած մէ փաք սիւրբէթ

Հէր փարլաւան ալթուն տէյիլ տիր, հէր փարլաւա զա-
րը խաթուն տէյիլ տիր: Հէր սէօլ հէր առհմէ սէօլէն-

մէղ, հէր փիշէն էթին թա՛ամը եհնմէղ: Պուռլարտան՝
միւթէնէպպի՛ս օլմաղը իհմալ էյլէմէ:

«Մէղհէպլէր պիր ինճու տիղիսի կիպլի տիր, քի անըն
հէր պիրինին իշինտէն պիր Ալլահ կէշէր,» տէտի պիր
պրահմին՝ Ամերիզա Մէղհէպլէր Գօնկրէսինտէ: Է՛յ օղ-
լում, սէն պու հազրեաթը անլա՛ պաշգա մէղհէպլէրէ
զարչը միւթէսսուղ օլմա:

Քիթապը Շէրիֆ ատէմի ատէմ էթմէղ, իլլա պիղէ՛
հազրիլի ատէմ օլմաղլըղըն եօլունու կէօսթէրի: Քի-
թապը Մուգատտէս պիղլիմ աղլըմըղա աղլ զամմ էթմէղ,
իլլա աղլըմըղը տօղրու գուլլանմանըն եօլունու էօյրէ-
տիր: Օլ Քիթապ պիղլիմ Ֆիղիքի գուվլէթիմըղէ գուվլէթ
զամմ էթմէղ, իլլա գուվլէթլի պիր վիճուտէ մալիք օլ-
մանըն եօլունու էօյրէտիր: Է՛յ օղլում, սէն պու Քիթա-
պը՝ ասլա թէրք էյլէմէ:

Մէշուր պիր միւպէշէր, պիր կէնճէ Քիթապը Շէրի-
ֆի օղուլուպ անը անլայարագ, անը իճրա էթմէյի նա-
սիհաթ էթտիլինտէ, կէնճ ճէվապընտա՝ «Պէն անըն ի-
շինտէն իքի տէֆ՛ա կէշմիշիմ» տէտի: Միւպէշէր՝ Աւա
լաքին պրագ, պիր տէֆ՛ա տա օ սէնին իշինտէն կէշսին,
ճէվապը սէվապընր մէրտի: Պիղ Քիթապըն իշինտէն տէ-
յիլ, Քիթապ պիղլիմ իշիմիգտէն կէշմէլի:

Կարճ ուղեղ, երկայն լեզու, Է՛յ օղլում, տիրինի չօղ
գուլլանըպ՝ պէյնինին գրսսալըղընր մէյտանա գօմագ-
լըգ սէֆահէթինի տէր էօհտէ էյլէմէ:

Վար էօյլէ քիթապլար գաղէթալարտա պէնտլէր, վէ
նութղլարտա սէօղլէր, քի տիմաղա՝ արը միէթէյինտէքի
պալ կիպլի թաթլը կէյէպիլիւր, լաքին իշինտէ սագլը օ-
լան պիր արըտան սանճըյըպտա աճըսընր հիսս էթմէ-
տիքճէ՛ անկլայըպ ալըմալը: Էօյլէ իսէ օղուտուղըն
քիթապ վէ գաղէթալարըն ֆախտէլիսինի սէշմէքտէ տիղ-
զաթսըղ օլմա:

Ատէմին պէօյիւքլիւլիւնին ալարը, էօլշիւսիւ՝ պիրի
մուվաֆֆաղիյէթինտէ, տիկէրի՛ ատէմի մուվաֆֆաղի-
յէթինտէ, տիւշտիւլիւնտէ մէյտանա չըգար: Հիշտէն

մէյտանա կէլիպ, պէօյիւք սէրվէթէ, իղպալա, շան ու
շէրէֆէ ես իլմէ մալիք օլտուղունտա, ասլա պէօպիւր-
լէնմէղ, քիպիրլէնմէղ, տահա դիյատէ մահճուլանըր:
Մուվաֆֆաղիյէթսիղլիքտէ տախի զաթի իւմիւտ էթմէղ
վէ տիւլաղընր պօղուպ էնկինլէմէղ, իլլա տահա ալի պիր
սապը ու սիյրէթլէ քէնտինի ալագ իւղէրինտէ թութար:

Հալ ու վաղապար թէպէտտիւլ էթտիլինտէ, իշլէրին
պօղուլուպ իղպալարըղըղտա, խասթալըղար, էօլիւմլէր
իլէ աճը գատէհէլը իշմէյէ մէճալըր օլտուղունտա, տու-
՛ա իլէ քէնտինի հալ ու վաղալարա ալըշորը: Փաթի իւ-
միտ էյլէմէ, հարընըն կիւնէլի իլէ նէ տօղաճաղընր պիլ-
մէղսին: Շաիրին պիրի չէօյլէ սէօյլէմիւլ: Պէր էյամ ույ-
մապսա պանա, ույարըմ էհամա պէն:

Սըֆաթուլլահտա էարատըմըլ ատէմի՛ Տարվին հայ-
վանլար տէրէճէսինէ էնտիրտի: Ինսան կիւնահա տիւշէ-
րէք, քէնտինի չէթմանլար տէրէճէսինէ էնտիրտի: Լա-
քին, Քրիստոս՝ տիւշմիւլ ատէմի գալարըրպ, էվլատուլ-
լահ մէրթէպէսինէ չըգարտը: Է՛յ օղլում, սէն պու պէօ-
յիւք, քէրիմ Խէլասքեարը ունուտուպ թէրք էյլէմէ:

Աղանըն պիրի սօֆրա գօնուլուպ թա՛ամ էսնասընտա՛
լըղմէթքեարլարընա՝ «Է՛շլի ըրըն գափուսու գափալը
կէրէք, գափայընը գափուլարը,» տէյու էմը էտէր: Վէ
թա՛ամտան սօնկրա «Գօշ երկիտին գափուսու աչըղ կէ-
րէք, աշընըղ գափուլարը,» տէր իմիւլ: Է՛յ օղլում, սէն
պու կիպի տէնաէթէ ասլա իրթիքեապ էյլէմէ:

Սափան թաշը իլէ գըրըրտա պիր ալթուն թաս, նէ թա-
շըն գըրմէթի արթար, նէտէ ալթուն գըյմէթինտէն տիւ-
շէր: Է՛յ օղլում, սէն էվլատուլլահ սըն, տիւշմիւլ իսէն
մէյուս օլմա, քէնտինէ կէլ, սըշրա գալը, միւսթաղպէ-
լին տահա փարլագ օլաճագ տըր: Զիրա տիւշմէք թէճ-
րիպէ էօյրէտիր, վէ թէճըրպէլէր՝ քէմալէթէ եէթիւ-
տիրմէնին վասըթալարը տըրլար:

Տէօվլէթլէր սուլհու յումուճի արգու էտիօրլար, ա-
նըն իշլին տէ չալըշըյօրլար սէնէյէրտէն պէրու: Լաքին
մուվաֆֆաղիյէթ հասըլ օլմայօր: 2,000 սէնէտէն պէրու

Քրիստոսուն քիլիսէիքի մուհապալէթ վ'ազ էթաիքլէրի հալտէ հալա պարըմազ դաւղալարը օլուպ արապարընտա սուհ զլամայօրլար իսէ թօփլու թիւֆէնքլի օրտու, տօնանմա վէ թէյյարէլէր իլէ թէճհիզ էտիլմիշ նէֆա փէրէսթ միլլէթլէօ մի սուհը ումումի հախաճաղլար: Ասլա: Գապիլիսիզ վէ միւնքինսիզ տիր:

Մուհարէպէ՝ ճէհէնէմ իճատը վէ ալէթի տիր: Միլլէթլէր՝ անը դալտըրմազ իսթէյօրլար: Լաքին մուհարէպէյի պիւթիւնէն դալտըրմազ իշին, էվլէլա շու իքի շէյի դալտըրմալըսն: Միլլէթլիք, Տիփլումաթլըգ: Իշթէ պունլար պազի դալտըղճա մուհարէպէ դալղմազ:

Էյեր սէրվէթլինի դայալ էթմիշ իսէն, հէհմմիլէթլի պիր դայալ տըր: Նամուս վէ հայսիլէթլինի դայալ էթմիշ իսէն պէօյիւք պիր շէյ դայալ էյլէմիշ սին: Լաքին էկէր իմիւտիլի վէ ճէսարէթլինի դայալ էթմիշ իսէն՝ օլ վազըթ հէր շէյինի դայալ էթմիշ օլուրսն, է՛յ օղլում, դայալար իշին ապա մէյուս օլմա, թէքրար չալը:

Գանա'աթ իլէ տինտարլըգ պէօյիւք քեսար վէ գէնկինլիք տիր, տէտի ֆէյլիսոֆ Պօղոս Րէսուլ: Պու կիւնքի տիննանըն տէրտի պուրատա տըր: Միլլէթլէր գանա'աթը դայալ էթտիլէր, տինտարլըղը ունուտուօրլար, նէթիճէ մէյտանտա: է՛յ օղլում, սէն գանա'աթը վէ տինտարլըղը ապա թէրք էթմէ:

Պիր Ալլահըն վէ միւսթադպէլ էօմրին վարլըղընա տաիր շիւհէլէր իլէ մուհաթ օլտուղընտա սաղլամ թաւրիք՝ վար թարաֆընտա պուլունմազ տըր: Եօզ իսէ պիր դայալըն օլմազ: Լաքին վար իսէ՝ օլվադըթ դայալըն չօզ պէօյիւք օլուր: է՛յ օղլում, սէն վա'ր թարաֆտա պուլունմազը ապա իհմալ էյլէմէ:

Իշիթմիշլիմ էօյլէ առէմլէր, վէ 'ալիմ տէյու թանըլան դաթլար, քի 'ազլըմա սըղըպ, ֆիքրիմէ ույմատըղճա, Ալլահըն գաթ վէ վարլըղընա ինանամամ տէրլէր: Պու պէնկզեր ուֆազ պիր վէգնէ իլէ Ալի տաղլարըն թարթմազա, վէ հախօտ, պիր ուֆազ գատէհ իլէ ովկիանոսուն պուլարըն էօլէմէյէ չըգըլմազ: Ուֆազ վէ մահտուտ

պիր 'ազլ իլէ, ճիհանլարը խալգ էտէն նամահտուտ Ալլահը անկլայամազսն: Էկէր խալիգ պիղիմ 'ազլըմըղըն գուտրէթի ալթընա տիւշսէ՝ Օ Ալլահ պիղտէն քիւշիւք օլուպ Ալլահ օլմազ: է՛յ օղլում, սէն գալիֆ վէ քիւշիւք 'ազլըն իլէ ճիհանա սըղմայան 'ազիմ խալիքի էօլէմէյէ չըգըլմա:

Մալ, միւլք, սէրվէթ, վալիտէյնտէն միրաս գալըր, լաքին տին, կրօնք, իման, էվլատա միրաս օլմազ: Փէտէր վէ վալիտէյն տին վէ իմանընն էվլատար իզէրինէ թէէսիրի օլսատա, միրաս օլմազ, լաղըմ տըր քի առէմ քէնտի թէճրիպէի շախսիլէսի իլէ տինի իմանը անկլայըպ, անը քէնտինէ մալ էթմէլի, էօյլէ իսէ է՛յ օղլում վալիտէյնտէն գալան տին վէ իմանա գանա'աթ էյլէմէ, սէն ալընըն թէրի իլէ անը գազան, սէրմայէ էյլէ:

Քրիսթիյանըմ տէյէնլէրտէն պիլէ իշիթտիմ: Զօզ տու'ալար էթտիմ, լաքին ճէվապ ալամատըմ, նէ՝ ֆախտէսի օլտու տու'անըն:

1.— Տու'ալարըմըլ թապի'աթըն նըղամլարընա ույղուն օլմալը, թարլասընա պուլտայը կէօթլուրիւպ չուվալլաւը իլէ կէօմէն պիր չիֆթճինին տու'ասընա՝ պէրէքէթլէմէք իշին Ալլահ ճէվապ վէրմէյ:

2.— Ալլահըն Քէլամընտաքի նիղամլարա ույղուն օլմալը: Սէնին տու'ալարըն ծըլարա գարըլ իսէ՝ ճէվապ ալամազսն: Զիրա Ալլահ Քէնտիսի պիլէ Քէնտի գօտուլու նիղամա իթա'աթ էտէր:

3.— Ալլահըն ճիհանտա չըղտըղը վէ իշլէյէճէկի փրօկրամա ույղուն տէյիլ իսէ, թապի'ի ճէվապ ալամազըգ: Իմտի, է՛յ օղլում, տու'ալարընտա իլք իշին՝ հիւրմէթլէ հազլաճմազ, տախմա Անըն իրատէթինէ թէսլիմ օլմազ օլտուն, պունլարը ունութմա:

Թիճարէթտէ պիր միւլթէրի դայալ էտէր իսէն, 10 դայալ էթմիշ օլուրսուն, գիրա ծնուն թանըրըգ, տօսթ վէ ազրապալարը օլուր: Պիր Էէնի միւլթէրի գաղանրը իսէն 10 գաղանմը օլուրսուն: 76 սէնէլիք թիւճճալըլք թէճմէրիպէմտէն է՛յ օղլում, իսթիֆատէ էյլէ: Թաթլը տիլ,

Թարգմանա եալանճը սէնա'աթը տըր,» տէյօր: Ամ' ըրգալը մէշհուր պիր Մէկէղին՝ «Պիր տիփլօմ'աթըն էն պ'օյիւրը գուտրէթ վէ սէնա'աթը վէ սէրմ'ալէսի՝ եալանճըլըդ տըր» տէյօր: Պու իշարաթըն հալիւդաթ օլտուղընը ճի-հան մուհարէպէսինտէքի տիփլօմ'աթլար ինքեսար գապուլ էթմէղ թարգմանա թաստըդ էյլէտիլէր: Լաքին պէնիմ շա-շըպ, թէ'աճճիւպ էյլէտիլիմ շու տըր, քի Մէտէնիիմ, Գրիսթիյան իմ, տէյու իֆթիլիսար էտէն տիյարըարտա, հէմ տիփլօմ'աթլըդ էտիւպ, հէմ քիլիսա աղասը օլուր՝ վէ Կիրակիլէրի քիլիսայա կիտէր, Գրիստուսուն Քէլամընը աինկէր վէ տու'ա էտէր, պու նա'սըլ օյուր:

Պազը ատէմէրտէն իշիթտիւմ, չէյթանն վարլըղընը ինքեար էտէրլէր: Պազըլարտա օնա՝ քէօթիւ տիւչիւնկէ նամընը թազըյօրլար: Հալ շու քի ինքեար վէ իսմինի թէպտիլ էթմէք իլէ վար օլանը եօգ էտէմէղիլ: Մատէմ քի պէնտէն տիշարր (անկախ) վէ իրատէթիմէ գարշը՝ պանա հիւճմ իլէ կիւնահա վէ հէր նէվ՝ քէօթիլլիւյէ պէնի գըլաղուղլայօր, հաթթա հիչ իսթէմէտիլիւմ հալտէ, էօյլէ կիւնահալար Ֆիքըրիմէ կէթիւրիյօր, քի տիթրէրիմ էօյլէ իսէ, նա՞սըլ օնուն վարլըղընը ինքեար էտէպիլլիւրիլ: Շիւսիհէ եօգ, օ պիւր վարլըղ տըր: Պօղոս Առաքեալ օնա տիւրթիւ մէլէյի տէտի: Պետրոս՝ պէօյիւրէն արսյան, տէտի: Բապպլմըղ՝ չէյթան իսմինի գուլլանտը: Պու կիւն թէճըրպէ տէ կէօսթէրիյօր քի, չէյթան վար, վէ Փա՛սլիյէթլէ իշլէյօր: Է՛յ օղլում, բուհուհու, բուհանի հայաթընը էօյլէ գուվվէթլէնտիւր, քի անն գըղղըն օղլարընա գարշը գօյապիլլէսին: Օնա գարշը էն էյլի սիլահ՝ իման վէ տուա տըր:

«Տիւնեատա մուղայգանըլ օլաճադ, լաքին ճէսարէթ-
լէնինիդ, պէն տիւնեայա դալիւլ օլտում.» Յովհ. 16. 33:
պիւթիւն տիւնեայա պէլտում Գաւաթէն

1.- Էսքի վազթըն տէհչեթլի ճուհարէպէտերինն է-
րինէ՝ ինսաֆյր մէ միհասոն:

2.- Էսաբէթիկն լաղվը, վէ Էսիրլէրին իսլահը:

3.- Մահապուտարըն մէջ հապստանէլէրին իսլահը:

4.- Գատընլարըն աղատլըղը վէ էրքէ՛ք իւլ միւսաւաթը

4.- Գաղաթղթաբերական արժույթի վերականգնման համար
5.- իրավաբանական, էկոնոմիկական, վերականգնման, վերականգնման
խանութներին թեթևահասակ:

6.- Կէնճ Գաաւըն լէ Կէնճ Էրզէթլըրլին Քրիսթիյան թէ՛-
թիլաթլարընըն թէ՛սիսի:

Քիւմարաբունն թէկտաի:
7.- Պէյն էլ միւէլ Հաքէմ Մէճլիսինին թէկտաի (Լիկ
ալ) Դէյրնգ):

ալ Կէյրքնգ) :

8.— Հէր պիր ֆէնալըդ, ֆըսդ ու ֆիճուր հարաքէթլէ-
րինէ դարըը փրօթէսթօ էսիպ, տինեհանըն, իսլահնա
հալըշան թէքտէն տուրան պիր թէէսիսաթ վար իսէ օտա
Քիլիսայար տըր :

Գ.— Տէհչէթլի կիւսահքեարլարըն էօմրիւնիւ թէպտիլ
էտիպ (դարձի բերել) տիւնեայա պէլա իքէն, շիմտի պէ-
րէքէթ օլմալարը թարիխտէ վէ հալը հաղլարտ երեղպին-
լէրճէ ճանլարըն խէլասը՝ քիլիսանըն սայէսինտէ օլմըշ
տըր: Է՛յ օղլում, տինսիլյէրին, քիլիսատան տիշարը զէ-
վաթըն, պի (դայտ վաղիՖէսիլլէրին՝ Գիլիսատա պիւր
շէյ եսփամայօր, նէ՞ Փաիտէսի վար, պու վէ էմսալի
սէօղլէրինէ ասլա ինանմա: Գիլիսա տիւնեայր պիւթիւ-
նէն եէնէճէք վաղթ օլաճադ տըր: Տինսիլլէր վէ պի դայտ
օլանլար հիշ պիւր շէյ եսփամատըլար

Օլանյար հիշ պիր շէյ եափաստալըլը
Աթըպպանըն թաստիղենէ կէօրէ, տինենա միգրոպ
տինենասը տըր: Հալատա, սուտա, էթ, էքմէք, սէպղէ-
վաթտա, շունտա, պունտա, էնճամ հէր շէյտէ միգրոպ
վար: Շունու եէմէ, պունտան սազըն, ծնտա միգրոպ
վար, նէ էտէրսնէն էթ, թէքրար եազալը միգրոպլարտան
գուրթարամազսըն: Էօյլէ իսէ, էն էմին եօլ միտէյի վէ
վիճուտի թէմիղ վէ սաղյամ սաղյամազ տըր, քի զա-
րարը միգրոպլարը հազմ էթսին վէ ծնլարըն նէթիճէսի
օլան խասթալըղլարտան էմին գալսըն:

Ե՛յ օգլում, Բուհանի էօմբիւմիւղ տէ պէօլէ տիբ, գիւ-
րա հէր թարաֆ կիւնահ, ֆէսստ, հիյէ, վէ ֆէնա իս-
բէթէր իլէ տօլու տրբ: Տիւնեստան չըգամարդ: Էմհն
եօլ՝ բուհունու, բուհանի հայաթընը վէ գալպինի թէմիւղ

վէ սաղլամ սաղլա, քի հէր կէօնա կիւնահ, իղվա վէ շէյ-
թաննն հիյլէլէրինէ, թէճըրիպէլէրէ դարչը դօյասնն: Պու-
էյի նասիրհաթըմը իղմաղ էյլէմէ:

Թուզտա տէօրթ մուհիմ խասիյէթ վար. լէզզէթ վէր-
մէք, չիւրիւքիւք վէ դօդմադտան սաղլամաղ, վիճուտէ
վէ պաղըրսաղլարա իլամ օլմաղ, տէօրտիւնճիւ՝ քէնտի-
սի պաղլարա պէնդէմէյիպ, եուտուլմայըպ՝ պաղա-
լարը քէնտինէ պէնկզէթմէք: (Իշիթմիշ իմ, քի թուզ կէօ-
լիւնէ աթըլան շէյլէր՝ չու գատար վաղթ սօնկրա թուզ
օլուրլար:) Գրիսթիյան պէօյլէ օլմալը. էօմրիւ, մուա-
մէլէսի իլէ ինսանիյէթի լէզզէթ վէրմէլի: Կիւնահնն քիւր
վէ դօղուպ չիւրիւմէսինտէն դուրթարըպ սաղլամալը:
Ճանա, բուհա իլամ կիպի Փաիտէլի օլմալը, պա խուսուս
քէտիսի տիւնեանըն կիտիշինէ ուլմայըպ, էօմրիւ վէ իպ-
րէթի իլէ պաղլարա քէնտինէ պէնկզէթմէլի:

Է՛յ Գրիսթիյան տօսթլարըմ, Բապալըմը՝ Սիւ տիւն-
եանըն թուզու սընըպ, տէտի իսէ պիղիմտէ թուզ կիպի
Փաիտէլի օլմամըպ իշուն տէտի:

Նէվ՝ իմատար, պիր չօդ թէէսիսաթլար, թիւճճարի
վէ սիյասի փլանլար վէ սաիր պին պիր շէյլէր, էվվէլա
Փիքրտէն խալալտան պաղլար: Լաքին ամէլիյէ կէշիպ՝
իճրաաթա դօնուլմայան խալալ հէր նէ գատար տա էյի
օլտա, պօշ վէ Փաիտէսիղ դալըր: Է՛յ օղլուս, Սէն խալալ
իլէ տիւշին, լաքին օրտա տուրմա, իլլա խալալընը ա-
մէլիյաթա դօյ, մուվաֆֆաղ օլմաղ իսէն թէքրար չալըշ
խաթալարընը իսլահ էյլէ, վէ իլլէ, օլ վաղըթ մուվաֆ-
ֆաղ օլմաղսն վէ խալալըն պէօյիւք պիր իւճրէթ իլէ
թաճլանհաճաղ տըր:

Տինսիլ՝ հիշ պիր միլլէթ վէ գալմ օլմամըշ տըր: Տի-
նին էն տօղրու վէ գըսաա թահաիտի՝ Պիր Ալլահ իլէ ա-
լագա էքմէք տիր:

Պաղըճա իւշ պէօյիւք տինլէր վար տիւնեատա.

Փուլթիէթիւթիւք, Նէհուտիլիւք, վէ Գրիսթիյանըպ:
(Միւսթիմանըպ, Մուհամմէտիլիւք տէ վար իսէտէ, օն-
լար Գրիստոսա փէյլամպէրլէրին ուլուսու տէյու ինան-

տըղլարընտան՝ օնլարը Միւսթաանլարըն սընֆընա դօ-
եալըմ):

Փուլթ փէրէսթիւք՝ տինի վէ Ալլահը արամաղ, շէպա-
պէթ վէ ճէհալէթ, չօճուզլուզ տինի տիր:

Նէհուտի տինի՝ օնտան չօդ եիւքէք, պիր Ալլահ՝ լա-
քին՝ տօղանմա, թաթմա, էթմէ, եալմա, թէնպիս էտէն
էրիւթ տինի օլուպ, Ալլահը գարա պուլութտա սաքին
օլտն կիւնահքեարը ճէգալանտըրան Ալլահ տըր:

Լաքին Գրիստոսուսն պիղէ ամէլէն պէյան էյլէտիլ
հաղիղի տին՝ վէ Ալլահ՝ կիւնահքեարը արայան, սէլէն,
'աֆվ էտէն, իւշլաա էտէն մուհապէթ Ալլահը տըր: Է՛յ
օղլուս, սէն պու Ալլահա միւհթաճ սըն, Օնա ինանըպ՝
թէսիլմ օլմաղը իղմաղ էյլէմէ:

Հաղիղաթը սալթ պիւլմէք քեաֆի տէյիլ տիր, (Պօն-
տոսլու Պիղատոս տա հաղիղաթը պիլիյօր իտի), իլլա
տոսլու հաղիղաթ պիլի իհաթէ էտիպ նէֆսիմիղի գալթ էթմէլի
օլ վաղըթ անը իճրայա դօեարաղ, Փաիտէլի, քեամիլ,
հաղիղաթ առէմի օլմաղը:

Չօդ գէնկին օլմանն սըրըր: Էնտէլիստէ (Սիւանիա)
դայէթ չօդ գէնկին պիր գաթա սիւալ էթմիլէր քի, պու-
գատար աղիմ սէրվէթի նա՞սըլ գաղանտըն: Ճէվապէն՝
քէնտիմճէ չու տէօրթ մէպտէլէրէ սատըր գալարաղ գա-
ղանտըմ, տէմիշ տիր:

- 1.- Թիւճճարըպ իշիմտէ քեամիլ իսթիգամէթ:
- 2.- Ճանլը մալ, դարնընըն ալթընտան եէլ կէշէն շէյ,
- ալըպ սաթմամաղ:
- 3.- Վէրէսիյէ վէրմէյէրէք:
- 4.- Քեարըն աղընա չօղուհա պաղմայըպ տայմա սա-

թարաղ:

Իթիբաղ մէրաղլըլարընըն չօղլարընտան իշիթմիլիմ,
քի տէրլէր.- Տիւնեանըն էն պէօյիւք հիւքիւմէթլէրի՝
մէսէլա, Բուսիա, Ամերիկա, Ինկիլէթա, Ալմանիա,
Պրանսա, Իթալիա, Բումանիա, Սըրպ, Պուլղար, Եու-
նան, պուրըլըն ճիւմէսի Գրիսթիյան օլտուղլարո հալ-
տէ, նէ՞ իշիւն տօղրուտան թէէսիւր էտիպ, տիւնէայը՝
տէ, նէ՞ իշիւն տօղրուտան

Քրիսթիեան էտէմէտիւէր: Ճէվապ:

1.— Պու միլլէթէր Քրիսթիեան տըրլար, լաքին հիւ-
քիւմէթէրի Քրիսթիեան տէկիլ տիր:

2.— Տիւրիօմաթ տէնիլէն Պաշ Վէքիլէր, վէ մէվդըտա
օլանլարլն փէք չօգլարը՝ Քրիսթիեան օլմատըղտան մա-
տա, տինսիդ, վէ քիլիսէնին տիււմէնլէրի տիրէր:

3.— Օնլար չօգտան Քիլիսէյի հիւքիւմէթտէն ալըմըշ
տըրլար: Քիլիսայը սիյասիյաթա ասլա դարըշտըրմադ-
լար: Քիլիսա հիւքիւմէթլէրին վէ տիւրիօմաթլարըն քիւ-
լի իլլէրինէ կիւմէմէյի: Քիլիսա տիւնեայը մուհապպէթ
իլէ դադանըպ եէնէմէք տիր:

4.— Քրիսթիյան տինի վէ մէպտէսի, իսքեսաթ, իլգամ,
վէ հիւրըրիյէթ տինի տիր, անըն իշի սիյասիյաթ վէ
մէպրտէն քեսամիլէն միւպէրրա տըր:

Իմտի պու զիքը-օլան, վէ տահա սաիր սէպէպլէրտէն՝
տիւնեա պիւթիւնէն Քրիսթիեան օլմադա տահա չօգ վա-
դըթ իսթէր: Շու տա պէօյիւք պիր հադիգաթ տըր քի,
Քրիստոսուն օն պիր թ'այիմսիդ պալըդը վէ կէօմըիւք-
ճիւլէրինտէն 2,000 սէնէտէ տիւնեանըն էն մէտէնի վէ
տիւշիւնէն դըմընտան պէշ եիւզ միլիոնու Քրիսթիեան
էթմէսի՝ հատըր դաթընտա պիր պէօյիւք միւճիդէ սա-
եըսա սէգա տըր:

Նօգտան հիշ պիր շէյ չըգմադ: Պիր վար օլան օլմա-
տըգճա, վարըդ օլմադ: Սէն վէ պէն վար իսէք, պաշգա
պիր վարըղտան մէյտանա կէլմիշիդ: Էօյլէ իսէ վարըղ-
լարը վար էտէնին վէ էպէտի պիր վարըղըն էսէրի իդ:
Պուսուն իշիւն պաշգա իսպաթ արամադ սէֆահէթինէ՝
տիւշմէ:

Պ'ադը սօֆու տինտարլար, իլմի թահգիւր էտէլլէր, վէ
պ'ադը ճահիլ ալիմլէրաէ տինի ըէտտ էտէրլէր: Հալ չու
քի տին վէ իլմ իսպիդին թէրադըր արապտընըն թէքէր-
լէրի տիրէր: Մահալը մադսուտա չափուզ եէթիւմէք
իսթէր իսէն՝ է'յ օլլում, իքիսինի պէրապէր դուլլան-
մադը իհմալ էյլէմէ:

Միւսաֆիրի էյլ սահիպինէ պիր կիւլ, դօդուլու նարկիդ

տիր վէ սիւմպիւլ, վէ լաքին փէք չօգ դալըրսա միւսա-
ֆիր՝ կիսէր դօդուսու՝ օլուր պիր քեսաֆիր: Է'յ օլլում,
միւսաֆիրիյինտէ թաթըր դօդուսու նէֆրէթէ թահվիլ
էյլէմէ:

Պիր տէֆա առէմին պիրի ադըլը պիր առէմէ չու սու-
ալը սօրտու. «էֆէտի, սէնին պաշընըն սաշլարը ադար-
մըշ, պէլմտէ պըյըղլարըմ, աճէպա նէտէն տիր:» Ա-
մըշ, պէլմտէ պըյըղլարըմ՝ «կէօրիւնիւր քի պէն պաշըմը չօգ
դիլ առէմ ճէվապէն՝ «կէօրիւնիւր քի պէն պաշըմը չօգ
դուլլանմըլըմ, սէնտէ շէնկէնի» տէմիշ տիր: Է'յ օլլում,
դուլլանմըլըմ, սէնտէ շէնկէնի չօգ դուլլանմադ դէվգէք-
պաշընը էյի դուլլան, շէնկէնի չօգ դուլլանմադ դէվգէք-
լիւնին էյլէմէ:

Նալընըդ իլմ, քիպը վէ թէպղիւմ կէթիւրիւր, սօֆու
տինտարըդ քէօրիւք վէ թէասսիւպէ տիւշիւրիւր: Լաքին
տինտարըդ պէօրիւք վէ թէասսիւպէ մուհապպէթ, վէ
Քրիստոսուն պիւպէ առէլէն էօյրէթտիյի մուհապպէթ, վէ
ֆէտաքեսարըդ, հէմ նէֆա ինքեսարըդ մէպտէյէրի տիր
ֆէտաքեսարըդ, հէմ նէֆա ինքեսարըդ մէպտէյէրի տիր
քի շիրքէթի պէշէրիյէյի իսլաա էտիպ սէլամէթ թէէմին
էտէր: Է'յ օլլում, սէն պու միւրշտին իղլէրինտէ եիւ-
րիւմէյի իհմալ էյլէմէ:

Մէպտէսիդ պիր առէմ՝ տիւմէնսիդ կէմի կիպի տիր,
Մէպտէսիդ պիր առէմ՝ տիւմէնսիդ կէմի կիպի տիր,
էօմըլն դապարմըշ տէրեսարնտա թէլաթիւմ էտէն տալ-
դալարըն արասընտան սահիլի սէլամէթէ չըգմադ իսթէր
իսէն, աիւպիլ դաիտէլէրի քէնտինէ մէպտէ իթթիսադ
էթմէքտէ թէքեսաիւլ էյլէմէ:

Կիւնահըլ պիր էօմը օլուսնադ տէյիլ տիր, օ՝ մուսան-
նա պիր դափուլա շիվիլէր չադմադա պէնգէր, պէլքի
պիր եօլ իլէ շիվիլէր չըգար, լաքին եէրի վէ էսէրի գա-
լըր, է'յ օլլում, պու սէվտատան վադ կէշիւլ թէմիդ պիր
էօմը եաշամադը իղմադ էյլէմէ:

Պիր գաշ տամլա եադ՝ դափուլարըն նախօշ չըղըլթըլա-
րընը քէսէր: Պիր թէպէսսիւմ, պիր թաթըր սէօդ, պիր
նէգաքէթիլի մուամէլէ, շիրքէթի պէշէրիյէ արասընտա՝
վէլիւմ նէթտիւմէ սէպէպ օլտադ վադա'ալարը թէսքին
էտէր: Սէն էօմրտէ պու կիպի եադ օլմադըդ նէճապէ-
թինտէ թէքեսաիւլ էյլէմէ:

«Օլ գատար չօգ վէրտիւմ, քի արթըդ վէրմէքտէն օսան-

Այս երկրպալը սիրը սէյյահ, Լօնարատա Իքէն, չօդ արդու
էտէր, քի Լօյտ ճօրճու շարսէն կէօրսիւն: Եօլուհը տա

Նազկ օլունըր քի, պէօյլեք Ալէքսանդրըն տիգղաթըրն
ճէյոյ էաէր, պիր մուհարէպէ էսնաաընտըր, ասքէրէրին-
տէն պիրինին գորղաղըղըր, դաշմասը, վէ սաղլանմասը,
անխաէ հուգուըրնա շաղըրըր օլ ասքէրի: Էսմին նէ՛ տիր

յի գուլլանամայրոյ պաշտօնաւորն գուլ օլուր: Քիթապ՝
«Կիւնաս իշլէյէն կիւնասըն գուլու տըր» տէյօր: Է՛յ օղ-
լում, էյրի եօլտա իսէն տէօն, կիւնասա գուլ օլմուշ իսէն
տէօն, միւսըրիֆ օղուլ կիպի քէնտինէ կէլ, նի՞չիւն կէնճ
էօմըրենէ խիթամ վէրէսին: Քրիստոստա սէնին իշլանտէ
խէլաս վար:

ԵՔՏԻ ՆԱԳԼԻՅԷԹԼԷՐ

ԵԱ ԷՆՏԻՐ ԹՕՓՈՒ, ԵԱ ՏՕԼՏՈՒՐ ՔԻԽԳԻԻ

Թիւրք փատիշահլարընտան պիրի՝ կիճէ տիւշ մի կէօ-
րիւր նէ օլուր՝ պիր սապահ էրքէն դալգըլ, Գուլյումճու
պաշեբ չաղըրընըլ, էմըրինի վէրիւր: Անիտէ գուլյումճու
պաշը կէլիւր: Սուլթան օնա սըփաըլը վէրիւր. խալիս ալ-
թունտան պէօյիւք պիր թօփ (քիւրքէ) իքի թարաֆընտան
դալըն ալթուն զէնճիւր օլարադ: Թապիւի գուլյումճու պա-
շը անիտէ ետիար կէթիւրիւր: Փատիշահ պունլարը սա-
րալըն ըէսմի դափուսու օլան պէօյիւք դափունըն իւղէ-
րինէ աստըրըր: Վէ պիրտէ իլան դօտուրուր իրի եաղը-
լար իլէ. Հէր քիմ քի հաֆթատա իքի կիւն կէլիւ պա-
տիշահ էյի պիր եալան սէօյլէր իսէ, պու ալթուն թօփու
օնա վէրէճէք տիր: Պունու միւնատի թէլլալար իլէ տէ
չէճըրն պիւթիւն էհալիսինէ իլան էթտիրիւր:

Իլանը օլուեանլար վէ ալթունը կէօրէն չէճըրն էհա-
լիսինին դայէթ տիգդաթլարը ճէլլ օլունըր, պա խուսուս
եալանճըլարըն աղըղլարընըն սուլարը աղմաղա պտշլար:

Հէր կիւն, հէր քէս պունու օղուր վէ հաֆթատա իքի
կիւնտէ սարալըն դափուսու աշըգ, փատիշահ թախթըն-
տա օթուրուր, հէր քիմ հուղուրա չըգաճադ իսէ, սըրա
իլէ կիրտիրիւրէր: Պու հալ չէճըրն էհալիսինին թուհա-
ֆընա կիտէր, չէլտ ըիվայէթլէրէ դափու աշար: Պիրի-
սի տէր, քի պու իշին ալթընտա պիր չէյ վար, պիր եա-

լան իշիւն պու դատար դըլմէթլի շէյլէր վէրիւմէգ: Պաշ-
դա պիրիսի՝ տէր քի, Նէ օլաճադ, մէսէլ տիր, զէնկին
իլէ տէլի աղընա կէլէնի ետիար: Նիհայէթ պիր կիւն
պիրիսի ճէսարէթ էտիւլ հուղուրը շահանէյէ չըգար:

Էֆէնտիմ, պէնիմ պապամ ուսթա պիր տիւրկէր իտի,
մուհարէպէ զէմանընտա օրտու ադ տէնիլտէն օլ պիր
թարաֆա կէշմէսի իճապ էթմէքլէ սուլթան պապամը
չաղըրտը: Պապամ պիր կէճէտէ ադ տէնիլտէն իւղէրինէ
քօփիւ ետիար, օրտու օլ պիր թարաֆա կէշտի:

Սուլթան հիշ ալտըրմայրոյ, ֆէտէքլին չօգ մէհնուր
ուսթա պիր տիւրկէր իմիշ, պունտա եալան օլաճադ նէ՞
վար, տէր: Զէվալլը եալանճըրն թէքմիլ իւմիտի պօշա
չըգրոյ մէյուս օլարադ տիշարը չըգար:

Պիր պաշտաւր կէլիւր: Էֆէնտիմ, պէնիմ պապամ պաղ-
չէվան իտի պիր սէնէ թարլամըլտա պիր լահանա մէյ-
տանա կէթիւրտի: Պու լահանա օլ դատար պէօյիւտիւ քի,
ատէթա պիր տաղ դատար օլտու, պիր ետիարաղ սէնին
պիւթիւն օրտուլըն իւղէրինէ չատր օլապիլիւր իտի:
Փատիշահ սէնին պապան՝ դայէթ ուսթա պիր պաղչէվան
իմիշ, թապիւթտա ետարտմ էթմիշ, էօյէ պէօյիւք պիր
լահանա մէյուտանա կէլմիշ, տէր, պու եալանճըտա էլի
պօշ տիշարը չըգար:

Պիր տիկէրի կէլիւր, Էֆէնտիմ, պէնիմ պապամ ուսթա
պիր դաղանճը իտի, պիր տէֆա պաղըրտան պէօյիւք
պիր դաղան ետիար, պու դաղանա թէքմիլ ովկիանոսուն
սուեունու տօլտուրտուլար, տահա դաղանտա էէր վար
իտի: Սէնին պապան աճայիւլ դաղանճը իմիշ, տէր փա-
տիշահ: Պաշդա պիրիսի կէլիւլ՝ Էֆէնտիմ պէն կէօղիւմ
իլէ կէօրտիւմ, պիր կիւն պիր եօլտան պիր ֆիլ կէլիւր
իտի, դարչաքնա պիր երլան չըգտը: Ֆիլ պու երլանա
թէհտիտ էթտի իսէ՝ երլան աղըրն աշըլ նէֆէս ալա-
րադ պու ֆիլի եութտու, հաթթա պու մէսէլ տիր: «Պու
եալան էօյէ պիր եալան քի, ֆիլի եութտու պիր երլան»
տէյիւլ իւմիտ իլէ ալթուն թօփա պէքլէյօր իտի:

Փատիշահ պու ատէմէ սուալ էյլէտի քի, Ֆիլի քիմ

տիւշէր Քսերքսէսին էլինէ: Հըրսլանմը Աճէմ փատիշահը էմիր էտէր, քի հուզուրընտա օտուռլար իւզէրինտէ հագսընլար իմփէրաթօր Կրեսոսու: Թապլի էմիր իմրա օրուներ: Պիշարէ Կրեսոսու զէնծիրէր իւէ պաղլը օլաւադ կէթիրիրէր հանմադտա օլան օտուռլարըն իւզէրինտէ գօրլար, պաշլար հաւաշ, հաւաշ գըղըպ հանմադա: Պու աճը վէ սըզընթըլը պիր վազըլէթտէ, իմփէրաթօր Կրեսոս աճըլը երեքսէք սէսլէ, Սօղո՛ն, Սօղո՛ն տէյու Փէրեատա պաշլար: Քսերքսէս, Աճէմ փատիշահը պու ճիկէրսուդ հալի՝ թախթընտա օթուրմուշ սէյր էտիր յօր իտի: Իշիտիր Կրեսոսուն պու Սօղո՛ն, Սօղո՛ն տէյու Փէրեատընը: Էմիր վէրիր քի զէնծիրէրէր չէզլիպ հուզուրընա կէթիրսինլէր Կրեսոսու, Կրեսոս կէլիր: Փատիշահ սուալ էտէր օնա, Նէ՞ տիր, Նէ՞ չաղըրըյօրսուն, քիմի՞ չաղըրըյօրսուն, Կրեսոս նազլ էտէր օնա սէնէլէր ազտէմ քէնտինին օլ պէօյիւք հաշմէթ վէ սալթանաթընը, օլ Եուհան Փէյլիսոֆու Սօղոնա կէօսթէրալիյնտէ, Սօղոնուն օնա վէրտիր չու փէք մ՛անատար ճէվապըտա սէօյլէր: «Ատէմին միւսթադպէլ էամրիւնիւն Նէ՛ օլաճաղը թալին էտիրէտիքճէ, օլ առէմէ մէս՛ուտ վէ մութու տէնիլէմէզ:» Պէն օլ վազըթ օլ ալիմ Փէյլիսոֆու՝ սայքի հուզուրըմտան գոլմուշ իտիմ, լաքին շիմտի կէօրիւյօրում, քի օլ ալիմ առէմին տէտիր չօդ աօղրու իմիւշ:

Աճէմ փատիշահը Քսերքսէս, պու մ՛անատար սէօղտէն վէ մէնդարէտէն միւսթէյոսիրէն, յաֆլ էտէր Կրեսոսա, վէ անը քէնտի տիրարընա սէլամէթլէ կէօնտէրիր:

Քրստէտէն հիսսէ չու տըր. Հայը հաղըր իւէ իֆթիր խար էթմէ: Միւսթադպէլ էամրիւն Նէ՞ օլաճաղ, օնու՝ չիմտիտէն հափմադա պաշլա, սօնկրա կիւճ օլուր, վէ պէլքի տէ կէճ օլուր:

ՍԵՆ Օ ԻՍԵՆ ՊՈՒ ԱԶ ՏԸՐ

Թիւրք փատիշահարընըն իշինտէ էն աղըլը վէ էյիտի՝ Սուլթան Մահմուտ զանն էտիր: Անըն կիւնիւնտէ պիր

կիւն թէպտիրի գըյաֆէթլէ Մահմուտ սարայընտան չըգար՝ Պէշիկէթա իսքէլէսի տէնիդ քէնարընա էնէր: Պօղաղըն գարըլ թարաֆընտա գըղ գարտաշընը կէօրմէք իւշիւն պիր իսթիյարճա թիւրք գայըգճըյա, Պապալըգ պէնի գարըլ հագալա կէշիր, տէր: Գայըգճը՝ Փէք ալա օթուր իւշ քիշի տահա կէլինճէ սէնի գարըլա կէշիրիրիմ, տէր, (շիւնքի տէօրթ քիշի երկիրմիշէր փարատան իքի գայըլը, պէն սանա իքիլիլի վէրիր իմ, տէմէսինտէ, գայըգճընըն ճանընա միննէթ, կէօթիւրիւր գարըլ թարաֆ Գանտիլլիյէ: Մահմուտ գայըգտան չըգար վէ գայըգճըյա տէր քի, Պէքլէ պէնի, թէքրար կէլէճէյիմ, օլ թարաֆ իւճրէթինի վէրիր իմ, Փէք ալա տէր գայըգճը: Պիրաղտան Սուլթան կէրի տէօնէր, կէշէրլէր կէլիրլէր թէքրար Պէշիք թաշա: Փատիշահ ճէպլինտէն պիր երմիրիք գաղի ալթուռնու չըգարըպ՝ գայըգճըյա վէրիր: Գայըգճը իսթիյար՝ պիր ալթուռնա պաղար, պիր Սուլթանա պաղար, չաշա գալըր, պիրաղտա չիւփէլէնիլ: Նէ՞ օ, իսթիյար պապա, ա՞ղ մը կէլտի իւճրէթին, Նէ՞ իշիւն պիր պէրէպապա, ա՞ղ մը կէլտի իւճրէթին, տէյու Սուլթան սուալ էտէր: Եթ Վէրսին տէմէյօրսուն, տէյու Սուլթան սուալ էտէր: Իսթիյար, խայր էֆէնտիմ, էկէր սէն Օ իսէն՝ պու աղ իսթիյար, իսայր էֆէնտիմ, էկէր սէն Օ տէյիլ իսէն՝ պու իւճրէթ չօդ տըր, տէմէտիր, էկէր Օ տէյիլ իսէն՝ պու իւճրէթ չօդ տըր, տէմէտիր, Սուլթան անկարքի թանըմըշ, հէման էլինի ճէպլինտէ սօղարադ պիր ալթուռն գաղի ալթուռնու գայըգճը իսթիյարըն ալմուռնա գօյարադ, Արթըգ չալըշմա, պրադ, մէմէլէքէթէ կիթ, տէր, կիւլէրէք սալուշուպ կիտէր իսթիյարը մէս՛ուտ վէ չաղ էտէրէք:

ԿԵՕՐԻԻՆՄԵՅՅԷՆ ԱԼԼԱՇ

Նազլ օլուրը քի, փութ փէրէսթ իմփէրաթօրլարընտան պիրիտի քէնտի եէհուտի թէպալայարընտան պիր րապպիլի չաղըրըպ, քէնտի փութուռնա սէճտէ էթմէսինի թալէպ էտէր: Բապպլի՝ քէնտինին Ալլահը Եհօվա իտիլինի, վէ էլ իւէ հափըլան իլահլար Ալլահ օլմայըպ իլա

պիր սանկժ օլտուղընտան պահս իլէ, թաշա, օտուռնա սէճոտէ Էտէմէյէճէյինի, վէ կիւնահ օլտուղընը միւլէսսիր պիր թարղտա իմփէրաթօրա սէօյլէր: Իմփէրաթօր պու ճէվապա փէք ճըրսլանըպ, քէնտինին Ալլահը Նհովայը կէօսթէրմէսինի թ'ալէպ Էտէր: Բապպի Նհովա 'ազիմ Ալլահ օլուպ, պու թէն կէօղլէր Անը կէօրէմէզ իտիյինի պէլաղէթլէ սէօյլէր իսէտէ, իմփէրաթօր գանմաղ: Եա Նհովայը պիղէ կէօսթէր, Եօզ կէօսթէրմէզ իսէն սէնին իշին ճիւլմ պուտըր, պաշըն քէսիլէճէք տիր տէր, ազիմ պիր ճըրա իլէ: Բապպի նէ Եափաճաղընը շաշըրըր, իմփէրաթօրա րիճա Էտէր, քի քէնտինի իւշ կիւն միւհլէթ վէրիսին, քի Բապպ Նհովայը քէնտինի կէօսթէրսին: Իմփէրաթօր՝ իւշ կիւն միւհլէթի վէրեր: Բապպի իւշ կիւնտէն սօնկրա կէլիր-իմփէրաթօրա սէօյլէր քի, պիր առէմ թ'ային էյլէսին օնա Բապպ Նհովայը կէօսթէրէճէք: Իմփէրաթօր քէնտի Եափէրլէրինտէն պիրինի թ'ային Էտէր: Բապպի պու առէմի կիւնէշին իրզլը վաղթընտա անա տօղըն էյիճէ պազ անըն իշինտէ պիղիմ Նհովայը կէօրիւրսին տէր: Ատէմ պիրաղ կիւնէշէ պազար իսէտէ կէօղլէրի տալանամաղ: Օլ վաղըթ րապպի իմփէրաթօրա՝ Հաշմէթլու էֆէնտիմ, էկէր սիզին առէմինի պէնիմ Ալլահըմըն ուֆազ պիր ամէլի օլան կիւնէշին պազամաղ, կէօղիւ տալանամաղ իսէ, Եա նա'սըլ նուրլարտա սաքին օլան Նհովայը պու թէն կէօղիւ իլէ կէօրէճէք տիր տէր: Բապպի ազատ պրազըլըր:

ՔՐԻՍՏՈՍՈՒՆ ՍԱՆԷՄԻՆԻ ԵԱՓԱՆ ԱՐԹԻՍՏ

Մէշնուր Հէյքէլթրաշլարտան պիրիսի իւշ սէնէ շալըշարազ Բապպըմըլ Քրիստոսուն մէրմէրտէն պիր սանէմինի Եափար, Քիթապը Մուգատտէստէ պիր վազապը կէօսթէրի վաղիյէթտէ:

Իւք տէֆ'ա Կիրակի մէքթէպի շահիրտլէրինտէն պիր գաշ թանէ 6-7 Եաշարընտա զըղարը շաղըրըպ, Հէյքէլին էօրթիւսինիւ գալտըրըպ սուրէթի կէօսթէրէրէք,

սուալ Էտէր քի, Պու սանէմ քիմի'ն տիր: Չօճուզլար սանէմէ թէքրար պէ թէքրար պազարազ պիր գարար վէրէմէյլէր, պէօյլուք պիր զաթըն սուրէթինէ պէնկիշօր, լաքին քիմի'ն օլտուղընը պիլմէյօրլար: Պոնուռն իւղէրինէ արթիտ իքի սէնէ տահա շալըշըպ Էմէք վէրաիքտէն սօնկրա թէքրար պիր գըղ շաղըրըպ կէօսթէրի, լաքին՝ օ տա պէլլի պիր շէր տէյէմէզ: Մէյուս օլան Հէյքէլթրաշլարալարընը տիւղէլթմէք իշին պիր սէնէ տահա Հէյքէլին իւղէրինէ շալըշարազ կէօրտիլիւ թէքմիլ գուսուրլարը իքմալ Էտիպ թէքրար Քրիսթիյան պիր գըղ շաղըրըպ Հէյքէլի կէօսթէրմէսինտէ, գըղ իւք պազըշտա Հալրան օլան պիր Հալտէ, Ա'Հ, «Պրազընըլ չօճուզլարը պանա կէլսինլէր, վէ օնլարը մէն՝ էթմէյինիլ», տէյէն Բապպըմըլ Յիսուս Քրիստոսուն սանէմի տիր տէմիլ:

Գրստէտէն Հիստէ.— Հէր պիր Քրիսթիյան ամէլ ու Հարէքէթ վէ Հաթթընտա տիշարքի Քրիսթիյան օրմա-Էանլարա, քէնտիլէրտէ թէճէսիւմ էթմիշ Բապպըմըլն Հաթթ վէ սիյրէթինի կէօսթէրմէլի տիրէր: Պիր չօզ վ'աղ ու նասիհատան՝ պիր Հազիզի էյի ամէլ՝ չօզ տէֆ'ա տահա միւլէսսիր տիր:

ԻՔԻ ՃԻԼՏ ՔԻԹԱՊ

Ալմանիա իմփէրաթօրու Պէօյլուք Ֆրէտէրիք զէմանընտա Էսքի ճէնէրալլարտան թէգաիւտ օլմուշ, ինթիյար-յանմըլ, վէ Հաթթա կէօղտէն տիւշմիւշ, քէօշէյէ չէքիւմիշ պիր ճէնէրալ՝ Փամիլեասընըն պէօյլուքիլիւ վէ պ'աղը զալպ վէ պէտպաթլըլարտան նաշի, մալիյէճէ փէք տար, վէ գարուրէթի տիւշէր: Հէր նէ դատար, տօսթ վէ ազրապալար աղ չօզ Եարտըմտա պուլուռըրլար իսէտէ, թապի'ն Հէր վաղըթ Էտէմէյլէր, անըն իշին տօսթրար պու ճէնէրալըն Էտէֆիլ Հալընը իմփէրաթօրա անկրատըրլար, տէյէրէք քի վաղթը իլէ միլլէթ վէ օրտույա չօզ իրզմէթի օլմուշ տըր, լալըգ տըր քի պու ճէնէրալա իմփէրաթօր պիր Եարտըմ էյլէսին:

Իմփէրաթօր պիր միւնասիրպ վազըթտա պու ճէնէրա-
լա՝ օլ վազըթլարտա եէննի թապ՝ օլուպ մէվզէի ինթի-
շարէ գօնուլան պիր քիթապ՝ կիւզէլ պիր փաքէթ հալին-
տէ փօսթա իլէ ճէնէրալա եօլլար: Ընէրալ իմփէրա-
թօրտան հասրէթլէ պէքլէտիյի պու փաքէթի սապրադ-
լըզլա վէ սէվինճ իլէ աշար, վէ նէ վազըթ կէօրիւր քի
եէննի չըզմըլ պիր քիթապ տըր՝ փէք մէյուս օլուպ հըրս-
լանարապ պիր թարաֆա աթար, 8-10 կիւն էիւզիւնէ պի-
լէ պազմադ: Հալ չու քի տիկէր թարաֆտան պազգալ,
գասսապ վէ պիր չօգ ալաճադլըլար, Արթըզ սապրըմըզ
տիւքէնտի, փարամըզը վէրմէլիսին, տէյու պէվալը ա-
տէմի սօնկ տէրէճը սըզըշարրըրլար: Ընէրալ՝ հէր պիր
ալաճադլըյա թէրլէյէրէք թաթլը սէօզլէր սէօյլէյիպ,
Պէքլէյինիպ, պէն պօրճուճըն սահիպի իմ, սիւզէ քօտէ-
րիմ, կիպի բիճալարտա պուլուճըպ էյի քէօթիւ պաշըն-
տան սալար: Չօգ մէրապ իշինտէ ֆիքըրինի թէպալի էթ-
մէք իշինն իմփէրաթօրտան կէլէն քիթապը ալըպ պիրադ
օգուճադ իսթէր: Լաքին քիթապըն իլք սահիֆէսինի ա-
շընճա, նէ կէօրսին, քիթապըն հէր պիր եալիրադընըն ա-
րասընտա պէշէր լիրալըզ պանդիթլար: Զէվալը ճէնէ-
րալ պու մէմուլին դալրի խաղինէյէ մայիք օլտուդը իշին
փէք մէմուլին օլուպ քիթապը տահա էվլէլ աշմատըզընա
չօգ փէշիման օլուր:

Պու հէնկեամտէ փօսթաճը իմփէրաթօրտան պիր մէք-
թուպ կէթիլիլ: Մէքթուպտա իմփէրաթօր եալըյօր քի,
10-12 կիւն էվլէլ սիւզէ պիր փաքէթ եօլլամը, իտիմ, քի-
թապը ալմամաընմը, եալսօտ մէմուլին օլմատըն մը քի
պիր ճէվապ եազմատըն: Ընէրալ անիտէ օթուրուպ իմ-
փէրաթօրա չու ճէվապը եազար:— Ծէվթէթլու էֆէնտիմ
լութֆէն իրսալընըզ քիթապը փէք մէմուլինէթլէ գա-
պուլ էյլէտիմ, վէ օլ գատար սէվաթիմ քի, օլ քիթապ 2
ճիւտ օլտուզընտան Զնճիսինէ հասրէթլէ պէքլէյօրուճ:

Սանա էաթիլէն էն ուֆազ պիր էյիլիլէ պիլէ անիտէ հիս-
սի միւնէթտարինի թէշէքըիւր իլէ պէյան էյլէ: Գըս-
սէտէն հիսսէ պու տըր:

ԳԸՍԱ ՆԱԳԼԻ ՅԵԹԼԵՐ

Ատէմ Ագլընըն թուհաֆ իշլէմէսիին Պիրգաշ Նիմուկէ-
լէլի:— Աճճ մ շահարընտան, Գրիտոստան էվլէլ Գը-
սէրքոէս պէօյլէք օրտուսու իլէ իսթանպօլ Տարտանէլ
պօղադընտան դարչը թարաֆա կէշմէք իշինն պիր չօգ
մալուճալարը (ուֆազ կէմիլէր) Էան Էանա պաղլատըզ
օրտուսըն կէշիլմէք իսթէր: Հալ չու քի օլ կիճէ լօտոս
լիւզիկեարը տէնիլի դապարտըպ պիւթիւն վիւնը ալթ
իւսթ էտէրէք մալուճալարը տարմատադըն էտէր: Գը-
սէրքոէս տէնիլին պու էթաթիլին ֆէվզ էլ ատէ հըրսլա-
նըպ, գապահաթընա ճէզա վէ թէքաթի իշինն 300 գամշը
վուրուլմասըն էմը էտէր, թապիի էմը իճրա էաթիլի:
Տէնիլտէ աճէպա պու եէտիլի տալադըն աճըսընտան
ուսլանտը՝ մը:

Պաշգա պիր քուհաֆ վազը՝ա:— Գաշէրի շէհրինէ
Էազըն Գըզըլ էօրէն նամընտա պիր քէօյ վար, թէքմիլ ա-
հալիսի թիւրք: Պուլար, օտուլ, Էուճուրթա, Էաշ, Էօ-
դուրթ վէ պուճա միւմասըլ շէյլէրի սաթմազ իշինն շէհ-
րէ կէլիլէր: Լաքին սապահ կէլիլ իքէն, կիւնէշ գաբ-
շըլարընա տիւշէր, ազաճ կիտէր իքէն՝ թէքար կիւնէշ
դարչըլարընտա: Պու հալտէն թաճիզ օլան քէօյլիւլէր,
հօճայա շէքլա էտէրլէր, հօճատա Հաքիմէ պիր արզըհալ
վէրինիզ, օ պիր Էօլ պուլուր, տէյու նասիհաթ էտէր:
Քէօյլիւլէրտէ արզըհալը վէրիլէր հաքիմէ, հաքիմ պու
քէօյլիւլէրէ հազգ վէրիպ, Կիւնէշին հազգը Էօզ տըր սի-
դի թաճիզ էթմէյէ տէյիւ հիւքմ էաթիլ իլամը վէրիլ:
Լաքին քէօյլիւլէրէտէ չու նասիհաթը վէրիլ: Պուտան
սօնկը՝ ազաճ քէօյաէն չըզըն կէլին շէհրէ, սապահ-
լայըն քէօյէ կիտինիզ: Գըզըլ էօրէն քէօյլիւլէրի պու նա-
սիհաթը իճրա էաթիլ, կիւնէշին հէրաթէթիտէն դուր-
թուրուլար, հաքիմ իշինտէ տուճ էտէրլէր:

Պաշգա Պիր թուհաֆ վազը՝ա:— Զէնկին պիր քէօյ-
լիւնին դօյուն սիւրիւլէրի վար, թապիի եալըմազ ի-
շինն չօպանլար եաղըյա կէօթիւրաթիւլէր, հալ չու քի,

գուրտար չօգ տէ՛ֆա հիւճմ՝ էտիւ պիւր գաչ գօյուն գա-
 փըպ կէօթիւրիւրէր, քէօփէքլէր, չօպան վաք ամմա եկ-
 թիւնմէյօրլար: Քէօյլիւ պու հալտէն թ'աճիդ, քէօյէ կէ-
 լէն պիւր հօճալա ճանը եանա եանա նաղէ էտէր: Հօճա՝
 հիւ մէրադ էթմէ պէն օնուն չարէճիւնի պուրուրըմ տէ-
 յիւ, զէնկին քէօյլիւտէն էփէյի պիւր մէպլադ գօփարա-
 րադ օնա պիւր նիւսիւէ վէրիւր: Պու հրաշքիւ նիւսիւէյի
 սիւրիւնիւն էօնիւնտէն կիտէն իւք գօյունըն պօղաղընա
 առ պաղլա, արթըդ պունտան սօնկրա գուրտար հիւ պիւր
 չէյ եափամաղլար, զիւրա պէն օնլարըն աղլընը պաղլա-
 տըմ, տէյիւ քէօյլիւր գանտըրը: Քէօյլիւ Ֆէրա՛ս պիւր
 դալպ իւէ նիւսիւէյի ալըր, հօճանըն տէտիւյի կիպի իւք
 գօյունըն պօղաղընա պաղլար: Լաքին պիւր գաչ կիւն սօն-
 րա պու աճ գուրտար նիւսիւէյի տինկլէմէյիպ պիւր գաչ
 գօյուն տահա դափըպ եէրլէր: Քէօյլիւ ճանը սրդըլըպ,
 անիտէ հօճալա միւրաճա՛աթ էյլէր, վէ փարատընը իւ-
 թէր, սէնին նիւսիւէն հիւ թէէսիւր էթմէտի, տէյէրէք:
 Հօճա պիւր աղ տիւչիւնիւպ, հիւ փաւայը կէրի վէրի՞րմի
 Տուր պաղալըմ, տէր, քիթապը էնտիւրիւր, կէօյա պիւրադ
 օգուր, հա չիմտի անկլատըմ, պէնիմ նիւսիւէմ հիւ չիւփ-
 հէ եօգ վաղիֆէսինի, թէէսիւրիւնի իճրա էտէր, լաքին,
 սէհվէն աղլըլարընը պաղլալաճադ եէրտէ արգալարընը
 պաղլալըմ, մէրադ էթմէ հիւ Փարգ էթմէդ, եէմիւ-
 լէր ամմա արգալարըն պաղլը օլտուղընտան չըգարամաղ-
 լար, տէյիպ քէօյլիւր պաչընտան սալմըլ տըր:

Լէնկ թիմուր Ասիայը պասըպ Սիվասը խարապ էթ-
 տիքտէն սօնկրա, Գօնեա օլասընտա թիւրք Սուլթան պա-
 եաղըտ վէ օլտուղընա եէթիւիպ դանլը մուհարէպէտէն
 սօնկրա Պայաղըտ Փէնա թարղտա եէնիտի: Օլ վաղըթ
 Նասրէտտին հօճա նէքրէ վէ թուհաֆճըլըլը իւէ մ'արուֆ
 օլտուղընտան Լէնկ թիմուրընտա հուղուրընա կէթիւրիւ-
 լէր իտի վաղըթ պէ վաղըթ: Անէ պու թարիխտէ եէնի
 իճատ օլտուղընտան չօգ դըլմէթլի պիւր մատտէ օլուպ
 Լէնկ թիմուրա հէտիյէ էթտիւլէր: Լէնկ թիմուր իւք տէ-

Փա ալնէյէ պաղըպ քէնտի ապ սուրէթինի կէօրիւնճէ
 փէք մէյուս վէ միւթէտտիւր օլարադ աղլամահա պաչա-
 տը, զիւրա շախտէն փէք Փէնա թարղտա չիւքին օլտուղը-
 նը կէօրտիւ: Պէն, պու դատար Փաթի՛հ, նամտար, պէօ-
 յիւք պիւր փատիշահ օլտուղըմ հալաէ, պու դատար չիւ-
 քի՞ն ձի օլմալըլըմ, տէյու աղլատը: Վիւքէլա վէ վիւղէ-
 րասը քէնտինի թէսէլլիյէ կէլտիւլէր, Սէն պիւր մուշադ-
 դամ փատիշահ սըն, սանա կիւղէլլիք նէ՞ լալըմ, սէն դա-
 րը տէյիւ, պիւր ճիհանկիւրսին, վէ սաիւր սէօղլէրլէ քէն-
 տինի թէսէլլի էյլէտիւլէր: Լէնկ թիմուր իսթէր իսթէմէդ
 միւթէսէլլի օլուպ եիւղիւնիւ եըլգատը օթուրտու: Պու
 սըրտա հօճա Նասրէտտին թապիի օրատա պուլունտը-
 րըլըպ Լէնկ թիմուրըն հուղուրընտա օլտուղընտան,
 պու տէ՛ֆա հօճա պաչլատը աղլամաղա: Լէնկ թիմուր՝
 հօճա սանա նէ՞ օլույօր, սէն նէ՞ իշիւն աղլալօրսուն տէ-
 մէսինտէ՝ հօճա ճէվապէն, Շէվքէթլու էֆէնտիմ, սէն
 պիւթիւն էօմիւնիտէ պիւր տէ՛ֆա օ եիւղիւ կէօրիւնճէ
 աղլամաղա պաչլատըն, պէն նա՞սըդ աղլամահաեըմ, զի-
 րա հէր կիւն օ եիւղիւ կէօրիւեօրում տէմիւլ:

Փէնա թարղտա դամպուր պիւր ատէմ, սապահ էրքէն
 իշինէ կիտէր իքէն թանըղըլը թէք կէօղլիւ ատէմէ րասթ
 կէլիւր: Թէք կէօղլիւ՝ դամպուրըն զէվալը հալընը եիւ-
 զիւնէ վուրմադ Փիքրի իւէ՝ Նէ՞ օ, սապահլարըն էրքէն
 պէօյլէ փալայը փըրթընը օմուղընա եիւքլէնիւլէ կէտի-
 եօրսուն: Գամպուր, էվվէթ չօգ էրքէն օլտուղընտան՝
 սէնտէ թիւքեանըն պիւր թարաֆընը ալմամըշսն:

Փափալարտան պիւրի պիւր տէ՛ֆա տինտար Կաթալիկլէ-
 րին քէնտինին սուրը աեաղընը էօփմէք, հէմ հէտիյէլէր
 կէթիւրմէք մէրասիմինտէ, կէլէն հէտիյէլէրին միլիտ-
 արճա օլտուղընը կէօրիւնճէ, դուրուր վէ քիւր իւէ
 քէնտի դարտինալընա չէօյլէ սէօյլէր:— Սրբազան Պա-
 րոս Առաքէալ արթըդ թօխալա տէմէյէճէք քի պիւրտէ
 ալթուն վէ կիւմիւլէ եօգ:

Գարտինալ՝ Սրբազան հայր, էվվէթ խաղինէյէ չօգ ալ-

Թուն տօլտուրապիւտիք լաքին թօփալը եիւրիւտէմէտիք տէյու ճէվապ վէրմիշ տիր:

ՆԱՓՈԼԵՕՆԸՆ ԱԼՄԱՆԱՐԱ ՃԵՎԱՊԸ

Պիր տէֆ'ա պէօյլը պիր Բրուսիալը մէէմուր, զօնուշմա սըրասընտա Պօնաբարթա շօյլէ սէօյլէմիշ տիր:— Պիրիմ վաթանտաշ Բրուսիալլար հալընը իղլէթի նէֆա իշինն մուհարէպէ էտէրլէր, լաքին Ֆրանսըղլար իսէ փաւա վէ սէրվէթ իշունն մուհարէպէ էտէրլէր:

Նափուլէնն ճէվապէն, էվվէթ հազգընըղ վար, հէր քէս քէնտի օլմայանընը էլտէ էթմէք իշինն դալղա էտէր տէր:

Տէր Ղաղէր իսմինտէ քահանանըն պիրի էօլիւր: Երէց-կին՝ պիր սէնէ հաա թուլթորդտան սօնկրա քիլիսայա կիտէր, օլ կիւն էօյլէ րասթ կէլիւր քի Մարիամ վէ Մարթանըն դարնտաշը Ղաղարոսըն էօլտիւլիւ կիւն օլուր: Կիւնըն քահանաուր Աւետարանտան օլ վաղապը օղուր, վէ օլ նօղթայա կէլիւր քի: Ղաղարոս էօլտիւ վէ պէն սէվի-նիրիմ քի, տէյիննէ պէրիտէն երէցկին՝ քահանաեա պաղըրարադ էլպէթ սէվինիրսին հա, ողորմած հոգի էօլտիւ տէ թէքմիլ ծուլլարը սանա դալոր:

ՊՈՒՐՆՈՒՉ ԻԼԷ ԳԸԼԸՃ

Թարիխտէ գիքը օլուր քի, Նափուլէնն տահա եիւզ պաշը իքէն աթէշի, ազըլը, դէքի պիր տէլի գանը իտի, լաքին արդասը դալթ, փարասը հօզ, ալտըղը մա'աշ ազ կէլիւր: Պաղը տէֆ'ա սաաթընը ըհհին դօհուպ էօտիւնն փարա արմաղա մէճպուր օլուհօր իտի: Պու սըրաստա պիր հօլ իլէ թէսատիւֆ էտէր զէնկին պէօյլը պիր Փամիլ-հատան կիւզէլ Ժօղէֆին Պօհարնէյէ: Տուլ, ամմա կիւզէլ վէ զէնկին: Նափուլէնն անըն կէօյնիւնիւ դաղանըղ էվլէն-մէյէ դարար էտէրլէր, վէ նօթարըն օտասընա կիտիպ մէսէլէյի 'արղ իլէ իղին նամէյի իսթէրլէր: Նօթարլա-րըն հազգը տըր պէօյլէ մէսէլէլէրտէ, իքի թարաֆատա նասիհաթ էթմէք: Նօթար կէօրիւր քի պիրի զէնկին պէօ-

յիւք Փամիլեատան, օլ պիրի չըպլադ պիր եիւզ պաշը: Նափուլէնն սէօյլէր քի պիրազ տիշարը չըգսըն: Նափուլէնն թապիի չըգար: Ժօղէֆինն սէօյլէր քի, Սէն պու էվլէնմէք հազգընտա էյի տիւշիւնտի'ւնմի: Հափուզ դա-րար էթմէլի տէյիլսին, զիրա սէն զէնկին, պէօյլը պիր Փամիլեատան սըն, լաքին էվլէննէճէյին տտէմին հիշ պիր էէյի հօզ, անճադ սըրթընտա պիր պուրնուզ (փալթօ), պէլինտէ պիր գըլըճ: Ժօղէֆին՝ Նասիհաթընըդտան մէմ-նունըմ, օլ հազգա դաթէն էյի տիւշիւնմիւշիմ, դարար վէրմիշիմ, կէրի տէօնէմէմ, տէր: Էօթէտէ Նափուլէնն նօթարըն պու հալինտէն շիւփհէլէնիպ դափուլըն արա-սընտան տինկէհօր իտի, թապիի հիշ սէս չըգարմազ: Լաքին սէնէլէր կէշէր, Նափուլէնն իմփէրաթօրլուզ թա-ճընը պաշընա դօմադ իշինն պէօյլը պիր ալայ իլէ աթ իւսթիւնտէ, Իմփէրաթօր Փէրմանիյէսի սըրթընտա, մէշհուր Շարլըմանըն նատիտէ էլմաս գըլըճը պէլինտէ, սօղազլարը տօլտուրան միլիոնլարճա Բարիզ էհալիսի ի-շինտէն կէշէր իքէն, սէյիթիլէր արապընտա օլ նասի-հաթ վէրէն նօթարը կէօրիւպ աթըն պաշընը չէքէր, հա-նընա չաղըրըր, Փարմանիյէ իլէ գըլըճը կէօսթէրէքէք, Նա'սըլ պուրնուզ իլէ գըլըճ, տէմիշ:

ՊՈՒՆՈՒՆ ՍԷՍԻ ԵԱՐԸՆ ԶԸԳԱՐ

Խորսըղըն պիրի, Իսթանպօլ պէտէսթէն դափուլընն քիլիտինի գըրմաղա չալըշըր իքէն, (զիրա պէտէսթէն՝ պանդալար հօզ իքէն հէր քէսին խաղինէսի սաղլանան է-մին եէր իտի Իսթանպօլ իշինն), պէքճի իւսթէ կէլիպ՝ շէյ, նէ՞ հափըյօրսուլն օրատա, տէյու սուալ էտէր, վէ իրրսըղ հիշ ալտըրմալարադ, քէման չալըյօրսուլ, տէ-միշ, պէքճի, Եա սէս չըգմայօր տէյիննէ, պուսուլն սէսի հարըն չըգար տէմիշ:

ՎԱՓՈՐՏԱ ՏՈՒՄ ԷՏԵՆ ԵԷՀՈՒՏԻ

Իսթանպօլտա, քէօիրիւնիւն իշէրի թարաֆա իշէյէն իյասս Բէօյ, Պալատ, վէ էյուպ քէօյլէրինէ իշէյէն ու-

Փառք վաւորտա, պիր կիւն պիր Եհնուտի, ազ սաղաւլը, օթուրմուշ սալլանարազ տուա էտիյօր: Պու հալի չօդ տէֆա կէօրէն պիր թիւրք՝ Օլան չըֆըտ Եհնուտի, նէ՞ օթուրմուշ նաֆիլէ տուա էտիյօրսուն, հէր նասըլ օլսա ճէհէնէմէ կիտէճէքսին աէր: Եհնուտի ճէվապէն էվիլէթ էֆէնտիւմ, պիրիւրիւմ, ճէհէնէմէ կիտէճէյիւմ, ամմա Ալլահա տուա էտիյօրում, քի պէնի ճէհէնէմտէ գաիւունըն Եանընտա պիր Եէրէ օթուրթմասըն, զիրա պիրտէ պազարսըն Շէյիս իւլ Իսլամ կէլիյօր, աեաղա գալգմալը Սատրաղամ կէլիյօր աեաղա գալգմալը, Փիլան հօճա, իմամ կէլիօր, աեաղա գալգմալը, պունուն սօնօ՞ւ մու կէլիւր, անըն իչիւն տուա էտիյօրում քի, պանա իչէրիտէն պիր Եէր վէրսին, տէմիլ:

Կէնճին պիրի քէման չարմաղը արդու էտիպ, պիր քէման ալըր, պիրաղտա տէրս ալարղտան սօնկրա, արթըգ էյի չարլյօրում տիւլինիէսի իլէ, պիր տօսթունու տաւէթ էտէր, քի էօյրէնտիյի, չալաղը քէմանըն մաղամլարընը տինկէսին: Տօսթու կէլիւր, կէնճ քէմանը էլինէ ալըր, պաշար չարմաղա, հալ չու քի չալաղը մաղամըն նօթասը չու օլուեօր. Եանի վէր, վէր, վէր, վէր, վէր, պունտան պաշա մաղամ Եօգ, վէր, վէր: Էնճամ տօսթու սուալ էտէր, Սէնին քէմանըն անճազ պո՞ւ գատար, պաշա մաղամ չըգարմա՞ղ մը, Եախօտ սէն պաշա մաղամլար չալմաղմընը: Պիլիմ քէմանը շէօյէ ճէվապ վէրմիլտիր. — Պէնիմ տօսթում, պիրմէյիսին քի պու քէմանըն թէլլէրի փափաղ գուրսաղընտան վէ պաղրսաղլարընտան Եափըմը տրը, անըն իչիւն վէր, վէր—տէն մատա մաղամ չըգարմաղ, ճէվապըն վէրմիլ տիր:

Եիւզմէք պիրի՞րմիսին: Քէնտինի պէյէնէն ալիմին պիրի, պիր կիւն գալըգ իլէ Եօյնուլըգտա կիտէր իքէն գալըգընա քէնտինին իլիմին անկաթմաղ էօյլինճէլիյի իլէ սուալ էտէր. Հէյ գալըգը, իլմի հիսապ պիրի՞ր միսին: Գալըգը՝ խայր, տէր: Վա՛խ, էօմրիւնիւն պիր գըմը պօշա կէշմիլ տէր: Պիրաղ սօնկրա՝ իլմի մանրըլ

օգուրմո՞ւլմըսըն, խայր, մէքթէպլի տէյիլ իմ, վա՛խ, էօմրիւնիւն Եարըս պօշա կիթմիլ, տէր: Պիր աղ տաշա սօնկրա, իլմի հէնտէսէ պիրի՞ր միսին, գալըգը՝ խայր օգուրմուշ առէմ տէյիլ իմ տէր, պիրաղ ճանը սըղըլարազ: Վա՛խ էօմրիւնիւն իւշ գըսմը պօշա կիթմիլ տիր տէր ալիմ: Պու սըրատա Փուրթունա պաշար, հալա պօղուլուր, տալղալար պէօյիւր, վէ տէհէթլի պիր տալղա քէնտիլէրէ տօղրու կէլմէքտէ օլտուղընտան՝ գալըգը՝ տալղաեը պու ալիմէ կէօսթէրինճէ առէմ գօրգուսընտան չալըրըլ, Աման գալըգը նէ՞ Եափաճաղըմ, տէյու սօրտուղընտա՝ գալըգը՝ Եիւզմէք պիրի՞ր միսին, տէյու սուալ էտէր ալիմէ: Ալիմ, խայր պիրմէմ, տէյինճէ, վախ չօգ աճընըրըմ, սէնին էօմրիւնիւն հէփիսի պօշա կիթմիլ տիր տէր, վէ տալղա կէլիպ գալըղը խըղը թարղտա չարփար, գալըգ պաթար, ալիմ գալպ օլուր, լաքին գալըգը Եիւզմէք ճանընը գուրթարըր:

Գըստէտէն հիսսէ չու տրը. Հէր իլմ հէր Եէրաէ ուլմաղ, իչէ Եարաճաղ, պուրատա լաղըմ օլան պիր շէյ իտի՝ Եիւզմէք: Պու էօմրաէ պիրմէմիլ լաղըմ օլան շէյ՝ էն էվիլէ՝ «Իլմին պաշը Բասպ գօրգուսը» տրը

Ձէնկին վէ նամտար փաշանըն պիրի պիր կիւն հուգուրընա պէշ քիչիտէն իպարէթ պիր թաղըմ չարըճը կէթիրատիրըր: Օնլար չալար, էֆէնտի տէ քէփլէնիւր, վէ հէր պիր Փասըլտա սիլէ օն լիրա, պաշա պիր տէֆա Եիկիրմի լիրա, պաշա պիր տէֆա պիր քէյֆ սըրատընտա՝ սիլէ էլի լիրա տաշա իհսան էյլէտիմ տէյու վատտա պուլունըր: Չաղըճըլարտա պու իհսանլարտան գալէթ թէշվիկ օլունարազ չօգ կիւզէլ չալարլար, հէմ քէնտիլէրի հէմ էֆէնտիյի քէյֆլէնտիրըրլէր: Օլ կիճէ էֆէնտի Եաթաղընա կիտէր: Էրթէսի սապահլայըն պէշ քիչի չաղըճըլար էֆէնտինին հուգուրընա չըղըլ իմիտ իլէ թէմէննա էտիպ, լութֆէն տիւն աղաճաքի վատ պուլունտըղընը իհսանլարը հիմմէթ էտինիլ տէրլէր:

Էֆէնտի փէք թէաճիւպլիւ պիր հիյէթ իլէ, Նա՞սըլ իհ-

սանլար, տէմէսինտէ՝ տին ազչամքի վճարները, է-
ֆէնտիմ, տէրէր: Պէն ու վազըն խալթ էթմի, տէր
էֆէնտի: Չարըճըլար պուզ կիսի օրուըլար: Լաքին իշ-
լէրինտէն հազըր ճէփապ պիրիսի՝ խալթ էֆէնտիմ օ վա-
զըն խալթ էթմէտինի, խալթը շիմտի էթմինի տէմիշ:

ԳԱԶԱԶ ԱՄԻՐԱՆԸՆ ՍՈՒԼԹԱՆ ՄԱՀՄԱԴՍԱ

ՓՈՍՏԸՐՄՈՒ ՆԵՏԻՐՄԵՍԻ

Մ'արուֆ Գազազ Ամիրա, Սուլթան Մահմուտին խոստ
տօսթու վէ սէվկիւրիւսի խոխ, զիրա Ամիրա՝ Սուլթան
Մահմուտուն հէմ էօմրիւնիւ, վէ հէմ տէ Թիւրքիայը՝
Բուսլարըն էլինտէն խէլապ էթմէք պէօյլէք խրզմէթին-
տէ պուլունմուշ խոխ:

Պիր տէֆա Սուլթան Մահմուտ քէնտի պէօյլէք փաշա
վէ Եսվէրլէրինտէն պիրինէ չըրալանարազ, Գալսէրիյէ
սիւրկիւն կէօնտէրմիշ խոխ: Փաշա օրատա պիր դաշ սէնէ
ամարէ կէզաթիւն սօնիլա, չօզ չալըըր քի տօսթլարը
քէնտինի գուրթարըն, լաքին մուվաֆֆազ օլամազ: Էն-
ճամ Գազազ Ամիրա եւ ճա իլէ պիր մէքթուպ Եսվար,
տէյէրէք, քի սէնին սէօլիւն Սուլթանն Եսնինտա ալա
պօշա չըզմազ, սէն պէնի գուրթարապիրի սին, լութիւն
Սուլթանա զիքը էտիպ պէնի պու սիւրկիւնտէն գուրթար:
Ամիրա փաշա եսվար քի Գալսէրիտէն էյի փաստըր-
մա չըզար, պիր Բիրիսթիանա էյի փաստըրմա Եսվարը,
Եօլլա, չալըըրըմ սէնի գուրթարմազ: Փաշա փաստըր-
մալը Եօլլար, ըսմազանտա հէր կիւն փատիշաճըն ազ-
լամ թա'ամընտա (իֆթարտա) պիր պէօյլէք մէմուր պու-
լունտուրմազ առէթի տիր, սրա Գազազ Ամիրա եւ կէ-
լիր: Գազա փաստըրմանն էն ալա Եէրինտէն տօղրա-
Երպ էլի իլէ Սուլթանա սուլար: Մահմուտ փաստըրմա-
Եր չօզ պէյէնի, Գազէզ նէ՞ կիւղէլ շէյ տիր պու տէյին-
ճէ, Շէվլէթլու էֆէնտիմ, պուսու գուրթարը ֆիլան փա-
շա Գալսէրիտէն կէօնտէրմիշ տիր, տէյինճէ, Սուլթան
Մահմուտ՝ չը՝ անկատըմ, ալէա, 'աֆլ էթմիմ, կէլ-
սին դալըր, տէյինճէ Գազէզ՝ Ֆէրման էֆէնտիմ տիր

տէր վէ պաշար կիւլմէյէ: Սուլթան Մահմուտ Գազէզ
Ամիրանն կիւլմէսինին սէպէպինի սօրար, թէքրար պէ
թէքրար, Գազէզ նէ՞ իշին կիւլիւօրսուն, Տէյէմէմ է-
ֆէնտիմ: Տէ սէօյլէ Գազէզ: Չըրալանմա եսվարըն
ֆէրման պուլարունըրտա սէօյլէէյիմ: Ֆէրման էթ-
միմ, սէօյլէ: «Պիզ փաստըրմանը ֆախլարա գօնուպ
սըշանլարը թուլմազ իշին գուլանըրը, լաքին շիմտի
Կէօրիւօրում քի փատիշաճլար տա անն իլէ թուլու-
լուօրլար տէր: Սուլթան կիւլէրէք, Գազէզ, Գազէզ,
տէմիշ տիր:

Աճէմ շահարընտան պիրի պիր կիւն թէնէֆֆիւս իշին
աթ իլէ շէհրտէն չըզրպ պաղլարա տօղրու կիտէր: Ար-
դասընտա Եսվէրի օլարազ: Ուղաղտա: պիր իսթիւար
առէմին պաղընտա իշլէմէքաէ օլաղըրնի կէօրիւպ աթր-
նը օրա ես տօղրու սիւրէր, իսթիւարըն Եսնինտա կիտէ-
րէք՝ Պապա նէ՞ Ես իւրօրսուն պուրատա, տէյու սուլ-
տա պուլունըր: Իսթիւար քիմ օլաղըրնը պիւլմէէէրէք՝
ճէվիզ տիքիւօրում, տէր: Շահ՝ նէ՞ Եսվաճազըն, ճէ-
վիզ չօզ դօր մէյաանա կէլիր, սէն իսթիւար սին, մէլ-
վէսինի Եէմէմէյէճէկին աղաճը նէ՞ իշին տիքիւօրսուն,
տէր: Իսթիւար՝ խալթ էֆէնտիմ, պազ չու ճէվիզ ա-
ղաճարընա, օնլարը պապալարըմը, տէտէլէրիմիզ տիք-
միշլէր, պէն օնլարըն մէյվէսինի Եէյօրում, պէնտէ տի-
քէր իսէմ՝ էվլապ վէ թօրունլարում անն մէյմ՝ Եսն Եէր-
լէր, տէմիշ: Հալ չուքի նէ վազըթ շահ պիրի իլէ գօնուշ-
մասընտա օնուն սէօլիւնիւ պէյէնի փէֆ ալէա տէր իսէ
տնիտէ Եսվէրի 500 ալթուն տօլու պիր քիսէ օլ առէմէ
թաղտիմ, իքրամ էթմէք առէթի օլաղըրնտան՝ շահ՝
փէֆ ալէա տէյինճէ Եսվէր անիտէ 500 ալթուն տօլու
պիր քիսէ իսթիւարա մէրի: Իսթիւար անլար քի պու-
շահ տըր: Պազընը էֆէնտիմ, սիզ տէտինիզ քի մէյվէ-
սինի Եէմէմէյէճէկին աղաճը նէ՞ իշին տիքիւօրսուն, ամ-
մա պէնիմ տիքաթիւմ աղաճ անիտէ մէյվէսինի վէրտի:
Շահ պու քէլամըտա պէկէնիպ փէֆ ալէա տէյինճէ 500
ալթուն տօլու պիր քիսէ տահա վէրիր Եսվէրի: Իսթի-

հար՝ էֆէնտիմ ճէվիզ աղաճը հէմ կէճ մէյվէ վէրեր, հէմ պիր մէվսիմտէ պիր տէֆա մէյվէ վէրեր, լաքին պէնիմ տիքտիկիմ աղաճ պիր մէվսիմտէ իքի տէֆա մէյվէ վէրտի, տէմէսինտէ, շահ ինթիեար սէնին աղլըն պէնիմ խաղնէմի տիւքտիր, տէյուպ աթընը սիւրիւպ կիթմիւ: Սաչը աղարմըլարլէն դաֆարբընտա էսքի թէճըիպէ խաղինէլէրի սագլը տըր, կէնճլէրլէն աղըլըսը օնտան իսթիֆատէ էտէր: Միւնասիպ վէ եէրլէտէ աէօյլէնէն պիր սէօղ՝ կիւմիւլ նաղըլար արասընտա ալթուն նարլար կիպի տիր տէյօր Սոզումն իմաստուն:

Գայսէրիտէ էլֆաղը իմինտէ պիր էրմէնի շաիր վար իմիւ: պիր կիւն պիր թիւրք աղանըն դիյաֆէթինտէ էլֆաղը աղարարը չօղ քէյֆլէնտիրտիկլէտէն, աղա՝ ֆլ շաիր պաչը, սանա պիր աթ իհսան էյլէտիմ տէյու վատ էտէր: Զիւնաֆէթտէն սօնկրա աղա սէօղլէնտէ պուլու-նարադ ուշաղընա էմը էտէր, քի շաիր պաչընա ախօրտան պիր աթ կէթիրիպ վէրսին: Ուշաղ կիտէր ախօրտան չօղ եաչը, ինթիեար, իչէ եարամաղ պիր աթ կէթիրիւր էլֆաղընա թէսիմ էտէր: էլֆաղը պաղար քի աթ չօղ եաչը, կէօթիւրմէյի տէյմէզ: Հէման եանաչըր աթըն դուլաղընտան պիր շէյլէր սէօյլէր: Սօնկրատա աթըն աղղընա քէնտի դուլաղընը եանաչտըրըր: Պու հալի պիր դաչ տէֆա թէքէրիւր էյլէտիքտէն սօնկրա դիւնաֆէթ սահիպի աղանըն տիգգաթընը ճէլպ էտիպ, չաղըրըն շաիր պաչընը, տէյու էմը էտէր: էլֆաղը աղանըն հուզուրընա չըգար: Աղա սուալ էտիպ, էլֆաղը, նէ՞ սէօյլէտին աթըն գուլաղընա, վէ օ սանա նէ սէօյլէտի տէր: Եալիր պաչը՝ էֆէնտիմ աթա սուալ էթտիմ վէ տէտիմ քի էյլ րուհումուն րուհու պիլի՛րմիսին հաղրէթի նուհու օ տա պանա տէտի քի էյ աչըրը էլֆաղ, Սըրըրմը քիմսէյէ էյլէմէ ֆաչ, պիլմէմ եաչըրմ դաչ տըր դաչ, թաչըմըրմ նուհուն կէմիսինէ թաչ:

Պունուն իւզէրինէ աղա ուշաղընա էմը էտէր, քի Օլան չու շաիր պաչընա կէնճ պիր թալ կէթիրիպ վէրինիզ:

ԾՆՈՒՆԳ ԿԻՃԷՍԻ ՎԷ ՐԷԻՍ ԼԻՆԳՈՆ

Ամերիկանըն տախիլի մուհարէպէ պէմանը իտի: Պիր Բրիսմըն աղաճը, էվին պիրինտէ օթուրմուլար ինթիեար փէտէր վէ վալիտէ, 12 եաչընտա պիր գըզ, եաա ու մէրազ վէ կէօղ եաչարը տէօքմէքտէ իտիլէր: Ուշաղընա քեարմըրըն տօղուլ կիւնիւ լաղըրմ իտի քի շաղ ու մէսրուր օլտունլար: Լաքին պունլար դամ ու քէտէր իչինտէ իտիլէր, դիրա ապէր վէ օրտուտա օլան պիր թանէճիկ օղլունտան կէլէն մէքթուպու օղուլուպ էանընա դօմուլ իտի: Չարլի դուրչունա թութուլաճադ, հէյ վա՛խ, վախ վա՛խ, տէյիպ էլինի տիղինէ վուրուեօր իտի: Եաչընա վալիտէ, ինթիեար փէտէրինտէ սագալընտան աչաղը կէօղ եաչը տամլալարը աղմադտա օլարադ, պօղուզ պիր սէս իլէ, պարի մուհարէպէտէ պիր դուրչուն իլէ վուրուլա իտի, հիչ տէկիլ նամուլու պիր էօլիւմ օլուր իտի, շիմտի խաին կիպի դուրչունա թութուլաճադ հէ... տէյօր իտի:

Էնճամ վալիտէ տէտի քի, էյի ամմա Չարլի չօղ եօրդուն իմիւ, արդատաչընըն եիւքիւնիւ թաչըրը, օնուն եէրինտէ նէվպէթ պէքլէմիւ, անըն իչին ուլղուեա տալմըլ վէ թութուլմուլ, զէվալլը էվլատըրմըն նէ՞ դապաճաթը վար: Գօճասը ճէվապէն՝ էյի, ամմա նիգամ պու քի պիր նէվպէթճի ապա ուլումամալը, տիւճէն օրտուր կիճէ իլէ դաֆիլ պասարսա, թէքմիլ օրտունըն մահվընա սէպէպ օլուր, Չարլի պունու պիլիլ իտի, տէտի: Աճէպա հիչ պիր չարէ եօ՞ղ մը, տէտի վալիտէ, աճըրը պիր թարդտա: Պիր Ալլահ, պիրտէ րէխ Լինդըն դուրթարա պիլիլ, պաչգա չարէ եօղ, վաղըր Փուրսաթ տա եօղ: Ամա՛ն Ալլահըմ Սէն իմտատ էյլէ տէյիպ պօյնունը էյտի աճը կէօղ եաչարը իլէ, վէ օ հալտէ գալտը:

Նէ՞ գատար էօյլէ գալտըլար՝ մալիւմ տէյիլ, էնճամ գալտըլար, գըստա պիր տոււ վէ քէտէր կէօղ եաչարը իլէ եաթաղա կիթտիլէր, ֆարգընա վարմատըլար, քի քիւչիւք գըզ նէ՞ օլտու: 12 եաչընտա քիւչիւք գըզ ուսուլ իլէ գարտաչընըն եաղտըրը մէքթուպու ալըպ դօյ-

նունա գօտու, սէս չըգարմանը, քիմսէյէ տէ պիր շէյ տէմէգաւն, պաղչէ գափուսընտան գօշարագ չըգար սօ-
գապտա դայալ օլտու: Գուրչուն կիսի կիտիօր խտի, զի-
րա էյի պիրի խտի, քի սօն պիր թրէյն վար, ծնու գաշը-
րըր իսէ չէր շէյ դայալ օլտու: Գօշտու, սըչրատը, սթա-
սիօնա 10-15 ատըմ դալա թրէյն հօլա չըգարմա խտի,
Փէրեատ վէ Փիդան իլէ հալվարտը, Աման պէն թրէյնի
գաշըմալը տէյիլ իմ: Գանտըգթըր գըղըն էլինտէն սը-
գըճա թուլթու պէնտինի թրէյնէ Փըրլաթտը, գըղ քէն-
տինի թրէյնին իշինտէ պուլտը: Թրէյն գաթէն Ուաշինկ-
թընա տօղրու հօլա չըգար խտի, գըղ թրէյնին պիր քէօ-
չէսինէ չէքիտի, սէսսիգճէ գաթարըն Ուաշինկթընա եէ-
թիւմէսինէ մունթաղըր խտի, 8-10 սա՛աթտա թրէյն ան-
ճագ եէթիշտի: Սապահ օլմուշ խտի, լաքին թէքրարտա
չօգ էրքէն խտի, թէյնտէն էնտի, Ուաշինկթընա սօգադ-
լարընտան-գօշարագ Հուալթ Հաուգա եէթիշտի, էնճամ
գան թէրլէր իշինտէ հանաշտը գափուսընտա նաղիք պիր
թարգտա սէլամ վէրտի: էյի գափուսըն՝ Ես գըղըմ պու-
վաղըթտա պուրատա նէ՞ իշին վար, սէն պիր քիւշիւք
գըղ սըն տէտի: Գըղ՝ դայէթ մուհիմ պիր իշ իշին կէլ-
միշիմ, պիդիմ սէվիլիւլ բէլտիմիդի կէօրմէլիյիմ, տէ-
տի: Օ հիչ օլամաղ, քիւշիւք գըղճաղըղ, սէն սալա կէօ-
րէմէղսին բէլտի, օ չօգ մէշղուլ տըր, սանա հիչ վաղըթ
վէրէմէղ, խուսուսա տահա շիմտի հաթադտա տըր:

Ուա՛յր էֆէնտիմ, մուլթաղա կէօրմէլիյիմ, սէվիլիւլ
տօսթուլ, լուլթէն պէնի պրագ, անճագ պիր գաշ տա-
գիդէ բէլտէ իֆատէմի էթմէլիյիմ, պագ գան թէրլէր ի-
շինտէ գօշարագ կէլմիշիմ, հէմ ուղագ եէրտէն կէլիօ-
րուլ, թրէյնտէն շիմտի չըգարմ, սանա բէճա էտէրիմ,
Ալլահ աշղընա պրագ պէնի, չօգ մուհիմ պիր մէսէլէ ի-
շին բէլտէ սէօյլէմէլիյիմ, տէյուլ պաշտառ աճը աճը
աղլամաղա: Գափուսըն գապիթին վիճտանը թէէսիրլէն-
տի, պիր գաշ տագիդէ պէլէ պուրատա, տէյուլ իշէ-
րէյէ կիթտի, բէլտէ վաղալը անլաթտը, բէլա Լինգըն՝
հաթադտան եէնի չըգարմ, յաճէպա քի՞մ օլապիլիւր պէօյ-

լէ չօգ էրքէն քիւշիւք պիր գըղ քէնտինի կէօրմէր իսթէր:
Չաղըր կէլտին, իշէրի կէթիր պագալըմ, տէյուլ բու-
պասընը կիյէր օտասընտա գըղը գարշըլար: Գըղ քէմալը
նէգաթէթլէ բէլտի սէլամլատը: Բէլա կէլ պագալըմ քիւ-
շիւք գըղըմ, պէօյլէ սապահ էրքէն պէնտէն նէ՞ իսթէր-
սին, տէյիլ կիւլէրէք էլինտէն թուլթու: Գըղ պիր տա-
գիդէ հէյէճանընտան շաշըրտը, հայրէթտէ գալտը, պիր
աղ քէնտինի թօիլալը՝ աղաւթի փէտէր վէ վալիտէ-
սինին հալլէրինի սուղիշլէ՝ պիր թարգտա բէլտէ նաղ
էլլէտի: Գարտաշընըն նէվպէթ պէլէր իքէն ուլգուտա
թուլթուլըղընը, վէ խտարէի էօրֆիյէ (գոլք մարշըլ)
մէճլիսինին՝ գուրչունա թուլթուլագ գարարընը վէ պի-
րատէրինին մէքթուպուներ թ՛արիֆ էյլէտի, վէ Փիդանլէ
աղլալարագ, գարտաշընա յաֆլ էտիլ էօմրիւնիւ գուր-
թարմասընը բէճա էլլէտի, զիրա էվին անճագ պիլիմիք
օղլու օլտուղընը տա իլալէ էլլէտի, հէմ Չարլինին չօգ
էյի պիր կէնճ օլտուղընը տա ունուլթմատը:

էյի, ամմա գըղըմ, պիր ասքէրին նէվպէթ պէլէր ի-
քէն ուլլուսար պէօյիւք պիր գապահաթ տըր, ծնուն ու-
լուսար նէթիմէսի փէք վէլիմ օլապիլիւր խտի, տէտի:

Գըղ՝ էվլէթ էֆէնտիմ, փէտէրիմ տէ էօյլէ սէօյլէտի,
լաքին գարտաշըմ օ կիւն չօգ հօրղուն խտի, զիրա ասքէր
արգատաշընըն եիւքիւնիւ տէ քէնտի կէօթիւրմիւշ, զիրա
օ խասթա իմիշ, ծնա հարտըմ իշին ծնուն եէրինէ տէ
նէվպէթ պէլէմիշ, օլ սէպէպտէն ուլլուսուշ:

Նէ՞րէտէ տիր օ մէքթուլ, սուլա էթտի բէլա: Գըղ՝
մէքթուպու չըգարըղ բէլտէ վէրտի: Բէլա մէքթուպու
օղուտըղտան սօնկրա, գըղըն սաֆ, պի կիւնահ եիւղիւնէ
պագըլ, Փէք ալէա, էկէր վաղըթ վար իսէ գարտաշըն
գուրթուլաճագ տըր, տէտի: Գափուսըն գապիթի չաղը-
րըլ, պու գըղը պուրտա սաղլա, վէ շու թէլէկրաֆը տա
Փիլան օրտու պաշ գօմանտանընա՝ վաղըթ դայալ էթմէ-
յէրէք եէթիշտի, տէտի:

Թէլէկրաֆ թամ վաղթընտա եէթիշտի, Չարլի գուր-
թուլտու, պիր կիւն սօնկրա Չարլի Ուաշինկթընա չաղ-

ըրբ: Բէիս օնա պիրազ նասիհաթտան սօնկրա, գըզ
զարտաշընը չաղըրը պաքէրի օնա թէսլիմ էտէրէք՝ իւ-
թիւնար փէտէր վէ վալիտէնէ սէլամըմը սէօյլէ, Սմէրի-
զանըն ըէիսի զարտաշընըն էօմըրիւնիւ վէ զապահաթընը
պաղըշլամըշ տըր, կէօթիւր վալիտէյնիւնէ, պէնիմ իշիւն
տուէա էթմէսինի սէօյլէ, տէտի: Բէիսին հուղուրընտան
պին պիր թէշէքըիւր վէ միննէթտարըզ իւէ չըզտըյար:

Պիր կիւն սօնկրա, զարտաշ զըզզարտաշ, փէտէր վէ
վալիտէ, պու տէֆ'ա սէվիննէ կէօզ եաշարը իւէ պիրի պի-
րինի գուճաղլամաղտա իտիւէր:

Աճէպա կիւնաճ էօլիմիւնտէն ճան գուրթարանլարըն
սէմալաթտա սէվիննէլէրի նէ՞ գատար չօզ օլաճաղ տըր:
Նէ՞ մութլու օլ տիյարա, քի Լինգըն կիպի ըէիս վէ վա-
տիշահլարը վար տըր:

ԻՇԻԹՏԻՅԻՄ ՎԷ ՖԻԲՐԻՄՏԷ ԳԱԼԱՆ ՏԱՐՊԸ ՄԷՍԷԼ ՎԷ ՇԻՂԵՐ

Ալիմ իմ տէյէն թէքէպպիւր էտէր,
Լաքին սահիւհ 'ալիմ թէնէզզիւլ էտէր:

Իւմ պիր լիւճճէի պի սահիլ տիր,
Անտէ 'ալիմ իմ տէյէն ճահիլ տիր:

Սուսուզ եէրտէ տէկէրմէնին արըլը նէ՞,
Փայտէսիզ զէնկիւնին ֆուզարատան ֆարգը նէ՞: Տատէրի

Մէրտա խօշ թութ կէօնկլիւնիւ,
Պէլքի հէր կիւնէ մախսուս նիյմէթ վար,
Սէն սաֆ օլ թէրաղուի Հազգտա,
Զիրա ախըրընտա պիր ճէննէթ վար:

Ֆիլ տիշինտէն թախթըմ եօզ, Աթըմ վար բահթըմ եօզ,
Կէրտանէ սինէք գօնմըշ, Սինէք գատար պախթըմ եօզ:
Տէհրին նէ՞ սէֆասը վար, սիմ ու զէրըրինտէ,
Ինսան պրազըր հէփսինի, Հիյնի սէֆէրինտէ:

Զիեա փաշա

Միտէ թէհի թէն տիւրիւստ (րահաթ)

Քիտէ թէհի, տին տիւրիւստ:

Յօթարակամ տրուող նուէր՝ Քան ամէն դանձէ գերիվեր:
Յօթար քրտին անկեղծ սէրը, Ոսկի կ'ընէ պարզ նուէրը:

Պգըլ օլ տըր քի, գօյա ճիհանտա պիր էսէր,
Ագըլ օլմայանըն եէրինտէ եէլլէր էսէր:

Միլլէթլէրին վէ էֆքեարը 'ուճուճիյէնին թէէսիւրի,
Իսթիպտատ վէ դուլմ զինճիրինին եէզէսի տիր:

Պիր գաթրէ իշէն շէշմէի փիւր հուճի ֆէնատէն,
Պաշըն ալամաղ պիր տահի պարանը պէլատէն,
Ասուտէ օլամ տէրսէն էկէր, կէլմէ ճիհանէ,
Մէյտանա տիւշէն գուրթուլամաղ սէնք ի զազատէն: Իաշ
Պի պախթ օլանըն պաղընա տիւշմէզ պիր գաթրէսի,
Պարան եէրինէ տիւրիւ կէվէշը եաղսա սէմատէն:

Զիեա փաշա

Պգըլ օլմայընճա պաշտա՝
Նէ գուրուտա պիթէր նէ եաշտա

Պգըլ իւէ պաշա ճիւմլէ իշինի,
Սօնկրա ֆէնայա եօրմա տիւշիւնիւ:

(Պիր ֆարսի տարպը միսալ)
Քէրէմ տարանի ալէմրա, տիրէմ նիստ,
Տիրէմ տարանի ալէմրա քէրէմ նիստ:
Ալէմտէ քէրէմի օլանըն տիրէմի օլմաղ,
Տիրէմի օլանընտա քէրէմի օլմաղ:

Ճանըն իշինտէ պօշ եէր եօզ տըր, անըն թախթընըն իւ-
զէրինտէ մէշէք օթուրմաղ իսէ: Պիւա չիւփհէ շէլթան
զապթ էտէճէք տիր օլ թախթը:

Եալընըզ օլաուզըմըզտա տիւշիւնկէլէրիմիզի, Փամիւսա
արասընտա՝ խուլլարըմըզ իւէ իշթիհալարըմըզը, չիւր-
քէթի պէշէրիյէ իշինտէ՝ տիւրիւզի զապթ էյլէճէյէ մէճ-
պուրըզ:

Պիր շէյի սրաշամագլա տնը պիթերմիշ սալըմ՝ ալը :

Հէր տիւշիւշին, պիրտէ դալգամագ շաֆաղը վար :

Հէփսիմիդտէ դարտաշարըդ, լաքին քիտէլէրմիդ՝ գրդ-
դարտաշ տէյիլ տիր :

Էյի սէօյլէմէք՝ կիւրտիւրիւր,
լաքին էյի իշլէմէք՝ թէքմիլ էտէր :

Պիր տիրհէմ ֆիրասէթի՝ պիր օդգա աղըլա տէկիշմէ :

Վայ օլ թա՛ամա քի դօնտուրաճը փիշիրմիշ,

Վայ օլ դօնտուրաեա, քի աշճը տիքմիշ :

Թիւրք փատիշահլարընըն էն մուլաֆֆաղը շէօյլէ պիր
սուալ էտէր :

Պիւթիւն տիւնեա պէնիմ օլսա դէմիմ կիթմէղ նէտէն
տիր պու : (Սատրաղամըն ծնա ճէվապը) :

Թա էղէլտէն դէմ իլէ եուզըուլմըլ պէտէն տիր պու :

Սուլթան Մուսթաֆաի խանը սալիս՝ թէպտիլի դը-
եաֆէթ պիւթիւն թիւրքիայը կէղիպ կէլտիլինտէ, պիր
բիսիրթ հալինտէ սատրաղամընա շէօյլէ պիր շիր եադ-
մըլ տըր :

Երգըլըպտըր պու միլը՝ սանմաքի պիդտէ տիւղէլէ,
Տէվլէթի չարիւր ֆէլէք վէրտի տէնի միւպտէղէլէ,
Շիմտի էպվապը սա՛տտէթտէ կէղէ հէփ հաղէլէ,
Իշիմիդ դալտը պիդիմ մէրհամէթի լամ եէղէլէ : (Ալլահ) :
—Սատրաղամըն փատիշահա վէրտիլի ճէվապ—

Եիւղ սիւրիւպ աղլէյէ կէօր փատիշահըմ լամ եէղէլէ,
Մաթլուպըն պէօյլէ թէհի կէշմէքլէ կիրմէղ էլէ,
Պասմասըն տէրսէն էկէր տէվլէթինէ պիր հաղէլէ,
Եիւղ վէրիպ էյլէմէ իհսան ու քէրէմ միւպտէղէլէ :

Եէթիշմէյէճէյին շէյէ սալա չարլմա, չարէսիդ միւմ-
քինսիդ օլան դայպա, քէտէրլէնմէ, ինանըլմայաճադ
լաֆլարա դուլագ վէրմէ :

Միւրաիլիք՝ սատէ վէ նաղիքճէ ալտաթմագ տըր :

Պուղուն վաղթ պէքլէնիլէն հէտիյէ՝ սաթըն ալընմըշտան
սալըլըր :

Միննէթ իլէ կիւլ դօղլամա, Ալ էլինէ սուսէնի,
Կէշմէ մուհանէթին քէօփրիւսիւնտէն

Գօ ափարսըն սու սէնի :

Եաթմա թիւրի կէօլիէսինտէ, դօ եէսին արսլան սէնի :

Կիւվէնմէ տիւնեա մալինէ տէմէ քի եօգ պէն կիպի,
Էսէր պիր մուհանէթ ըիւզկեար սալուրըր հարման կիպի :

Էվ սահիպի միլը սահիպի, հա՞նի պուենըն իլը սահիպի,
Օտա եալան պուտա եալան, պիր էյամտա սէն օյալան :

Բարկուլիւն՝ ոչ դորձէ արդարութիւն :

Տիւ փէնահը քիպրիյա տըր, Էրգմակէօյնիւն քիմսէնին,
Գէնդի էսրար խիւտայը տըր Էրգմա կէօյնիւն քիմսէնին,
Կէր պայ իսէն պէլքի պիր կիւնտէ օլուրսըն կէտայ,
Տէօնէք տիր պու չարիւր ֆէլէք, Էրգմա կէօյնիւն քիմսէ-
նին : (Տիւ- Էրլէք : Քէնդ- խաղնէ, կէտայ- Փաղիր) :

Կիւվէնմէ սիմ ու զէրտէն պապըն օլսա պէս տիւնեատա,
Գալմամըլ հիշ քիմսէյէ պաղը պիր միլը պու ճիհանտա,
Կիւլ էյլէ բէնտիմ օլսուս սանա պէրկիւզար,
Գափըլմա զէման ճիւլէսին Էրգմա կէօյնիւն քիմսէնին :

Նիշէ ճիհանկիրան օլտու նապուտ պու քէչաքէչտէ,
Նիշէ իլիմտարան դալմատըլար հէրշի սէրքեարտէ,
Վար իքէն կէօշմէք պու տար ը ֆանիտէն տարը պաղայէ
Չապթ էյլէյիպ հըրսը նէֆսին Էրգմա կէօյնիւն քիմսէնին

Թուլմակէօր խօշ կէօյնիւն նիւշէթ, հէր էօմըրին պիր
սօնու վար,

Չուլմ իլէ ապատան օլունմագ, աուլին պիրտէ կիւնիւ վար
Իհմալ էթմէղ իմալիք իմհալընտա պէս հուտուտը վար,
Չըրգմագ վար տիվանը հուզուրա Էրգմա կէօյնիւն քիմ-
սէնին : (Իմհալ - միւշէթ վէրմէք) Ս.Յ.Թ.

Խասթէյի իսեանէ լութֆուլա տէվասըն եա Մէսիհ,

Միւրտէկեանը ճիսմ ու ճանա ճան ֆէղասըն եա Մէսիւն :

Քիմէրէ՞ արդ էյլէսին իսեանընը է՛նլի աղապ ,
Պիղէ սուլի ճէննէթէ սէն բահնիւմասըն եա Մէսիւն :

Սէնտէ տիր հիւքմի չերի'աթ , սէնտէ տիր լուծֆուքէրէմ՝
է՛նմ չէֆի՛ հէմ Հաքիմի բուղը ճէղասըն եա Մէսիւն :

Սէնտէ տիր թախթը ատալէթ , սէնտէ տիր ասարը ֆէյլ ,
Փատիւնըն էյլիյա ու էնսիւյասըն եա Մէսիւն :

Միւսիւղաթըն փէս տէյլի՞րմի դաթընը իղհար իշին ,
Քիմ մուգատտէս պիր բէսուլի քիպրիյասըն եա Մէսիւն :

Եօգ իքէն քէվնի մէքէան ու ինս ու ճին , սէն վար իտին ,
Վարլըղընլա իպթիտա ու ինթիհասըն եա Մէսիւն :

Նուրի դաթընլա միւնէվիէր գըլ տէրուհի ՆԱՄԻՅԻ ,
Սէնքի չէ՛նմ միւսիւնի պախշի զիյասըն եա Մէսիւն :

Տիւլէրին էպրուի թուրասըն բէնկինլէ էվիլէրլէր ,
Լէթաֆէթ կէօսթէրմէք իշին վէշին պօյուհ ճիմպիլլէր :
Աշըգ էլի քէօր կէօրիւպ հէր թարաֆը տիւարլար սանըր
էլ արիֆ տիր կիլլի սանմա դայպէթինտէ թէֆթիլլէրլէր :

է՛նը ճանը ճէնան պէլլէյիպ էօղիւնիւ , թափլըրմա սադրն ,
Պու տիւնեա ուշաղը խաին տիր պիթմիշ իշին միւնէվիլլէր
Պալլըն վար իսէ սէրինտէ սապրոգ սանա տէտի էլՖԱՁ ,
Սէնի պիր հէտտէտէն չէքիպ եատա պիր էօրստէ
չէքիճլլէրլէր :

—:—

Զիյրտէքի իքի պէյթլէր , Էսթանպօլտա զուրպէթտէ
տարլըգ էսնասընտա եաղրըմը տրը : Սահի՛ չիւր ուսու-
լընճա պէլլի չօգ մ'արիֆէթլի տէյիլ իսէտէ , պիր նիմու-
նէ հալինտէ նէշրինի միւնասիպ սալմըլ ըմ :

Եէթէր հէյ պախթը սիյահ , Էէթէր գուրթար պէնի
չու զուրպէթտէն ,
Սէֆալէթտէն , ճէհալէթտէն , փէրուշանը հալի
միւսիպէթտէն ,

Ճիւտա տիւշտիւմ ահ վաթանը ասլի չօլ բումի
Գայսէրիտէն ,
Պախըր ալէմտէ կէնճ չաղըմտա եօգ տըր էլտէ
թիճարէթտէն :

Սէն բահմ էյլէ է՛յ ճիհանըն Շահինշահը օլան իսալիգ ,
Սէնտէն պաշգա թապիպիւմ եօգ , չիւն եարէլլէրիմ
փէք միւնլիք ,
Սէմատան պէն գալպիմ , պիլիբսին սէն , չիւն
ճիկէրիմ տէլիք ,
Պուլմասըմ պէն հալա պիր շախսը խալգտան էյլիլիք :
Ս . 3 . Թ .

Սաղըն օլ կէօղտէն , քի էյիլի կէօրմէյէ գափալը , լա-
քին քէօթիլիւ կէօրմէյէ աշըգ տըր :
Պու տիւնեանըն հալի պէօյլէ , իօշ կէօնիլլէ գապուլ էյլէ
էկէր տէրսէն պէօյլէ չէօյլէ , Քէֆինինի հաղըր էյլէ :

Ծառի ճըճին ծառէն է , Զար թշնամին տուէն է ,
Վայ այն տոհմին այն աղգին , Որու մատնիւն աղգէն է :

Խոց որ բացուի դանակով , Կր փակուի ժամանակով ,
Խոց մը որ բացուի լեղուով , Զը փակուի ոչ մի բանով :

Ես կաթիլ մի ջրի եմ կարօտ , Որ խմեմ ծարաւս անցնի ,
Նա կամըջի է կարօտ , Որ ջրէն անդին անցնի :

Պին տօսթ աղ տըր , լաքին պիր տիւշմէն չօգ տըր :

Թէմիլլիք սանա մախսուս պիր սըֆաթ օլսուհ
Էօմրիւնիւն հէր պիր տէմինտէ ,
Գալմասըն լէքէլէր թէն , ճան վէ հիշ պիր Էէրինտէ :

Ճանը ճէնան տիլէմիշ վէրմէմէք օլմադ էյ տիլ ,
Նէ՛ նիզա էտէլիմ , օ նէ՛ սէնին տիր նէ՛ պէնիմ :

Ուֆազ վէ տայմա սէօյլէնէն տարպը մէսէլլէր :

Արաղ էրիմէղ չայըր չիւրիւմէղ :
Աղըլըլը աթընը , տէլի՛ թիւթիւնիւնիւ էօյէր :

Ագրըսըդ պաշ էլինտէն նէ՝ չէքէր սէֆիլ տապան :
 Այ վէրէն ճանտան՝ չօգ վէրէն մալտան :
 Անասընա պագ գըղընը ալ, քէնարընա պագ պէղընի ալ :
 Ագրըսըդ տօթտան, ագրըլը տիւնէն էյի տիր :
 Փաղարըլդ էթմէյէ ութանըր, դաւղա էթմէյէ ութանմաղ
 Փուլուն վար իսէ փուլուն, ճիւմլէ ալէմ դուլուն,
 Եօգ իսէ փուլուն, չէքիչ խանէ տիր Եօլուն :
 Բամբասանք չէ, բանն ասանկ է :
 Գարա կիւն դարարըլ գալմաղ :
 Գօրգուտա ագըլ օլմաղ :
 Գապահաթ ալթուն դէնճիր օլսա, քիմսէ պօղաղընա
 թագմաղ :
 Գամջըլամատան եիւրիւյէն աթ, Կիթ տէմէտէն կիտէն
 էվլատ, Գօճասընտան էրքէն գալգան ալլաթ,
 պուսլարա պէհա օլմաղ :
 Գանա՛աթ թաճընը դօյուենճա պաշա
 Նէ սուլթանա միննէթ նէ խանա րէճա :
 Գուսուրսըդ եար արաեան եարսըլ գալըր :
 Թայ աթ օլանա գատար սահլալի մաթ օլուր :
 Թաթըլ տիւ եըլանը տէլիկինտէն չըգարըր :
 Թուզ չօգ շէյլէր իշիւն Փաիտէլի, լաքին պալա եարամաղ :
 Թէտպիրտէ գուսուր էտիպտէ թագտիրէ պէհանէ պուլմա :
 Եաթան արսլանտան՝ կէդէն թիւքի տահա էյի տիր :
 Էլտէն կէլէն էօյիւն օլմաղ, օլսատա վաղթընտա օլմաղ :
 Էրինէ կէօրէ պաղլա պաշընը էվլինէ կէօրէ փիշիր աշընը :
 Էօլէն ինէք սիւտլիւ օլուր, դաշան պալըգ պէօյլէք օլուր :
 Էքտիյիմ նօխուտ, պիշտիյիմ նօխուտ,
 չէհրէ կէլիպ՝ լէպլէպլի՞ մի օլտուն :
 Իքի շէրրին պիր էհվէնինի ինթիխապ էյլէ : (Սէչ) :
 Հալէպտէն վուրտըմ գըլըճը, Շամտան չըգտը պիր ուճը :
 Հըվըր լիսան՝ սէլամէթի ինսան :
 Հէր քէսին թէնճիրէսի գափալը գայնար, քիմինին իշին-
 տէ էթ գայնար, քիմինին իշինտէ տէրա գայնար :
 Գաւղալա չաշրա, թիւճճարա չէշիտ :
 Չալա վարմատան չէմրէնմէ, Չամուր օլմաղսա խամուր

օլմաղ :

Պէնտէն պանա օլուր հէր նէ օլուրսա,
 Պաշըմտա րահաթ օլուր տիլիմ տուրուրսա :
 Պին ճէհա էթսէն պիր միւրատէ,
 Օլմաղ մուգատտէրտէն գիյատէ :
 Սէրինի վէրիր՝ սըրըրնը վէրմէյ :
 Վուրմատըլըն ալընըն տէրիսինի սաթմա :
 Տէնիզ եանընտա գույու գաղըլմաղ :
 Տալլա պաշտան աշտըգտան սօնկրա, պիր գարըշ աշաղը
 պիր գարըշ Եօգարը՝ Փարդ էթմէյ :
 Ֆագիր՝ պէն օնկտոււմ տէմիշտէ,
 Շէյթան պէն էօլթի՞ւմ մի տէմիշ :
 Օղլում օլսա քիմէ՞ վէրէմ, խօճալա,
 Դըղըմ օլսա քիմէ՞ վէրէմ, գօճալա :
 Ութանմա փաղար՝ տօթըլը պօղար :

ՊԻԼՄԵՃԵԼԵԻ — Հանելուկ

Նէ՞ տիր օ քի, փատիշահլար աղ կէօրիւրլէր, ինսանլար
 չօգ, լաքին Ալլահ հիշ կէօրէմէյ : (Իր նմանութիւնը) :
 Նէ՞ տիր օ, քի էտինմէք խթէմէգսին, լաքին էլտէն չը-
 գարլպ դալպ էթմէքտէ խթէմէգսին : (Տալա) :
 Նէ՞ տիր օ, քի քիրլէնիրսէ պէյաղլանըր, թէմիզլէնիրսէ
 գըրմըղը : (Տիւ) :
 Աղըր վար տիլի Եօգ, էլի վար փարմաղլարը Եօգ, գալընը
 վար պաղըրսագլարը Եօգ : (Գուլիլու չէօմլէք) :
 Նէ՞ տիր օ, քի սարը եէր՝ պէյաղ Եուսուրթլար :

(Պուղտայ տէյէմէնի)

Սօֆրալա կէթիրիլիլիմ, գըսըմ գըսըմ թագսիմ օլունըր
 իմ, հէրքեստէն հիւրմէթտէ էտինիրլիմ, թէքրարտա պէ-
 նի եէյէն օլմաղ : (Օյուն քեաղըտը) :
 Թիւրքիատա պէօրէք փիշէր՝ գօգուսու պուրա տիւշէր :
 (Մէքթուպ)

Գափուսու սուտան, անախթարը օտուտան, գափու ա-
 չըլտը, ալ գաշտը, ալճը թութուլտու : (Ելից 4. 21-31) :

Խ Ա Թ Է Մ Է

76 եաշընա իմ, 13 եաշըմտան պու թարաֆա էյի խաթ-
րըմտա տըր, քէզալիք Հայոց Պատմութիւն տախի աղ չօդ
ուսումնասիրել էթմիշիմ: 63 սէնէտէն պէրբու ցլան վա-
գա՛լար, պախուսուս միլլէթիմին պաշընա կէլէն ինա-
նըմագ պէլալարըն թատընը ալմըլ վէ կէօրմիւշիւմ: Վէ
խուսուսա իթթիֆագսըզըդ, պերիպիրիմիդէ 'ատապէթ
պա խուսուս կուսակցական պարըմագ գանըլ գալլալա-
րը կիւնտէն կիւնէ հալա կէօրիւպ օգուտըդմա, աճէպա
նէ՞ իչիւն պու միլլէթ պէօյլէ օլտու, տէյու սուալլէր է-
տէրէք, չօդ տիւշիւմիւշիւմ, Ֆիքր գուլլանմըլըմ, պէյ-
նիմի ինճիտէճէք տէրէճէտէ եօրմուշըմ: Էնճամ շու գա-
նա՛լթա կէլմիշիւմ, քի պու միլլէթտէ ազըլ վար, տա-
ղանդ վար, դայրէթ վէ ճէսարէթտէ վար, հերոսլարը-
մըլտա նօգսան օլմամըլ տըր. լաքին պիր նօգսանմըլ
վար. Սիյրէթ, (քէրէքթըր) նկարագիր, իշթէ պուստա
ղաիֆ իդ: Իգրար վէ իթիրաֆ էթմէլլիդ, քի գուսու-
րըմըլ պու տըր: Պաշգա չօդ շէյլէրի էյի եափըյօրըլ, թէ-
գատտիւմտէ էտիյօրուդ, լաքին նկարագիր ճիհէթինէ կէ-
լինճէ, օրատա դայպ էտիյօրուդ: Թէրագըտա թարթըլըն-
ճա՛ նօգսան պուլուներյօրըլ:

Շիւհիհէսիդ, միւսթէսնալարըմըլտա չօդ օլմուշլար:
Օնլարա հիւրմէթիմ վար վէ շահանը թահսին տիրէր:

Իմտի, է՛յ սէվիլիլիւ միլլէթտաշլար, գուրթուլմագ,
գալգմագ, եիւճէլմէք իսթէյօր իսէք, նօգսանմըլըլ պի-
լիպ, տիւշտիւլիւմիւլդ եէրտէն, թա՛ օրատան գալգմալը
իդ: Իշթէ պու տըր պէնիմ 76 սէնէլիք թէճրիպէլէրիմին
կէօրիւշիւ, վէ սիդէ խալիսանէ վասիլէթիմ:

8000

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0876310

